

MRTAko gerrilaria Limako enbaxadan.

ISAAC VELAZCO

MRTAko ORDEZKARIA
EUROPAN

- «Peruko Gobernuarentzat, baliorik ez duen kobrezko txanpon bat dira bahituak»
- «Komunikabideak erretiratzean erregimenak ez du arazorik indarrez sartzeko»

→ 12

nazioartea

■ Ipar Irlanda

Soldadu britainiar bat zaurituta Belfasteko atentatuan

Armada britainiarrak Belfasten duen kontrol postu bati lehergaiekin eraso zioten atzo ezezagun batzuek, eta soldadu britainiar batek zauriak izan zituen. Atentatua gertatu eta ordu batzutura Irlandar Armada Errepublikarrak (IRA) bera gain hartu zuen ekintzaren jabetza. Atentatuaren egileak erabili zuen ibilgailua sutan aurkitu zuten Belfasteko eremu errepublikar batean. → 11

politika

■ ETA

Erakunde armatuak «ez du beste hogeit urte iraungo» Mayor Orejaren iritziz → 5

ekonomia

■ Gasteiz

BHko sindikatuek onartu dute lantaldea heren bat murriztea → 8

estatuak

■ Eguraldia

Errepideetara ez ateratzeko gomendioa Espainian, eskola sartzeara atzeratu Frantzian → 9

Ari naizela gehigarria

Lehiaketarako erreportaia

Zangozatik datorkigu Olentzero Express

Zangozako AEK euskaltegiko 6.urratseko ikasleak

Arkauz Espainian torturatu dezaketen kezka adierazi dio Alk Debre ministroari

Errefuxiatuak datorren 13an beteko du kartzela zigorra Parisen

■ AMNESTY INTERNATIONAL (AI) erakundeak bere kezka agertu dio Frantziako Barne ministroari, Jean Louis Debreri, Josu Arkauz errefuxiatu presoak Espainiaratuz gero gerta dakiokenagatik, «Espainian tortura oraindik praktikatzan delako». Horrela adierazi dio Alk ministroari igorri dion eta EGUNKARIAK eskuratzea izan duen gutun batean. Josu Arkauz errefuxiatu presoak urtarri-

laren 13an beteko du bere kartzela zigorra, eta, Madrilek estradizio eskakizunik egin ez badu ere, baliteke Frantziako Gobernuak Espainiakoren esku uztea. Ez da azken garaietan Alk euskal errefuxiatuak direla-eta Parisko Gobernuari bidalitako lehen gutuna, eta hala gogorarazi dio ministroari Xabier Dhontek, nazioarteko erakundeak Frantzian duen adarreko presidenteak. → 4

JUAN HERRERO / EFE

Negura eta Olmedo irabazle

■ GARAI HONETAN hain ugariak diren halako atletismo probetan zaharrena, Uliako krosa, Europako txapeldunak irabazi zuen emakumezkoetan, Iulia Negura errumaniarrak hain zuzen ere. Korrikalari euskal herritarren artean ere emakume bat izan zen onena: Estitxu Urrutia bizkaitarra. Hirugarren egin zuen. Gizonezkoetan Pablo Olmedo mexikarrak irabazi zuen erraz, guztiz ezustean gainera. Olmedok urrutitik ekin zion esprintari, baina inor ez zen gauza izan 21 urteko gaztea harrapatzeko.

→ 15

Beherapenak gaurtik bi hilabetez Hegoaldeko dendetan

■ Saltoki txiki zein handietan batera hasiko dira lehen aldiz Iruñeak eta Gasteizek aginduta → 7

b.e.r.r.i.a.k

Z.i.r.i

JOSE ANTONIO REKONDO

Hernaniko alkatea

«Hernaniar gehien-gehienak, baita HBri botoa ematen dioten gehienak ere, kale indarkeriaren aurka daude»

EL MUNDO

JORDI PUJOL

Kataluniako Generalitateko lehendakaria

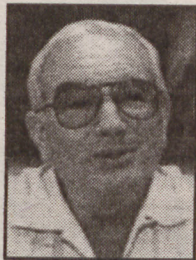

«Hurrengo hilabeteetan batez ere gai autonomikoez ariko gara»

LA VANGUARDIA

JOSE LUIS RODRIGUEZ

Kubako Ekonomia ministroa

«Prest gaude beharrezko erreforma guztiak egiteko, daukagun helburua lortzearen: gure sozialismoa hobetzea, baina ez azkenean kapitalismora iristeko. Gure ereduari, Estatuak eginkizun estrategikoa betetzen du»

EL PAIS

JOSE MIGUEL ARANA

Gurutzetako Ospitaleko Pediatria Zerbitzuaren arduraduna

«Bere seme-alabei gorputza kolpez beteta duten pampina horietako bat erosten dienak ez du oso normala izan behar»

EL CORREO

i r i t z i a

zuzendaria

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko. Gutunak faxez, posta arruntez edo posta elektronikoz bidal daitezke (helbide elektronikoa: egunka 01@ mx.sarenet.es).

Unibertsitatearen aurkako salaketa

1996ko urriaren 31ean Euskal Herriko Unibertsitateko Gipuzkoako Campuseko Batzordeak Campuseko ikasgelategia eraikitzeke galari heldu zion. Ikasgelategia zuhaitzak dauden zona batean eraikitzea aurreikusi da, alegia, 50 urtetik gorako 17 platano eder dauden tokian, eta ikasgelategia eraikitzeke zuhaitz hauek botatzea onartu zen.

Lursail honetatik 30 metro baino gutxiagora Unibertsitateak beste lursail bat du, askoz ere zabalagoa, eta bertan beste eraikin batzuk aurreikusi direlarik, ondo asko kokatu liteke bertan ere ikasgelategia, modu honetan zuhaitzia bere horretan mantenduz. Are gehiago, behar bezalako proiektuaren bidez zuhaitzia dagoen tokian bertan eraiki liteke, suntsipen masiboa burutzeko beharrik gabe.

Ez dut ulertzen nola hartu ahal izan den tankera honetako erabakia, platanoak mantenduz ikasgelategia eraikitzeke nahikoa toki egonda. Euskal Unibertsitate Publikoa zuzentzen dutenei bost axola ote zaie Campusaren erdialdean dagoen zuhaitzi eder hau besterik gabe suntsitzea? Edota ez al da nahikoa informaziorik egon?

1996ko abenduaren 31n, goizeko lehen orduan, Gipuzkoako Errektoreordearen aginduz, langile batzuek zuhaitz guztiak moztu zituzten.

Agian argudiatuko dute segurtasunagatik eta ikastegun baten erritmo arruntan gora-beherak ez eragiteagatik aukeratu dutela data hau zuhaitzak mozteko. Baina ezin dut burutik kendu unibertsitateko ikastegiak itxita eta ikasleak eta irakasle edo administrazio zein zerbitzuetako langile gehienak oporretan dauden egun hori aukeratzea, ondo pentsatutako erabakia dela, zuhaitzen suntsipen

publiko honek unibertsitateko kide gehienengan eragingo lukeen haserre eta arbuioa ekiditeko asmoz.

Jakin badakit platanoak mozteko Errektoreordearen erabaki honek Campuseko Batzordearen baimena jaso duela, eta beraz, bidezko erabakia dela. Hala ere, oso erabaki okerra iruditzen zait, eta uste dut Gipuzkoako Campusaren garapenaren alde egiteko ardura dutenek sekula ez zutela horrelako erabaki bat defendatu behar izan. Era berean, oso gaizki iruditzen zait zuhaitzen mozketa hau burutu den modua, azpijokoaren bidez eta ezkutuan, eta hausnarketa handiagoko eskariei jaramonik egin gabe.

Hau dela-eta, gai honetan erantzukizunik handiena duen pertsonaren dimisioa eskatzen dut jendaurrean, hau da, Gipuzkoako Campuseko Errektoreordea den Jose Luis de la Cuesta jaunarena.

• Cecilia Sarasola

(EHUko Kimika Fakultateko irakasle titularra, eta beste 36 sinadura)

DONOSTIA

Juanito Trecet

Kaixo Juanito. Eskutiz hau ez litzateke idatzi beharrik izango espetxean zuretzako azken egunak diren hauetan berriro ere izorratu izan ez balizute. Atzo bertan esan zidaten zure askatasunaren data urtarrilaren 16an ezarri dutela, eta honek egia esan behar badizut poza eman beharrean niri barnean kriston amorrua sortu zidan. Zeren eta ondo bai dakit Gabonetako egun hauek etxean egoteko ilusio handia zeneukala, eta berriro ere ikusten dut 18 urteetan ilusiorik eta eskubiderik txiki eta handiena zapaltzeko inongo oztoporik ez dutela. Bitartean Herri honen aurka gerra zikina egin

duten horiek etxean egoteak lasai ederrean afaltzen, niri egoera hau eraman ezina egiten zait. Momentu berdinean Juanito zuretzako justiziarik ez dago Demokrazia honetan. Euskalduntzako justiziarik ez dago demokrazia Español honetan.

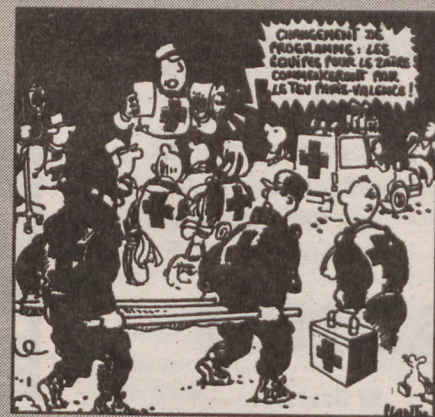
Herri osoan zure askatasunaren data ugari zabaldu dira, duela 5 urtetik hona, legez orduan bete baitzenuen zure zigorraren 3/4. Gaur zigorra bukatu eta espetxean oraindik ere egun gehiago daramatzazunean zure askatasunaren benetako data izango dena jakin dugu. Egundorren zai gaude Lezotarrok zeren eta guk ezin baititugu ospatu Gabonak gure etxeetan zuek falta zaretelarik. Ezin baititugu ospatu Gabonak gure Euskal Herri honetako eta bere biztanleentzako justiziarik eta demokraziarik ez den bitartean.

Besterik gabe, Juanito, zuretzat eta zure espetxeko kide guztientzako besarkada handi bat, badakit egun hauetan oso urduri egongo zarela eta egun txarrak izango direla zuretzako. Urtarrilaren 16a bitarteko egunak iristeko gogoz Juanito eutsi, zure duintasuna hor goian ikusten baitu Euskal Herri osoak.

• Iñigo Esnaola Arbiza

LEZO (GIPUZKOA)

PLANTU / LE MONDE

— Programa aldaketa: Zairerako taldeak Paris-Valence TGVarekin hasiko dira!

Emilio Lopez Adan**Anakronismoak**

Tupac Amaru Mogimendu Iraultzailea anakronikoa omen da. Hori erran du *Le Figaro* egunkariak. *Le Figaro*-ren bezeroak, diotenez, jende aberatsak, zaharrak eta hirinagusikoak dira; tatarra daramate lepoan, eta etxean txalekoa jaten dute. Kontserbadurismo zaharkitua ordezkatzen duen egunkariarentzat, Tupac Amaru Mogimendu Iraultzailea anakronikoa da. Alta, egunkari horiek kontratatzen dituzte profesional trebeak, eta usu mihia ematen dute mina dagoen lekuan.

Eskuin eta ezkerreko ikuskatzaile askoren ustez, gerrila iraultzaileen denbora bururatua zen. Munduan gaindi diren hainbeste konfliktoren artean, Ameriketa-

koek gordetzen zuten kutsu ezkertiar klasikoena, eta orain Ertamerikan bakea aitzina ari da: gatazka odol-

tsuenak baretzen ari dira Nikaraguan, El Salvadorren, Guatemalan. Bestalde, inperialismoa ez da lehen bezalakoa: Estatu Batuen interbentzioak diktaduren aurka egiten dira, Haitin adibidez, eta beraien babesgoarekin ia kontinente osoan demokrazia parlamentarioa eta merkatu ekonomia nagusi egin dira. Onartu behar dugu ingurune honetan borroka armatuaren forma historiko bat anakronikoa dela: mundua inperialismoaren eta bloke sobietarraren artean banatua zen denborakoa. Oraingo yankeek ez dute edozein asto militar laguntzen diktadura sortzeko komunisten aurka; bestalde, bukatua da Kubaren garaia, erran nahi baita Kuba ez dela gehiago aberatsen mamua ez eta txiroen itxaropena. Bistan dena, Joan da Sobiet Batasunaren itzala eta Ekialdeko Alemaniak ez ditu gerrileroak zailtzen. Hots, blokeen arteko gerla hotza bukatua da eta arestiko dinamika antiinperialista eraman du. Garai hori atxikiak ziren borroka armatuak anakronikoak dira.

Alta, arrazoin osoa ez diogu emanen *Le Figaro*-ri. Amerikak aldatu dira, baina aldakuntzak ez dio gauza handirik ekarri jende xeheari. Gehiengoaren bizimoldea hondatzen ari da Amerika Latino osoan. Pobreen kopurua emendatu da eta marginatu politikoa eta sozialak ugariak dira, ba-

tez ere indioen artean; demokrazia parlamentarioa aberatsen zerbitzutan dago eta ustelkeriarekin arrunt nahasia dabil. Sistema politiko eta soziala ez da gauza errei-bindikazio politiko eta ekonomiko gorri irtenbidea emateko. Ingurune honetan ageri dira talde armatu berriak eta hildakotzat jotzen ziren batzuk, Tupac Amaru Mogimendua bezala, berpiztu dira; borroka armatu iraultzailea bukatua edo guztiz menderatua zela fedezko egia bihurtzen zenean, erreferat! Eta berriak berri. Kolonbian, Perun eta Mexikon ari direnek ez dute gehiago aipatzen aitzineko katezismoa: bukatu dira ekialdeko gauza miresgarriak, desagertu alderdiaren diktadura iraultzailea eta ekonomia-estatu-nazionalizazioak. Pentsamolde berriak neo-liberalismoa eta marginazioa kondenatzen ditu, helburua du zinezko demokrazia, eta bide iraultzaileak, borroka armatua barne, jende-eskubideen errespetuaz oratu nahi ditu. Biolentziaren beharra aktuala dela diote, eta edukin berria ematen dute.

Ez dut uste borroka armatua anakronikoa denik; badira errebolatzeko arrazoin onak, premiatsuak, eta boteretsuen zinis-moa ospatzen duen demokrazia neo-liberalak ez die etorkizun onik agintzen menperatuei. Aldatu dira, halere, borrokaren edukin ideologikoak eta hortaz ohartu behar gara. Arrunt anakronikoa da atzoko modeloei lotua gelditzea eta Lenin-en berpiztea ez da biharko.

Joseba Tobar-Arbulu

Ingeniaria

Separatismoaren eskubideaz hitz bi

■ Separatismoaz mintzatu ziren gure arbasoak. Independentziaz ere, noski. Nominalista ez garenez, egun, separatismoa aukeratu dugu. Separatismoa hautatu dugu, zeren estatuak nazioarteko zuzenbidean 'ukitezinezko' balira bezala aurkeztu nahi izan dira. Baina, oh historia!, Txekoeslovakia, kasu, bitan banatu da inolako gerla etnikorik gabe, *malgré* zenbait politikero. Txekiar Errepublika eta Eslovakia elkarrengandik separatu egin dira. Ukitezina omen zena, *atomo* politikoa omen zen Estatu sakratua, bi estatu desberdinetan, bitan banaturik, dago.

Separatismoa aukera legitimoa denez, nork uka eskubide hori, norbera ez bada sasi-intelektual autoloriatua? Ez dago inolako argudiorik eskubide hori ukatzeko, ez bada indar militarren 'argudio faktikoa', zeinak espainiar Estatuaren batasun sakratua babesten baitu (konstituzioak *dixit*). Non 'esentzia' handiago 'una, grande y libre' delako horretan baino. Non ote daude gure 'ez-esentzialistak' (sic) esentzia sakratu hori salatzen?

Euskal herritar sezesionista garenok dagokigu arazo sozial, linguistikoa, kultural, politikoa eta ekonomiko guztiak arakatzeko mugimendu sezesionista indartsu bat antolatzea, espainiar eta frantziar estatuetatik erabateko separazioa bultzatuko duena. Euskal Herri anizkunak aske, independentea, izan behar du XXI. mendeko desafio mota guztiei aurre egin ahal izateko.

Guk baino zarata gutiago ateratzen dutenak argi daukate sezesioaren eskubide hori, maila teorikoan bederen. Izan ere, Huw Tothmas-ek esaten duenez, ('Perestroika in the Western Wing Nationalism and national Rights within the European Community', W. Twining (ed.), 1991, *Issues of Self-Determination*, Aberdeen: Aberdeen University Press), eskoziar eta galesar abertzaleek independentzia, autodeterminazio eta subiranotasuna segurtatzeko konpromezua hartu dute jadanik.

Gure sasi-intelektual 'ez-esentzialistek' (sic) egungo Europaren eraikuntzak nazio-Estatua deusezten duela aldarrikatzen duten bitartean,

(ahazturik edo 'subsidiaritate' printzipio dela bide, estatuen gaineko Europaren eraikuntza dela Maastrichteko Itunaren bidetik egin nahi dena), galesar eta eskoziar abertzaleak 'equal partnership in Europe' delakoa hasi dira bultzatzen, Europa berrian 'independentzia' modu berriaz ulertu ahal izateko.

Independentziaren kontzeptu berri horrek, egungo Europar Komunitateko nazioei permititu behar zaie 'azpi-estatu' mailatik 'estatu' mailera mugitzea, beraiek holaxe nahi baldin badute ('... national entities within the EC should be allowed to move up from the 'sub-state' level to the 'state' level of membership should they so wish').

Honela eginez, Europar Komunitateko nazio desberdinek Komunitate horren estatu kideen status berbera edukiz, askoz zuzenbidezkoagoa den subiranotasunaren partaidetza lor dezakete. Estatuaren subiranotasuna gainditu gura bada, nazioa deuseztatu gabe (Mac Cormick-ek esaten duenez, aipatu liburu berean), Thomas-ek aipatzen duenaren antzeko zerbait bultzatu beharra dago, hau da, Europa barruan filosofia normatibo/legal praktikoa bat martxan jarri behar da helburu hori lortu ahal izateko, ('Thus, we may be able to allow the full expression of nationalism, self-determination and cultural diversity within the European Community...').

Hauze al da hemengo post-modernoek nahi dutena, alegia, autodeterminazio eskubidea erabiliz, egun Espainiak eta Frantziak daukaten subiranotasun maila berbera edukitzea, 'equal partnership in Europe' alegia? Europar eskenategi konfederala bultzatu nahi al dute, non Euskal Herri anizkunak beste nazioek daukaten subiranotasun maila berbera (Espainia eta Frantzia barne) edukiko baitu, ala 'aniztasun', 'demokrazia' eta are 'Europa'-ren izenean Euskal Herria, euskal nazioa, deuseztatu nahi dute Espainian eta Frantzian, alegia, ohiko asimilizioa proposatu, orain Europa aitzakiatzat hartuz lehen 'marxismo leninismoa'-ren izenean 'langileriaren batasuna' zen sasi-aitzakien ordez? ■

Natxi Aranburu

Opari belikoak

Olentzero joan zaigu; ematen zaion piurari kasu eginez gero, nork sinestu mendira lanera joan denik?; hala ere, joan, joan zaigu. Gerotxoago egin dute bisita errege magoek; hauek, hain urrutetik etorrita eta gainera mundu zabalago batetan utzi behar dituztenez opariak, berandutxoago heldu zaizkigu. Badago halako kompetentzia modukorik euskalduna eta ekialdekoen artean; ikastolak izan ziren —honetan ere— euskaldunaren aldeko apostuaren aintzindari oraindik urte asko ez direla.

Kompetentzia-kompetentzi, opariak ekartzen dituztelarik maitatuak dira bai bata eta bai besteak, eta gure mundu sustarbako honetan denari jarri behar zaionez irizpidea, opariak aukeratzeko ere kontutan hartu beharrekoak ei dauzkagu. Euskadiko Kontsumitzaileen Elkartek gutxienez zortzi jartzen ditu; batek ematen du barregurea edo negargurea; jostailuez ari delarik, Olentzerok edo erregeek «belikoak edo sexistak» direnak ez litzukete oparitu behar. Honetan nenbilerarik Ezker Batuko arduradun nagusiari zera entzun diot, gure Herria dela Europar zehar polizia gehien duena; hau da, ofizialki armaturik doazenen kopururik altuena. Opari emaleek badute orduan pipa zerez piztu! Eromena!; oseake armatutako jenderik gehien duen bazter honetan —konputoan ez dira sartzen, seguruenik, ehiztariak— armamentuarekin zerikusirik ez duen oparigintzari dedikatzea... Ez da makala! Olentzero gaixoak hobe luke ikazgintzari bizitza osorako lotzea, eta Euskadiko Kontsumitzaileen Elkartekoek hobe lukete tirorik belikoenak beste nonbaiterantz zuzenduko balituzte.

J.R. Etxebarria

Erregea al dator?

Lehenengo zutabeko gaiarekin segitu nahi dut, urtarrilaren 6a pasatu berria den honetan. Errege magoak eta Espainiako erregea gauza bera ez direlako.

Erregeak datoz! Erregeak datoz, Jesus adoratzeko. Gu be hemen gatoz, gu be hemen gatoz, limosnia batzen. Hori kantatzen genuen umetan errege egunean, saritxo baten eskean, makila eskuan. Ematen ziguten apurtxoarekin, pozarren, ezin pozago, alde egiten genuen hurrengo etxe aurrean kantatzera. Gaur egun ere salatzen gara ohitura hori mantentzen, eta guraso askok zinez atsegin hartzen dugu, seme-alabak eta ilobak edo auzoko haurrak horrelako eske-kantuz datozkigunean. Eman ere bihotzez ematen dugu.

Baina, ohitura hori gora-behera, ez ditugu errege-erreginak maite. Are gutxiago gu zapaltzen gaituen Espainiakoak direnean. Eta zapaltzeaz aparte, arrazoi franko ditugunean horiek etsaitzat hartzeko, estatu-kolpe famatu baten atzetik ibili zirela eta GALen antolaketan parte hartu zutela susmatzeko arrazoiak ugari baitira. Eta gaur egun ere gure autodeterminazio-eskubidea praktikara eramateko traba baino jartzen ez dutelako, eta gure bakea oztopatzen dutelako.

Horregatik nioen lehengoan eta errepikatzen dut oraingoan, Athleticen agintariek irain egin digutela euskaldunoi, Espainiako erregeari mendeurreneko ospakizunaren ohorezko lehendakaritza eskaintzean. Utikan!

L A P h I T Z A

«ESPAINIAKO AGINTARIEK EMANDAKO BERMEEZ» GALDEGIN DIO DEBRE BARNE MINISTROARI

Arkauz torturatuko duten kezka agertu du Amnesty Internationalek

■ Frantziako Amnesty International kezkaturik agertu da urtarrilaren 13an Josu Arkauz euskal presoak Espainiaratuko dutela-eta, «Espainian tortura oraindik praktikatzen delako». Gutuna igorri dio Debre Barne ministroari.

Julen Arriola / Paris

«ESPAINIARATU ondoren, inolako komunikaziorik gabe atxilotu beharrean, berehala justiziaren eskuetan ezarriko duten bermeak» espainiar agintariengandik jaso ote dituen galdegin du Xabier Dhontek Frantziako Alko buruak, abenduaren 31n Jean Louis Debre Barne ministroari bidalitako gutunean. Nazio Batuetako Giza Eskubideen Batzordeak, Torturaren Prebentziorako Batzordeak eta Amnesty Internationalek ere Espainian egindako tortura eta tratu txarrei buruz iaz argitaratu zituzten txostenak oroitarazi ondoren, Dhontek tortura Espainian «sistematikoa ez, baina oraindik erabilia» dela oroitarazi dio.

EGUNKARIAK eskuratu duen Dhonten eskutitz horretan, Frantziako Alko buruak errefuxiatuen estatutua definitzen duen 1951ko Konbentzioko 33. artikulua oroitarazi dio Debrei. «Inongo estatuk ez du errefuxiatu kanporatuko, bere bizitza edo askatasuna arriskuan dagoen lurraldera». Era berean, kanporaketa ororen aitzinetik, «atzerritar orok errefuxiatu estatutua eskatzeko eskubidea eta bere egoera sakonki eta zuzen aztertua izateko eskubidea» duela gaineratu du.

Alk «euskal herritarrek Espainiako agintarien esku uzteko Frantziak duen politika zehazteko» galdegin dio Debrei. Horretarako, iaz Alain Juppe lehen ministroarekin gutun bidez izandako elkarrizketa oroitu du Dhontek.

Ekainaren 13an bidalitako

Mikel Korta AABetako kidea, Luis Iruretagoiena Frantziak entregatua, Jon Enparantza abokatua eta Odile Hiriart Arkauzen emaztea.

EDURNE KOCH

gutunean, kanporaketén politika berria galdegin zion Alk Jupperi, «Espainiarekin ETAko ustezko kideak kanporatzeko lortutako akordioen berri» eman zezan, «nahiz eta hauek Espainian inolako kausa judizialik ez izan». Juppek erantzun gisa, «Espainia Zuzenbidezko Estatua» dela oroitarazi zion eta orain arte egindako 16 kanporaketetatik batek ere ez zuela deuseztapen judizialik jaso gaineratu zuten. Era berean, «kanporaketa bakoitzaren aurretik, berme guztiak

hartzen» zirela azaldu zuen lehen ministroak, Dhontek dioenez.

Horri erantzunez, Alk abuztuaren 26an beste gutun bat bidali zion Jupperi. Bertan, 1995eko uztaillean Parisko Administrazio Auzitegiak Jose Luis Aizpurua Aizpururen kanporaketa ezeztatu zuela oroitarazten du, eta erabaki hori dela-eta hartuko dituen neurri berriei buruz galdegiten dio Alk. Bigarrenik, gaineratzen du Nazio Batuen 56. saioan Espainian dagoen terrorismoaren aurkako

legedi berezia salatu zela, bereziki inkomunikazioa, behin-behineko atxiloten denbora luzea eta abokatuaren laguntza izateko ezintasuna. Hirugarrenik, aldiz, Europar Kontseiluko Torturaren Prebentziorako Batzordeak bere txostenean errandakoa azaltzen dio, hots, «Espainiako segurtasun indarrek eragindako tratu txar eta tortura kasuak ugariak» izan direla. Azkenik, «berme horiek guztiak zeintzuk diren» galdegin du Amnesty Internationalek. X

Laboa monsinorea konponbide elkarrizketatuaren alde agertu da

■ Ortega Lararen eta Delclauxen bahiketak gaitzetsi ditu

Efe / Pasaia

EUSKAL HERRIAK jasaten duen indarkeria egoerari konponbidea emateko bidea elkarrizketa dela uste du Jose Sebastian Laboa monsinorea, «beharrezko diren baldintzak betetzen badira». Aita Santuaren nuntzioa da Laboa Maltan, eta atzo omenaldia egin zioten Pasai Donibanen (Gipuzkoa), bere jaioterrian.

Laboa artzapezpikua Manuel Antonio Noriega Panamako presidente ohiaren eta Estatu Batuen artean eginiko bitartekaritza lanak egin zuen ezagun. Atzo ez zuen hitz egin nahi izan Euskal Herriko Elitzak hemengo gatazka politikoan bitartekari izateko aukerari buru, aldean asmoak ez dituelako ezagutzen.

Euskal Herriaren egungo egoera «oso zaila» dela adierazi zuen Laboak, baina aurki aldean arteko «elkar ulertzea» izango den esperantza azaldu zuen, «indarkeria egoerak ez gaituelako inora eramango». Bakea lortzeko «egia maitatzea eta justiziaz barkatzeko gaitasuna» beharrezko direla iritzi zion. Jose Antonio Ortega Lara espetxe zaindarien eta Cosme Delclaux enpresariaren bahiketak gaitzetsi egin zituen. X

Trebiñoko taldeak Arartekoarekin bilduko dira gaur

Erredakzioa / Gasteiz

UDA ELKARTEA eta Trebiñoko beste talde batzuk Xabier Markiegi Arartekoarekin bilduko dira gaur Gasteizen eta herrialde honetako egoera salatzen duen idatzi bat emango diote. Ondoren, Burgozera abiatuko dira eta gauza bera egingo dute Manuel Garcia Gaztela-Leoneko Herri Defendatzailearekin.

Arartekoari eta Herri Defendatzaileari gauza bera eskatuko diete: Trebiñoko lurraldeko egoera desblokeatzeko laguntzeko. Egungo legediak ez du baimentzen Trebiñon erreferendum bat egitea. Jakina daenez, Trebiño Arabako lurraldean badago ere, Gaztela-Leoneko administrazioaren agindupean dago.

Datorren urtarrilaren 9an osatuko den Bitariko Batzordearen jarraipena egin dezaten esakatzen diete Trebiñoko taldeek Markiegi eta Garciari. EAE eta Gaztela-Leoneko administrazioetako Bitariko Batzordea Burgozen eratuko da ostegunean. Trebiñoko egoera desblokeatzeko saiaturiko dira batzordeko partaideak, hau da EAEko instituzioetako eta Gaztela-Leoneko gobernuko agintariak. X

Egoitz Urrutikoetxeak eta Xan Brialik Baionako Polizia Judizialaren egoitzan atxilotuta jarraitzen dute

■ Polizien kontrako sabotajeetan parte hartu izana leporatzen diete larunbatean atxilotu gazteei

Hur Gorostiaga / Baiona

EGOITZ Urrutikoetxea eta Xan Briali gazte lapurtarrak Baionako Polizia Judizialaren egoitzan ziren bart arratsean oraino. Bi gazteei aurreko udan poliziaren auto eta egoitzen aurka Ipar Euskal Herrian egin ziren sabotaje ekintzetan zerikusia izana leporatu diete. Parisko Laurence Le Vert epaile antiterroristak darama afera.

Larunbat arratseko bederatzia aldera, Baionako Saint Leon plazatik autoz zihoazela, polizi auto bat gurutzatu zitzaizen bi gazteei. Hastapenean autoen argiengatik egindako kontrol bat

zela erranik ere, ondotik paperak galdegin eta Egoitz Urrutikoetxea 22 urteko miarritzarra atxiloturik eraman zuten. Xan Briali 24 urteko angeluarra, aldiz, aske geratu zen. Igande goizean Xan Brialiren etxera joan ziren birritan, hau atxilotzeko asmoz. Bera han ez egonik, komisarian aurkezteko agindua utzi zuten. Igande arratsaldearen hastapenean aurkeztu zen Briali, eta atxiloturik dago geroztik. Igande arratsean gazte biak komisariatik atera zituzten, bai batoren bai bestearen etxebizitzak miazteko.

Egoitz Urrutikoetxeak atxilotetako 48 orduak bete zituen atzo, eta epailearen aginduz ber-

tze 24 orduz luzatu diote arrestatzea. Brialik, berriz, gaur arratsaldean beteko ditu lehen 48 orduak.

Bi gazteak Gazteriak gazte erakundeko kideak dira, eta atzo arratsean kontzentrazioak egin ziren bi gazteak partaide diren Uztartitze eta Baionako Gazteriak komiteek deiturik.

Gazteriak erakundeak gogorik salatu ditu atxiloteta hauek, berriz ere «kriminalizazio ahalegina» dela gaineratzeko. «Iaz 40 bat gazte atxilotu eta komisaldegirat eramanak izan ziren, fitxatuak eta azkenean askatuak kargurik gabe. Gaur herriko gazteak eta familiaren hurbilekoak beren

buruen galdezkatzen ari dira ikusteko zein diren poliziak segitzen dituen kriterioak. Gazte eta abertzale izatea arrazoi nahikoak dira atxilotuak izateko», dio.

Baionako komisariaren aitzinean egin zen kontzentrazioan «Kriminalizaziorik ez, atxilotuak askatu» banderola irakur zitekeen, manifestariak CRSetako kideak parean zituztela. Oren bat berantago Uztartitzen egin zen elgarretaratzean, aldiz, azken hilabeteotan eskualdean egin diren atxilotetak salatu ziren. Uztartitzen, Basusarrin eta Senperen dozena bat gazte atxilotu dituzte azken aldian, eta komisariatik iragan ondoren askatu dituzte. X

ETA bost edo zazpi urtetan amai daitekeela dio Mayorrek

«Usteltze prozesuagatik» ez duela hogeitaz urte iraungo esan du

Jaime Mayor Orejak ETA usteltze prozesuan dela uste du, eta ondorioz, bost edo zazpi urteren buruan amai daitekeela. Halaber, beste hogeitaz urte ez duela iraungo iragarri du. Bestalde, 'Y taldeak' desegiteagatik pozik azaldu zen.

Jaime Mayor Oreja Espainiako Barne ministroa, kazetarien aurrean eginiko agerpen batean.

DAVID AGUILAR / EFE

Agentziak / Madril

ESPAINIAKO Barne ministroa kazetariekin mintzatu zen atzo. Hizketaldian esan zuenez, ETA usteltze prozesuan dago eta bost edo zazpi urtetan amai daiteke; gainera, ez duela inondik inora beste hogeitaz urte iraungo esan zuen.

Espainiako Barne ministroak esan zuenez, une hori iristen denean errazagoa izango da akordioa ETako buruekin lortzea HBkoekin baino. «Bakea lortzen ez bada ETako buruak dira galtzeko zerbait dutenak; Floren Aoz eta Rufino Etxeberria bezalako HBko buruek, berriz, ez dute ezer galtzekorik», esan zuen.

Bestalde, ETak bahituta dituen bi lagunen kasua ere aipatu du. Mayor Orejak Gabon-gauean

bahituen senideekin hitz egin zuela azaldu zuen, eta bi familien jarreraren artean alde nabaria dagoela esan zuen. Espetxe funtzionarioaren senideak nahiko erasokor sumatu zituen Barne ministroak, eta espetxe politikarekin kritiko azaldu zirela gaineratu zuen. Mayor Orejarentzat funtzionarioaren askapena neurri handi batean Gobernuak daraman espetxe politika aldatzearen ondorio izan daitekeela kontuan hartuz, normala da Ortega sendiaren jokaera. Hala ere, ez duela bere jarrera aldatuko argi utzi nahi izan du. Aldiz, Cosme Delclauxen sendiaren jarrera oso bestelakoa dela esan zuen. Bere ustez, Delclaux sendiak badaki zer egin behar duen, ETaren helburua diru lortzea baita.

'Y taldeen' desegiteagatik pozik • Barne ministroak urteko balantzea ere egin zuen eta Y taldeei buruz aritu zen batez ere. Polizia Nazionala zoriondu zuen arlo honetan eginiko lanagatik, eta horrek «poliziak erantzuteko duen gaitasuna» agerian uzten duela esan zuen. Mayor Orejak usteko sei Y talderen desegitea aipatu zuen hori azaltzeko, baina, aipatu zituen polizi operazio horietan atxilotutako lagun gehienak egun kalean dira. 24 pertsonaren atxiloteta aipatu zuen Barne ministroak, eta hauetatik 14 egun kalean dira, gehienak kargurik gabe. Gainera, beste guztiak behin-behineko egoeran daude espetxean. Mayor Orejak esan zuenez, «Y taldeak» ETaren usteltzearen seinale dira. X

Nafarroan atxilotuak Madrilen daude

■ Irungo epaileak espetxeratu egin du Hondarribian atxilotutako gaztea

Erredakzioa / Iruñea-Donostia

JOAN den ostiralean eta larunbatean Iruñerrian atxilotu zituzten bost gazteak Madrilera eramane zituzten igandean. Atzo arratsaldean Poliziaren esku segitzen zuten, Entzutegi Nazionalen deklaratzeko zain. Litekeena da gaur goizean eramatea epailearengana.

Atxilotuak, Iruñekoak eta Atarrabiakoak, honako hauek dira: E.B.M. eta C.I.B., biak 18 urtekoak, C.F.M. eta M.G.E., 17 urtekoak, eta I.B.M., 16 urtekoa. Poliziak ETari lagundu ohi dioten Y taldeetako kide izatea leporatu die, eta sabotaje ugari egotzi dizkie. Nafarroako Gobernu Ordezkaritzaren arabera, atxilotuak

parte hartu zuten Uharteko, Txantreako eta San Femen Txiki jailetako istiluetan —azken hauek molotov koktelez zauritu zuten poliziak erredura larriak izan zituen—. Horrez gainera, Iruñeko eta Donostiako zenbait autobus, auto eta kutzazain automatikori su eman izana leporatu die Poliziak.

Aurreko astean beste Y talde bat desegin zuela esan zuen Poliziak. Orduan ere bost gazte atxilotu zituzten Iruñean eta, Entzutegi Nazionaletik pasatu ondoren, denak espetxeratu zituzten epailearen aginduz. Atxilotutako hiru adin txikikoak ziren. Atxiloteta haiei esker egin direla oraingoak esan zuen Mayor Oreja Barne ministroak.

Bestalde, kale istiluekin zerikusia izateaz salatuta Ertzaintzak urtarilaren 3an Hondarribian atxilotu zuen 17 urteko gaztea espetxeratzeko agindua eman du Irungo epaileak. Eusko Jaurlaritzako Barne Sailak emandako bertsioaren arabera, Bidasoa aldean izandako sabotajeen ugaritzea aztertzeko Ertzaintzak eginiko ikerketen bidez Hondarribian kale istiluetan erabiltzen diren materialak prestatzeko garaje batzuk bazirela jakin zen. Zenbait ertzainek gazte bat garaje batetik bestera boltsak eramaten ikusi zuten. Ondoren, ertzainak azken garaje honetara sartu zirenean adin txikiko gaztea molotov koktelak prestatzen harrapatu zuten. X

Polizia baten autoan zegoen lehergailua indargabetu dute

■ Norbaitek deitu zuen bonbaren berri emateko

Erredakzioa / Bilbo

POLIZIA NAZIONAL baten autoaren azpian jarritako lehergailua indargabetu zuen herenegun Ertzaintzak Bilbon. Lehergailu honen indargabetzea DYA erakundeari norbaitek bonbaren berri emanez eginiko deiaren ondorio izan zen. Antza, lehergailuak egun batzuk zeramatzan auto azpian eta ez zuen orain artean eztandarik egin.

Herenegun gauean, 21:00ak aldera, norbaitek DYAr deitu eta Bilboko Uribarri auzoan zegoen guardia zibil baten autoan lehergailu bat zegoela esan zuen. Gainera, bomba hori urtarilaren 2tik jarrita zegoela azaldu zuen. Deia jaso zuen DYAk kideak poliziari hots egin zion ezezagunak esandakoaren berri emateko.

Ondoren, La Salveko kuarteleko Guardia Zibilak bertara joan ziren deia egiazkoa ote zen ikusteko. Lehen ikusketen ostean Guardia Zibilak baztertu egin zuen bere kideren baten autoan lehergailuren bat egon

zitekeela. Baina, ikerketa lanean ari ziren ertzainak ingurunea aztertzen jarraitu zuten eta polizia nazional baten Ford Orion autoan lehergailu bat topatu zuten. Ertzaintzako talde berezia lehergailua indargabetzeko lanean aritu zen, eta 23:15etarako egin zuten. Ondoren, autoa handik eramanez zuten.

Huts egindako atentatuaren egilea Bizkaia komando berria izan daitekeela susmatzen du Poliziak. Ertzaintzak 1994ko azaroan desegin zuen usteko Bizkaia komandoa. Ertzaintzak, ordea, atxiloteta hauek egin zituenean taldeko zenbait kidek ihes egitea lortu zutelako susmoa zuen eta ihes egindako kide hauek komandoa berriro osatzea lortu dutela uste du. Polizi iturrien arabera, Bizkaia komandoa beste lau aldiz berregituratu da, eta honen arduradunak aurreko desegituraketa gertatutakoan ihes egitea lortu zuten kideak izan dira. Guztietan ihes egindako kideek antolatuta omen dute komandoa berriro. X

Gonzalez prest dago GAlen epaiketan deklaratzeko

■ Barrionuevoren eta Veraren errugabetasuna defenditzeko asmoz

Erredakzioa / Donostia

FELIPE GONZALEZ, Espainiako Gobernuako presidente ohia, prest dago GAlen auziaren epaiketan lekuko gisa agertzeko Auzitegi Gorenean. Horren helburua Jose Barrionuevo Barne ministro ohiaren eta Rafael Vera Segurtasunerako Estatu idazkari ohiaren errugabetasuna defenditzea litzateke, El Diario Vasco eta El Correo Español egunkariak atzo ziotenez.

PSOEn goraian ETaren kontra eginiko guda zikinaren lehen ekintzak ikertzen ari da Eduardo Moner Auzitegi Goreneko epailea Segundo Mareyren bahiketari buruzko sumarioan. Horren barruan ez da onartu Gonzalezek auzipetu gisa deklaratzeko. Hori dela eta, uda aurretik egingo den epai-

ketan baliteke Gonzalezek lekuko gisa deklaratzeko eskaera izatea. Kasu horretan ere, Gonzalezek ez luke pertsonalki agertu behar, idatziz igorri ahal izango zukeelako deklarazioa.

Dena den, eta atzo zabaldu zen informazioaren arabera, Gonzalezek Auzitegi Gorenean agertzeko asmoa du. PSOEko iturrien arabera, ez dago horregatik kezkatuta, ezta bere presentziak eragin dezakeen irakurketa politikoaagatik ere.

Gonzalez ezezik, beste buruzagi ezagun batzuk ere erabili nahi dituzte Barrionuevoren eta Veraren abokatuek. Charles Pásqua Frantziako Barne ministro ohia eta Rodolfo Martín Villa transizio garaiko borroka antiterroristako burua defentsako lekuko gisa erabiltzeko aukera ikusten ari dira. X

CELULOSAS DE ANDOAIN, S.A.

AKZIODUNEN EZOHiko BATZAR NAGUSIA

Administrazio Kontseiluak, legeko eta estatutuak aginduei jarraiki, Akziodunen Ezohiko Batzar Nagusirako deia egin du. 1997ko urtarilaren 30eko 19:00etan egingo da lehen deialdian, sozietatearen egoitzan, edo beharrezkoa izanez gero, hurrengo egunean, urtarilak 31, bigarren deialdian, leku eta ordu berean; beti ere helburua ondoren aipatzen diren gaiak aztertzea eta horien gaineko erabakiak hartzea izango da:

GAI-ZERRENDIA

Lehenengoa.- Administrazio Kontseiluaren Erabakiak berrestea.

Bigarrena.- Auditoreak izendatzea.

Hirugarrena.- Batzordeak hartutako erabakiak betetzeko baimena, eta horiek dokumentu publikotzat jotzea.

Laugarrena.- Batzordearen Akta onartzea.

Andoainen, mila bederatziehun eta laurogeita hamaseiko abenduaren hogeita zortzian. Administrazio Kontseiluko lehendakaria.

ARABAKO ERREPIDEETAN IZAN ZIREN OSTERA ERE ERAGOZPENIK GEHIEN ELURRARENGATIK

Elurrak arazoak sortu ditu berriz Euskal Herriko errepideetan

Elurrak arazoak sortu zituen berriz ere atzo Euskal Herriko errepideetan. Informazio hau idazteko orduan errepide sare nagusian ez zegoen aparteko arazorik. Bigarren mailako hiru portu, berriz, itxita zeuden. Eguraldiak bere horretan jarraituko du.

Erredakzioa / Donostia

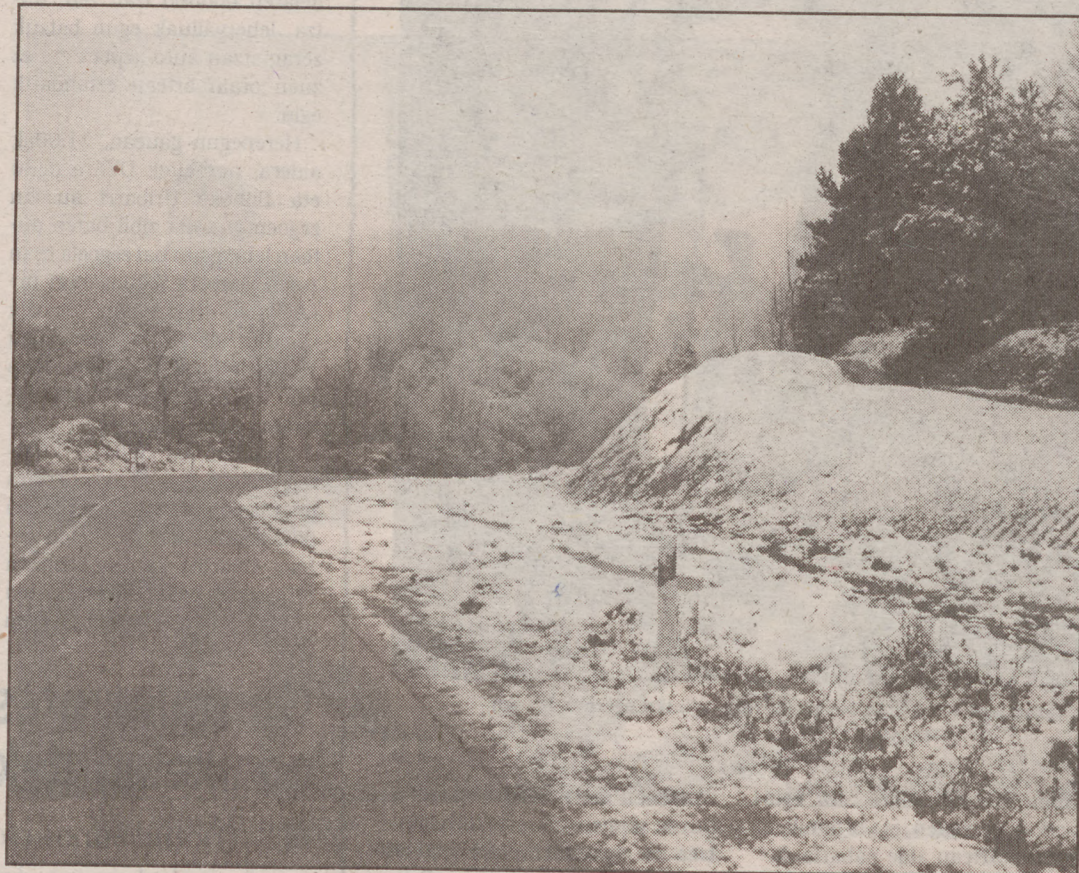
ELURRAK arazo ugari sortu zituen atzo Euskal Herriko errepideetan. Informazio hau idazteko orduan Euskal Herriko errepide sare nagusia nahiko egoera onean zegoen, baina bigarren mailakoan arazoak zeuden hainbat lekutan. Datozen eguntarako eguraldiak bere horretan jarraituko omen du.

Gabonetako oporrak Euskal Herriatik at pasa dituztenek arazo ugari izan zituzten atzo etxera itzultzeko. Madril eta Valentzia ingurutik etorri behar zutenek izan zituzten arazo gehien. Oporrak bukatu arren ez itzultzeko gomendioa egin zuen atzo Espainiako Trafiko Zuzendaritza Nagusiak.

Euskal Herriko errepideak. Eusko Autonomi Elkarteak (EAE) Araba eta Gipuzkoan eragin zituen arazo gehien atzo elurrak. Informazio hau idazteko orduan Araban Herrera Opakua eta Urdunako portuak itxita zeuden ibilgailu guztientzat. Barrerilla eta Zaldiaranen, berriz, kotxeek kateak behar zituzten portua zeharkatu ahal izateko eta kamioientzat itxita zegoen.

Gipuzkoan kotxeek kateak behar zituzten Artikutza eta Arrate gainetara iristeko. Kamioientzat bi mendate hauek itxita zeuden, bai eta Aztiriko gaina ere. Gai-nontzeko errepideetan, batez ere Deba Garaian, kontu handiz ibili beharra zegoen.

Bizkaian Urkiolako portua izan zen atzo egun guztian zehar arazo gehien izan zituena. Informazio hau idazteko orduan autoek kateak behar zituzten Urkiolako

Elurrak arazo ugari sortu ditu egunotan errepideetan.

OLALDE

maldak igotzeko, eta kamioientzat mendatea itxita zegoen osotara.

Gaurkorako iragarleek egin dituzten prebisioak bere horretan jarraitzen du. Temperatura hotzek elurra ekar dezakete 500 metrotik gorako lekuetara. Gai-nontzekoan eguraldiak aurreko egunetako jarraipena izango du.

Nafarroako lehen mailako errepide sarean, atzo ilunabarrean kamioientzako itxita zeuden

Ibañeta eta Mezkitz mendateak, eta N-121 errepidea 55. kilometroan, Sunbilitatik gertu. Kotxeek kateak behar zituzten horiek igaro ahal izateko. Bestalde, bigarren mailako errepide sarean ibilgailu guztientzako itxita zeuden NA-140 errepidea Ihaurrietan, eta Izabatik Biarnora doan errepidea 18. kilometrotik aitzina. Halaber, kamioientzako itxirik zeuden eta katedun kotxeentzako soilik irekita Laza menda-

tea, eta Izabatik Biarnorako errepidea 18. kilometroa arte. Izotza zela kausa, SOS-Nafarroak foru elkarteak errepide guztietan arretaz gidatzeko gomendioa zabaldu zuen atzo.

Iparraldeko errepideetan ez zen inolako arazorik atzo arratsaldean batetik bestera joateko. Zuberoan, mendi aldean, arazoak izan dira azken egunotan, baina atzorako egoerak hobera egin zuen. X

Jose Julian Irizar Garraio
diputatuarekin bat
egin du Gazte
Abertzaleak taldeak

■ *E*Ako buruzagia
gaur epaituko dute
Zumarragako alkate
zela Armada
laguntzeari uko
egiteagatik

Erredakzioa / Donostia

INTSUMISIOAREN inguruan «gizartearen eta legearen artean dagoen desoreka» gainditzea beharrezkoa da, Gazte Abertzaleak taldeak Jose Julian Irizarren epaiketa dela eta azpimarratu duenez. Gaur goizen epaituko dute Donostian Eusko Alkartasunako (EA) Gipuzkoako lehendakaria, Zumarragako alkate zela, Armadari laguntzeari uko egiteagatik. Hark hartutako jarrerarekin bat egin dute eta Irizarri babes osoa azaldu diote alderdiko gazteek komunikabideetara bidalitako prentsa oharrean jakinarazi dutenez.

Lege bat aplikatzeko orduan «honek gizartearen babesa duen ala ez kontuan hartu behar da», Gazte Abertzaleak taldeak azpimarratu duenez: «Garbi dago gizartearen eskaera antimilitarista eta pazifistak ez datozela bat egun aplikatzen den legediarekin», gaineratzen du oharrak.

Era berean, Jose Julian Irizar Gipuzkoako diputatuaren jarrera goraipatu egin dute Eusko Alkartasunako gazteek: «Bere kontzientziak eta Eusko Alkartasunaren ideologia progresista eta bakezaleak bultzatuta, Zumarragako alkate zenean ez zituen militarrek eskatu zizkieten papearak entregatu», gogoratu dute. Hori dela eta, Irizarrek «erakutsitako bideari segitzeko» eskatu diete Gazte Abertzaleak taldeak gainontzeko alderdi politikoetako buruzagiei. X

Zazpi etorkin klandestinoak Baionako epailearen aitzinean pasatu dira atzo

■ Larunbatean iritsi ziren Baionako portura poliziak atxilotu aitzin

E.B. / Baiona

JOAN DEN larunbatean zazpi etorkin klandestino iritsi ziren Baionako portuko industri zonaldera, Tarnos-era zehazkiago. Hara iritsi bezain laster Diccilec-eko polizia etorri zen haien atxilotzera. Atzo pasatu dira Baionako auzitegitik zazpi pertsona hauek. Epaileak erabaki behar zuen ea atxilotze administratiboa luzatzen zien ala ez. Ez balie luzatzen segidan kanporatuak lirirateke.

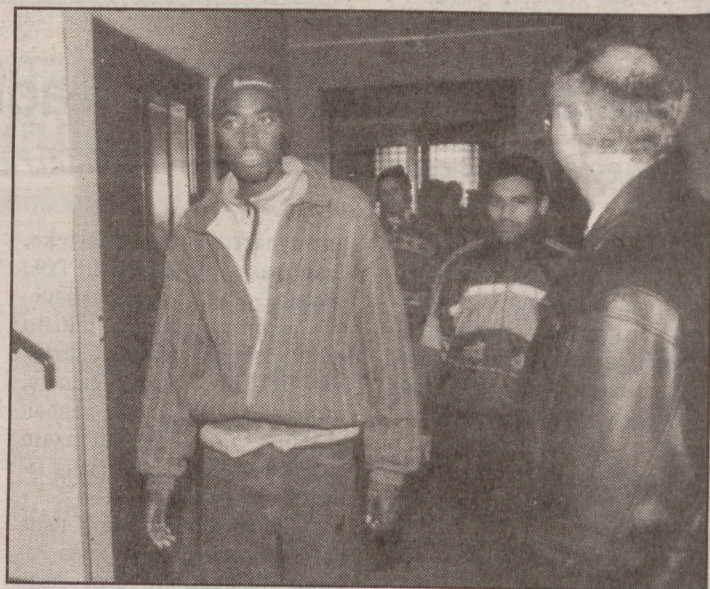
Defentsak puntu ugari altxatu eta salatu ditu. Alde batetik azpimarratu dute itsasontzian azken sei egunak baldintza oso txarretan pasa dituztela, jan gabe

eta toki txiki batean metaturik, hots, 1,5 metro zabal eta 2 metro luzeko gela batean. Etorkin horietatik sei marokoarrak dira eta zazpigarrena senegaldarra. Azken hau lehenago sartu zen itsasontzian eta beranduago harapatua izan zen.

Abokatuek dudak ezarri dute pertsona hauen atxilotzeko mugara igotzeko agindua eman duen saila. Agindu hori Pirineo Atlantikoetako prefetak eman du eta afera Baionako prokuradorearen gain utzi. Bainan imigratuak Tarnos-eko kaira iritsi direnez, afera Landesetako prefetak hartu behar zuen bere gain. Beste irregularitasun bat ere erakutsi dute, atxilotzeko baldintze-

na. Atxilotzeko momentuan imigratu horiei ez zitzaion nortasun kontrolik egin. Atxilotzeko baliatu duten arrazoi bakarra da itsasontzian mediterranean arrazako sei pertsona zaudela eta arraza beltzeko bat.

Untzia Afrikatik heldu zen eta Marokon geldialdi bat egin zuen. Lehen pertsona, Senegalgoa, abenduaren 23an igo zen itsasontzira, urera jauzi eginik. Besteak geldialdian igo ziren abenduaren 30ean. Polizeiek bazekiten imigratu klandestino horiek itsasontzian zirela, kapitainak MATRAMA bere itsas agentziari fax bat igorri baitzion abisuaren emateko. Agentzia horrek Baionako fiskaltzari jakinarazi

Baionara iritsi bezain laster atxilotu zituzten zazpi etorkinak.

BOPB EDME

zion imigratu klandestino batzuk bazeudela itsasontzian.

Itsasontzia iritsi zelarik Amnesty International elkarteak ki-

de batzuk agertu ziren imigratuak berehala mugara igor ez zitzaten. Etorkinek asilo politikoa eskatzeko asmoa omen zuten. X

Gaurtik aurrera Merkealdia txartela eskegiko dute Hegoaldeko dendeak.

EDURNE KOCH

Gabonen ostean merkealdia

Gauza on, polit eta merkeak eskuratzeko lasterketa hasiko du gaur jendeak

Gorane Agirre / Bilbo

HEGO EUSKAL HERRIKO establimendu komertzialek bi hilabete iraungo duen merkealdia hasiko dute gaur, udaberriko denboraldia hasi arte, alegia. Aurtan, lehenbiziko aldiz, Hegoaldeko denda eta merkataritza gune handiek egun berean hasiko dituzte beherapenak, Errege biharamunean. Izan ere, Nafarroako Gobernuak eta Eusko Jaurlaritzak hala behartu dute agindu banarekin.

Gaur goizean merkataritza gune txiki eta handiek beren atekak zabaltzen dituztenean, eszenatokia erabat aldatua egongo da. Gabonetako zuhaitz eta apaingarrien ordez, merkealdia iragartzen duten karteltxoak izango dira ia erakusleho guztietan.

Azkarrenak eta zuhurrenak goizetik goiz hurbilduko dira gaur dendetara jada begi joa zuten beroki, alkandora, jertse edo dena delakoa eskuratzeko asmoz. Izan ere, zenbait kasutan, iragan larunbateko prezio erdian erosi ahal izango dute gaur.

Dena dela, herritarrek ez dituzte ahaztu behar kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteek urtero-urtero sasoi honetan ematen dituzten aholkuak, iruzur egiterik nahi ez badute.

Horrela, zerbait erosten denean faktura edo tiketa eskatzea gomendatzen da. Erositateko produktu edo gaiaren kalitatea merkealdia hasi aurretikoa bera dela egiaztatzea ere bai, «prezioa jais-teak ez baitu esan nahi kaskarragoa izan behar duela». Kalitatearen erreferentzia bakarra etiketa denez, ez litzateke etiketarik gabeko edo etiketan osaketa zehazten ez duen generorik erosi behar.

Gabon sasoiko gehiegikeria kontsumistaren ondoren, merkealdia heldu da. Gabonetako apaingarriak jada desagertu dira dendetako erakuslehoetatik eta hauen ordez produktu bakoitzaren prezio berriak iragartzen dituzten karteltxoak eskegi dituzte.

Era berean, erosi nahi den gaiaren prezioa benetan merkealdiaren aurretikoa baino apalagoa dela egiaztatzea gomendatzen dute kontsumitzaileen elkarteek. «Merkealdian», azpimarkatzen dute, «ohiko salmenta prezioak merkatzen dira denboraldi aldaketa, urtaro amaiera edo izakinak berritzeagatik. Aurreko prezioa eta berria finkatu behar dira».

Salmenta unean produktu orok benetako prezioa zehaztua izan behar du. Hau da, ez da egokia prezioaren merkatzea ehunekotan iragartzea, beharpena produktu guztietako salmenta prezioan behar du finkatua egon.

Merkatutako produktu bat

erosteko merkatu gabeko beste bat erosi beharra baldintza onartezina dela diote elkarteek, eta holakoetan amore ez ematea aholkatzen dute, baita erosi ondoko bermeak exijitzea ere.

Kreditu txartelak onartu ohi dituzten merkataritza guneek merkealdian ere onartu behar dituzte. Hala ere, sasoi honetan sarri denda askok diruz ordaintzea exijitzen dute.

Azkenik, edozer erosi aurretik produktu horren premiaz hausnartzea gomendatzen dute: «Prezioen beherapena oso tentagarria da eta sarri askotan beharrezkoak ez diran gauzak erosten dira». Dena dela, behin erostea erabaki ostean faktura edo tike-tak gordetzea aholkatzen dute,

aldaketa edo erreklamaziorik egin ahal izateko.

Merkealdi sasoi honetan edozein irregulartasun nabarituraz gero, kontsumitzaile elkarte, kontsumitzaileen informazio bulego edo Kontsumo Delegazioetara jo eta salaketa jartzea da kontsumo arduradunek zein kontsumitzaileen elkarteek ematen duten beste gomendioetako bat.

Gaurtik aurrera, Eusko Jaurlaritzak eta Nafarroako Gobernuak merkealdia hasten duten merkataritza guneen gaineko kontrola areagotuko dute, aipaturiko baldintzak betetzen dituztela egiaztatzeko. Horrela ez balitz, Euskal Autonomi Elkartearen (EAE) Kontsumo Sailak 1,5 milioi pezeta arteko isunak jar ditzake.

Ezkutuko merkealdiak

HEGO EUSKAL HERRIAN merkealdi sasoi ofizialki gaur hasten bada ere, gure herritako dendetako erakusleho ugari eskaintza bereziak edo promozioak iragartzen zituzten karteltxoak beteta egon dira iragan aste guzti hauetan. Abenduan zehar, nola baiteko aurre-merkealdia edo ezkutuko merkealdia izan da.

Aurtan lehenengo aldiz arautu dituzte merkealdiak Hego Euskal Herrian. Merkealdiak urtean bi izan daitezke,

lehenengoa urte hasieran eta bigarrena udako oporren inguruan. Merkealdi bakoitzak gutxienez astebete iraungo du eta bi hilabete gehienez. Erabakia merkatarik hartuko du, beti ere autonomi elkarte bakoitzeko agintaritzak finkatzen dituen epeen barruan. Merkealdia borondatezkoa da, hau da, dendaria ez dago behartua prezioen beherapenak egitera. Dena dela, salgaiak merkatzea erabakitzen duenak horren berri eman behar

du dagokion ordezkaritzan.

Negu parteko merkealdiaren hasiera eta amaiera datak finkatzerakoan, Hegoaldeko gobernuak aintzat hartu dituzte sektoreko zein kontsumitzaileen elkarteetako irizpideak, baita aurreko urteetako merkataritza guneen jokabidea ere. Horrela, denboraldi honetako merkealdia gaur hasi eta martxoaren 31n bukatuko da.

Dena dela ere, legean bertan tranpa dago, eta asko izan dira aurreko

asteetan mota guztietako eskaintzekin kontsumitzaileak erakartzen saiatu diren merkatarik. Eskaintza bereziak, Promozioak, Gabonetako prezioak edo Erregeak. Opariak izan dira dendariak herritarrei igorri nahi izan dizkieten mezuak. Salmenta prezioa hobeak eskaintzeko era, baina legea hautsi gabe. Dena dela, Merkealdia leloak eragin sendoagoa omen du kontsumitzaileen artean. Hala diote behintzat merkatariek beraiek. X

‘El Niño’ loteriak 195 milioi pezeta utzi ditu asteburuan Bizkaian

■ **Gallartako**
administrazio batek
bigarren sariako 120
milioi pezeta
banatu zituen

Erredakzioa / Donostia

AURTENGO Espainiako El Niño loteriak 180 milioi pezeta (7,2 milioi libera inguru) utzi ditu Hego Euskal Herrian, guztiak Bizkaian. Gallarta herriko loteria administrazio bakarrak 120 milioi pezeta banatu zituen, bigarren saria jaso zuen 34.355 zenbakiko hamar dezimo saldu baitzituen. Loteriako dezimo bakoitzak hamabi milioi pezetako saria du.

Begoña Lapuerta administrazioko jabeak adierazi duenez, «saritutako hamar dezimoak banan-banan saldu ditugu leihatilan, eta oso banatuak daude».

Bilbon, berriz, 60 milioi pezetako saria jaso zuten, Ormaetxea administrazioak laugarren sariako 300 dezimo saldu baitzituen. Dezimo bakoitzak 200.000 pezetako saria du. Ormaetxea administrazioko banatu zituen lehen eta bigarren sarien ehunekoei dagozkien sariak ere, 15 milioi pezeta inguru.

Aldiz, Gipuzkoan, Bizkaian, Nafarroan eta Araban ez zen sari garrantzitsurik tokatu. Hego Euskal Herrian 7.350 milioi pezeta jokatu ziren arren, 195 bakarrik jaso dira saritan. El Niño loteriak 63.000 milioi pezeta banatu zituen saritan igandean.

Sari oso banatuak izan dira aurtengoak • Igan-deko lehen eta bigarren sariak Espainiako hainbat lekutan tokatu ziren. Lehen saria jaso zuen 13.387 zenbakia Sorian, Bartzelonan, Almerian, Kordoban, Logroñon eta Tenerifan saldu zen. Sariako administrazioko lehen sariaren 27 serie saldu zituen, 6.480 milioi pezeta guztira. Bartzelonan, berriz, Premio de Mar kostaldeko herrian 1.200 pezeta banatu ziren saritan. Kordoban saltzaile ibiltari batek 300 milioi pezeta banatu zituen.

34.355 zenbakia egokitu zitzaion bigarren saria ere oso banatua zegoen. Bartzelonan, lehen sariak gain, bigarren sariako 2.500 milioi pezeta jaso zituzten. Sevillan, Zamoran eta Teruelen ere hainbat milioi tokatu ziren. Hego Euskal Herrian tokatutako milioi apurrak ere bigarren sariak banatu zituen Gallartan.

Valentziako Jaraco herriko administrazioko itzuli egin zuen zeukan bigarren sariako serie bakarra, ez baitzuen lortu saltzea. Hirugarren saria jaso zuen 24.573 zenbaki osoa Coruñan saldu zuten, eta 900 milioi pezeta banatu ziren. X

* GALDUKO DIREN 96 LANPOSTUETATIK 15EN ETORKIZUNA ARGITZEA FALTA DA

BHko sindikatuak onartu dute lantaldea heren bat murriztea

■ Bialsa etxeko langileek ahaleginak egin dituzte lanpostuak ez galtzeko: soldatak eta lanorduak murriztea onartu dute; zenbait langilek dirusariak hartu dituzte enpresa uztearen truke; eta beste batzuek bi urteko epean enpresatik at egoteko arriskua hartu dute.

F. Iriarte / Gasteiz

HORI guztia, hala ere, ez da nahikoa BH bizikletak egiten dituen enpresarentzat. Lan Ordezkaritzan aurkeztu duen espedienteak aurreikusten du 96 lanpostu sobera daudela enpresan, eta desagertarazi behar direla. Horietatik 81 langilek onartu egin dituzte enpresak lanpostua galtzearen truke eskaini dizkien bost milioi pezetako dirusariak; beste bederatzik dirusaria jaso dute eta berriro lan egiteko aukera eman diete, kontratazioak egiten badira zerrenda bat osatuz. Baina badaude beste hamabost, kale gorrian geratuko direnak, baldin eta hamabost egun barru Arabako Lan Ordezkaritzak onartzen badu enpresak aurkeztu dion espedientea.

Neurriarekin langile kopurua heren bat murriztea lortuko du Bialsa etxek. Joan den urrian 330 langilek osatzen zuten plantila. Espedientea egiten hasi bezain pronto, soldatak murriztea onartu zuten, horren truke hamabi lanpostu salbatuko zirelakoan. Gainera, lauorgeri lanordua murriztea ebatzi zuten langileek.

Urte berriarekin, ordea, 230 langilek osatzen dute plantila. Batzuek onartu egin dituzte enpresak eskaini dizkien baldintzak enpresatik alde egiteko, eta besteek, beste hamabost horiek, onartu egin beharko dute bizikleta enpresa horretan ez dutela etorkizunik, ez etorkizun argirik bederen sindikatuen ustetan.

Aste honetan hamabost horien etorkizuna negoziatzeko eseriko dira bi aldeak, eta sindikatuak onartu egin beharko dute enpre-

Bialsako langileek aurreko urtearen amaieran egindako protestaldia.

OLALDE

saren onerako hobe dela hamabost lankide lanik gabe uztea. Hala ere, baliteke aurrerago kanporatuko diren langile hauek enpresa berean lan egiteko aukera izatea, sindikatuak nahi dutenez.

Espedienteak, izan ere, aurreikusten du orain ezinezkoa zaiola enpresari langile kopuru horri eustea, bideragarri izateko 230 nahikoak direla alegia. Baina, aldi berean, aurreikusten du 2001. urtera bitartean hirurogei

langile kontratatatu beharko dituela. Eta horri helduko diote sindikatuak enpresarekiko negoziazioetan.

Kontratazio hauen baldintzak, ordea, beste kontu bat izango dira. Espedienteak, jakina, ez du argituko nola kontratatuko diren langileak, zenbat denborarako edo zenbat egunetarako. Sindikatuak, hala ere, nahi dute kalera joango diren hamabost langileak lehenak izatea kontratazioen garaia iristen denean. Ho-

rrekin espedientea onartu egingo dute.

Helburua, beraz, zerrenda bat egitea izango da, non lehen tokietan hamabost horiek egongo bailirateke. «Gure adostasuna nahi badu enpresak zerrenda egitea onartu beharko du. Ez da asko baina...», adierazi du sindikatuen bozeramaile batek. Azken erabakia hamabost egun barru izango da, epe hori baitu Lan Ordezkaritzak espedientea onartzen duen erabakitzeak. X

Fagor-ek soldatak 'izoztea' proposatu die langileei

■ Kapitalaren interesak ere bi urtetan ez ordaintzea planteatu du

Erredakzioa / Donostia

FAGOR ELECTRODOMESTICOS kooperatibako ardura-dunek datozen bi urte hauetan soldatak izoztea eta kapitalari dagozkion interesak ez ordaintzea proposatu berri diete langileei, kooperatibaren finantza egoera hobetzeko eta martxan dagoen zabaltze prozesua indartzeko helburuz.

Fagor Electrodomesticos-ek MCC taldearen laguntza eskatu du bere posizioa hobetzeko, etxeko tresna elektrikoaren sektorean dagoen lehia handia ikusirik. Laguntza hau taldeko finantza elkarrekin bidez egin behar dela uste dute kooperatibako arduradunek, hots, Euskadiko Kutzaren eta Lagun Aroren bitartez, Fagorren kapitalizazioa handitzeko.

Fagor Electrodomesticos-ek diru galerak izan ditu azken urte hauetan, eta egoera ahulean dago datozen urteotan etorriko diren erronka nagusiak aurre egingo badie. Erronka hauen artean sektoreko multinazionalen etorrera —Daewoo kasu— eta moneta batasuna aipa daitezke besteak beste. Kontsumo pribatuaren geldotasuna dela kausa, kooperatiba honek % 10 gutxitu ditu salmentak azken urtean.

Kapitalizazioaz gain, Fagorreko zuzendariak ezinbestekotzat jo dute enpresalp barne kostuak gutxitu edo murriztea. Lanaren aldetik, kostu murrizte honek % 12 ingurukoa izan behar lukeela planteatu du Fagorrek. Horixe da hain zuzen soldatak bere horretan mantendu eta kapitalaren interesak ez ordainduz lortu nahi duten helburua.

Egokitzapen hauek aurrera eramateko, Fagor Electrodomesticos enpresak gerente berri bat izendatu zuen iragan abenduan. Izendapen honen bidez, gestioa hobetzeko kooperatibaren efikazia ere handitu nahi du Fagorrek.

Taldearen emaitzak

desitxuratu • Fagor Electrodomesticos MCCko Industria Taldearen kooperatiba nagusia da. Enpresa hau eta Victorio Luzuriaga, 1.300 milioi pezeta galdu dituen, talde honen emaitza ekonomikoak zertxobait desitxuratu izanaren errudunak dira.

Hala ere, talde honek iaz 8.500 milioi pezeta irabazi eta 774 lanpostu sortarazi zituen, behin-behineko emaitzen arabera. Hala etekinen aldetik nola enpleguaren sorreraren ikuspuntutik, MCCko Industria taldeak hobetu egin ditu iazko ekitaldirako aurreikuspenak. X

ELA eta Arenas ministroa etzi bilduko dira etengabeko lanbide prestakuntzaren arazoari irtenbidea bilatzeko

■ Sindikatuak EAEko akordioa betetzeko eskatu eta Forcem-en territorializazioa errefusatu du

Erredakzioa / Donostia

JAVIER ARENAS Espainiako Lan ministroa ELA sindikatuko ordezkari batzuekin bilduko da datorren ostegunean, etengabeko lanbide prestakuntzaren inguruan sortutako arazoaz eztabaidatzeko. Bileraren emaitzaren arabera finkatuko du sindikatu abertzaleak bere jarrera EAEko Prestakuntzarako Fundazioaren etorkizunerako.

ELAtik jakinarazi dutenez, bileraren horretan akordioak badago, EAEko Fundazioak aurrera jarraitu ahal izango du. Adosta-

sunik ezean, berriz, baliteke langileen formazioa kudeatzeko EAEn eratutako erakunde hau betiko desagertzea. Azken posibilitate hau iragarri zuen ELAk lehenago, Espainiako Gobernuak, CCOO-UGT sindikatuak eta CEOE-Cepyme elkarte patronalek Forcem berritzeko akordioa sinatu zutenean, akordio honek EAEko baztertu eta baliarik gabe utzi zuelakoan.

ELAk ezekiz, LABek eta Confebasken ere uste dute Eusko Jaurlaritzarekin sinatu zuten akordioa eta Forcem erabat bateraezinak direla, azken honek

bere eragina Espainia osora zabaltzea aurreikusten duelako. Madril, berriz, ez dio horrela irizten. Gobernuaren ustez, Espainia osoko akordioak badauka EAEkoarekin bateratzeko posibilitaterik, formazioaren kudeaketaren «territorializazioa» jasotzen baitu.

Aukera hori sustraitik errefusatu du ELAk, ordea. Sindikatu honentzat, arazoaren konponbide bakarra «legea betetzea» da, hots, Espainiako Gobernuak eta gizarte eragileek EAEko Fundazioaren indarra onartu behar lukete. Era berean, ELAk enplegu eta forma-

zio alorren transferentzia aldarrikatuko du Madril, Eusko Jaurlaritzak ere eskatu duen bezala.

«Kezkagarria iruditzen zaigu Lan ministroak Forcem-en territorializazioa proposatzea. Oso argi daukagu bide horretatik ez goazela inora, eta ez gara horretaz eztabaidatzen hasiko. Beraz, EAEko akordioa betetzea eskatuko diogu ministroari», adierazi dute sindikatutik. Hala ere, ELAk ez du itxaropen handirik jarri Arenasekin izango duen bilera horretan, ministroak Espainiako gizarte eragileekin sinatutakoari eutsiko diola uste baitu. X

Elurra bideetan itzulera operazioan

Autoa ez hartzeko gomendioa egin zuten atzo

Gabonetako itzulera eguna zen arren, Trafiko Zuzendaritzak errepideetara ez irtetzeko gomendioa egin zuen atzo. Izan ere, elurrak penintsularen iparraldean eragindako arazoak ezin konponduz baitzeuden artean.

Erredakzioa / Donostia

ASTEBURUAN etenik gabe botatako euri eta elurteek beste hildako bat eragin dute Jaenen. F.A.L. 49 urteko gizonezkoa Madrid-Sevilla autobiko pasabide batean topatu zuten itota herenegun arratsaldean, Begas de Triana de Andujar herriaren inguruan. Polizi iturriek jakinarazi dutenez, hildakoa zakur batekin bizikletan zihoala, Guadalquivir ibaiaren urek harrapatu zuten. Biak, nagusia eta zakurra, ito egin ziren bertan.

Hegoaldean euriak eta iparraldean elurrak eragin ditu arazoak. Atzo Trafiko Zuzendaritzatik jakinarazi zuten, 104 portutan sortu zituen arazoak elurrak; horietatik 32 itxita zeuden osotara eta gainontzekoetatik igarotzeko behar-beharrezkoa zen autoari kateak jartzea. Arazo horiek direla eta jende ugari geratu behar izan du opor lekuan, etxera

itzuli ezinik. Trafiko agintariak hori bera agindu zuten atzo goizean: errepidera ez irteteko eta itzulera atzeratzeko, eguraldiak hobera egin arte alegia.

Aragoin Zaragoza eta Madril arteko bidaia egiteko beharrezkoak ziren kateak portu guztietan. Avilan ere arazoak zeuden errepide sare nagusian Menga mendatean eta Paramedako pasabidean hain zuzen ere. Sorian sare nagusiko beste sei mendatetan sortu zituen arazoak elurrak. Gaztela-Leonen hamar mendate itxi behar izan zituzten, eta beste 36tan autoeei kateak jartzera behartu zituzten gidariak. Asturiasen ere makina bat portu itxi zituzten. Galizian, A-6 errepidean kateak behar ziren zenbait tartean, Coruña probintzian batez ere. Katalunian ere arazo ugari izan ziren, Lleidan eta Tarragonan bereziki. Azken probintzia horretan herri ugari geratu ziren guztiz isolatuta.

Kamioiak errepideak elurrez garbitzen Gueret inguruan, Frantzia erdialdean. M. LIPCHITZ AP

Eskolarik gabe hainbat departamendutan

A. Sokarros / Baiona. Egoerak hobera egin zuen atzo Frantziako bideetan eta trenen trafikoa. Hala ere, Centre, Midi-Pyrenees, Pays-de-Loire eta Normandia Beherea eskualdeetan elurrak eta hormak arazo ugari eragin zituzten. Ondorioz, hainbat departamendutan eskola saritzeak eragotziak izan ziren. Ikasleen garraio-rik ez izatean eskolarik ez zen egin, esate baterako, Allier, Calvados, Drome, Gers, Garona Garaia, Haute-Loire, Indre eta Indre-et-Loire-n.

Azken egunotako eguraldi gogorak ukitutako beste eskualdeetan, hala nola Rhone-Alpes eta Poitou-Charentesen, egoera nabarmen hobetu egin zen bideetan. Hortaz, Gabonetako oporraldietako itzulera egin ahal izan zen, bidaia-riak ohi baino askoz ere denbora gehiago egon baziren ere errepideetan.

Trenbideei dagokienez, eguraldiaren apur bat ezitzeak trafikoa- ren desblokeatzea eragin zuen, izotzak hartuta zeuden kable elektrikoak berriro indarrean jarri geroz. Atzo eguerditan, Provence-Alpes-Cote d'Azur eta Rhone-Alpes eskualdeen eta Parisen arteko AHT lineen eta beste linea handien % 80 segurtatua zen eta arratserako trafikoa normalerat itzuliko zela iritzi zioten SNCFko arduradunek.

Iragan ostegun eta ostiralean milaka autodunek eta treneko bidaiarik pairatu zuten kaos egoerak eztabaidarik eragin du. SNCFko arduradunen arduragabekeria, Prefeturetako agintarien erabaki berantetsiak, hainbat zerbitzu publikoren arteko koordinazio eskas handiak salatu dituzte harrapatuak izandako bidaia-riek. X

ESPAÑIAKO LOTERIA NAZIONALA

1997KO URTARRILAREN 5EKO ZOZKETA

Hogeita hamar serie 100.000 txartelekoa

ZOZKETA
2
97

Zenbaki sarituei dagozkien irabazien zerrenda, azken zifraren arabera sailkatuak

Sari hauek, kobratu ahal izango dira 1997ko apirilaren 5a barne. ORDURA ARTE.

0		1		2		3		4		5		6		7		8		9	
Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak	Zenbakiak	Pezetak
11132 2.030.000				02334 2.000.000										18107 2.030.000					
13300 300.000	13301 300.000	13302 300.000	13303 300.000	13304 300.000	13305 300.000	13306 300.000	13307 300.000	13308 300.000	13309 300.000	13310 300.000	13311 300.000	13312 300.000	13313 300.000	13314 300.000	13315 300.000	13316 300.000	13317 300.000	13318 300.000	13319 300.000
13320 300.000	13321 300.000	13322 300.000	13323 300.000	13324 300.000	13325 300.000	13326 300.000	13327 300.000	13328 300.000	13329 300.000	13330 300.000	13331 300.000	13332 300.000	13333 300.000	13334 300.000	13335 300.000	13336 300.000	13337 300.000	13338 300.000	13339 300.000
13340 300.000	13341 300.000	13342 300.000	13343 300.000	13344 300.000	13345 300.000	13346 300.000	13347 300.000	13348 300.000	13349 300.000	13350 300.000	13351 300.000	13352 300.000	13353 300.000	13354 300.000	13355 300.000	13356 300.000	13357 300.000	13358 300.000	13359 300.000
13360 300.000	13361 300.000	13362 300.000	13363 300.000	13364 300.000	13365 300.000	13366 300.000	13367 300.000	13368 300.000	13369 300.000	13370 300.000	13371 300.000	13372 300.000	13373 300.000	13374 300.000	13375 300.000	13376 300.000	13377 300.000	13378 300.000	13379 300.000
13380 300.000	13381 450.000	13382 300.000	13383 300.000	13384 300.000	13385 300.000	13386 4.300.000	13387 240.000.000	13388 4.300.000	13389 300.000	13390 300.000	13391 300.000	13392 300.000	13393 300.000	13394 300.000	13395 300.000	13396 300.000	13397 300.000	13398 300.000	13399 300.000
24500 300.000		24502 300.000		24504 300.000		24506 300.000		24508 300.000		24510 300.000		24512 300.000		24514 300.000		24516 300.000		24518 300.000	
24510 300.000	24511 300.000	24512 300.000	24513 300.000	24514 300.000	24515 300.000	24516 300.000	24517 300.000	24518 300.000	24519 300.000	24520 300.000	24521 300.000	24522 300.000	24523 300.000	24524 300.000	24525 300.000	24526 300.000	24527 300.000	24528 300.000	24529 300.000
24530 300.000	24531 300.000	24532 300.000	24533 300.000	24534 300.000	24535 300.000	24536 300.000	24537 300.000	24538 300.000	24539 300.000	24540 300.000	24541 300.000	24542 300.000	24543 300.000	24544 300.000	24545 300.000	24546 300.000	24547 300.000	24548 300.000	24549 300.000
24550 300.000	24551 300.000	24552 300.000	24553 300.000	24554 300.000	24555 300.000	24556 300.000	24557 300.000	24558 300.000	24559 300.000	24560 300.000	24561 300.000	24562 300.000	24563 300.000	24564 300.000	24565 300.000	24566 300.000	24567 300.000	24568 300.000	24569 300.000
24570 300.000	24571 300.000	24572 300.000	24573 300.000	24574 300.000	24575 300.000	24576 300.000	24577 300.000	24578 300.000	24579 300.000	24580 300.000	24581 300.000	24582 300.000	24583 300.000	24584 300.000	24585 300.000	24586 300.000	24587 480.000	24588 300.000	24589 300.000
24590 300.000	24591 300.000	24592 300.000	24593 300.000	24594 300.000	24595 300.000	24596 300.000	24597 300.000	24598 300.000	24599 300.000										
34300 300.000		34302 300.000		34304 300.000		34306 300.000		34308 300.000		34310 300.000		34312 300.000		34314 300.000		34316 300.000		34318 300.000	
34310 300.000	34311 300.000	34312 300.000	34313 300.000	34314 300.000	34315 300.000	34316 300.000	34317 300.000	34318 300.000	34319 300.000	34320 300.000	34321 300.000	34322 300.000	34323 300.000	34324 300.000	34325 300.000	34326 300.000	34327 300.000	34328 300.000	34329 300.000
34330 300.000	34331 300.000	34332 300.000	34333 300.000	34334 300.000	34335 300.000	34336 300.000	34337 300.000	34338 300.000	34339 300.000	34340 300.000	34341 300.000	34342 300.000	34343 300.000	34344 300.000	34345 300.000	34346 300.000	34347 300.000	34348 300.000	34349 300.000
34350 300.000	34351 300.000	34352 300.000	34353 300.000	34354 300.000	34355 300.000	34356 300.000	34357 300.000	34358 300.000	34359 300.000	34360 300.000	34361 300.000	34362 300.000	34363 300.000	34364 300.000	34365 300.000	34366 300.000	34367 300.000	34368 300.000	34369 300.000
34370 300.000	34371 300.000	34372 300.000	34373 300.000	34374 300.000	34375 300.000	34376 300.000	34377 300.000	34378 300.000	34379 300.000	34380 300.000	34381 450.000	34382 300.000	34383 300.000	34384 300.000	34385 300.000	34386 300.000	34387 780.000	34388 300.000	34389 300.000
34390 300.000	34391 300.000	34392 300.000	34393 300.000	34394 300.000	34395 300.000	34396 300.000	34397 300.000	34398 300.000	34399 300.000										
65464 2.060.000				84994 2.000.000						42916 2.000.000				75976 2.150.000					
Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak		Amaierak	
010 150.000	381 150.000	732 180.000	53 60.000	434 150.000	355 300.000	316 150.000	387 480.000	8 30.000	049 150.000	940 150.000	461 150.000	831 150.000	871 150.000	976 150.000	457 180.000	17 90.000	87 180.000	7 30.000	39 60.000

ZOZKETA HONEK 11.313.000 DEZIMO SARITU ADJUDIKATZEN DITU, GUZTIRA 63.000.000.000 PEZETA

Berdeak, Generation Ecologie eta bost alderdi gehiagok osatzen dute gaur egun Frantziako korrante ekologista. Guztiek maite dute konpromezuzko ezkontza baterako, baina dotea garesti saltzen badaki. Agian garestiegi saltzen du, hain banatua dagoen korrante politikoa izateko. 'Ekologismo politikoa' izen orokorra jasotzen du Frantzian.

Ekologismo politikoa Frantzian, ezkongai askorentzako ezkontza

Beren burua familia bereko kideztat duten zazpi talde politiko berde eta ekologista daude gaur egun Frantzian. Familiaren aita edo ordezkari historikoa Les Verts da, Ipar Euskal Herrian Berdeak izena hartzen duena. Zazpi talde hauekin batera, ugari dira herrietako talde ekologistak eta ingurugiroaren aldekoak ere.

Historian oso gibelean geratu dira bi korrante nagusien artean —Berdeak eta Generation Ecologie (GE)— botoen % 13,9 lortu zituzten 1992ko erregio hauteskundeak. 1993ko hauteskunde nagusietan, koalizioa osatuz, botoen % 7,62 bildu zuen Berdeek eta GEk, baina ordezkartzarik ez zuten eskuratu Frantziako Asanblean bi itzuliko sistemaren erruz. Orduz geroko hauteskundeetan ekologistek beherakada handia izan dute: botoen % 3,32 besterik ez zituen jaso Dominique Voynet hautagai berdeak iazko lehendakartzarako hauteskundeetan. Hala ere, oraindik % 10 inguru lirateke kontzientzia ekologista handia duten hautesleak eta hauen bila dabilta ezkerreko zein eskuineko alderdiak. 1998ko hauteskundeetan ere hautesleria zati horren bila dabilta konpromezuzko ezkontzak egiteko.

Banaketak bata bestearen atzetik

Gaur egun hexagonoan ekologismo politikoa mapa egitea lan neketsua den arren, Berdeak alderdiak jarraitzen du izaten erreferentzia puntu garrantzitsuenak; ez hainbeste militante eta hautetsi asko dituztelako, baizik eta historia luzea dutelako beren atzetik. Berdeak Alemaniako Die Grunen alderdi ekologistak lortutako arrakastaren ondotik sortu ziren Frantzian, eta hainbat urtez talde berde ia bakarra izan ziren. Ondoren sortu zuen Brice Lalondek Generation Ecologie suzedaneoa. Goraka ari zen Berdeak ahultzeko sozialistek bultzatutako alderdia izan zela sarritan esan zen. Lalonde bera Ingurugiro ministroa izan zen 1989an Michel Rocard sozialistak osatu zuen gobernuan.

Baina 90eko hamarkadaren hasieran lehia bizian aritu ziren bi alderdi hauek ere hautsi egin ziren. Berdeen artean zatiketa oso handia zen: Antoine Waechter buruzagi historikoak hazkunde iraunkorra defenditzen zuen eta «ez eskuineko ez ezkerreko» etiketaren aldekoa zen, baina bere oinarriak ezkerrekoak ziren eta Dominique Voynet hautatu zuten Waechterren ordez. Ondorioz, Waechter mugimendutik atera zen eta Mouvement Ecologiste Independent sortu zuen, arrakasta apalarekin, 1995eko Lehendakartzitza hau-

Ezkerretik eskuinera, Antoine Waechter, Noel Mamere eta Brice Lalonde 1993ko Legebiltzararako hauteskundeetan azken mitinean. CHRISTINE GRUNNET REUTER

teskundeetara lehiatzea ere ez zuelako lortu.

Generation Ecologiaren kasuan, buruzagi hainbat zatiketa izan dira. Alde egiten lehena Noel Mamere Europako parlamentarioa eta Beglesko (Gironde) auzapeza izan zen, ez baitzegoen ados Lalondek mugimendua eskuinera eramateko egindako saioekin. Mamerek eta inguruko hautetsiek Convergence Ecologie Solidarite eratu zuten.

Aurten bertan, Patrice Hernuk, GEko idazkari nagusi izandakoak, Generation en Mouvement sortu du. Seme galduek falta ez zirenez, Corinne Lepgae gaur egungo Ingurugiro ministroak —GEko militante ohia— bere club edo taldea sortu du duela

gutxi, CAP-21 (Hiritarrak-ekin-tza-parte hartzea) izenekoak.

Beste bi alderdik osatzen dute mapa ekologista: Mezeko (Herauld) alkate Ives Pietrasantaren Partit Ecologiste eta Alliance Rouge et Verte (AREV), ekologismoaren kanpotik sortutako eta gizarte mugimenduetan eragin handia duen ezkerreko taldea.

Hainbeste talde egoteak badu bere azalpena: buruzagiek 1998ko hauteskundeetan lehiaren irteeran leku ona aurkitzea, eta, batzuen kasuan, diputatu kargu bat negoziatzea zerrenda nagusi batetik «ekologista» etiketa ematearen truke. Horrela esplikatzen dira azken asteetan eskuineko eta ezkerreko partidu politiko nagusiek talde ekologista haue-

kin jendaurrean eta ezkutuan ere dituzten bilerak.

Ezagunak dira oso Dominique Voynet Berdeen buruzagiak Lionel Jospin sozialistarekin eta ezkerreko beste alderdietako (PCF, Erradikalak eta troskistak) buruzagiekin izan dituen bilerak. Bertan eztabaidatu dute Berdeek kohabitazioko gobernu baten programan egingo luketen ekarpena. Voynetek ondotxo daki ezkontide anitz dituela eta ezkontzasari altua jarri du: 20 diputatu ziur eduki nahi dituzte.

Generation Ecologiaren aldean, berriz, mugimenduak ezkutuan egiten ari dira. Eskuineko bi indar politiko nagusiak —RPR gaullista eta UDF koalizio zentrista-liberala— ekologista

askorekin ari dira hizketan. RPRk Antoine Waechter aukeratu du, nahiz eta honen Mouvement Ecologiste Independentek lehen itzulian gutxienez 300 hautagai aurkeztuko dituela iragarri duen, Mouvement Hommes Animaux Nature talde sortu berriarekin batera. Azken talde hau ingurugiroaren aldeko elkarrekin bultzatu dute eta Liliane Sujansky da beren buruzagia.

Argiago du Patrice Hernuk (Generation en Mouvement), dagoeneko erabaki baitu eskuineko koalizioaren alde egingo duela, François Bayrou Hezkuntza ministroaren Force Democratik (FD, demokristaua) gonbidatuta.

Egoerarik txarrean dagoena Brice Lalonde da, orain arte alde batetik bestera aritu delako bere ibilbide politikoan. Sozialisten konpainia utzi eta gero, Lalonde Valéry Giscard d'Estaing UDFko presidentearengana hurbildu zen eta ondoren Bayrourekin saiatu zen. Bietan porrot egin du. «Uste nuen Bayrou D'Artagnan zela, baina azkenean jakin dut Mazarin zela. Nire liberatuak (Hernu) erosi egin ditu». Egun, Lalonde ezin da inon sartu. Esaten dutenez, azken hauteskundeetan Jacques Chiracek jakin zuenean Ingurugiro ministro ohiak bere aldeko botoa eskatuko zuela jendaurrean, hots egin zion eta isiltzeko galdegin zion.

Julen Arriola
PARIS

Batasun zail baterako bidean

Azken hilabeteetan eztabaida biziak izan dira mugimendu ekologistaren barnean beren batasunari buruz. Mahai baten inguruan bildu dira Berdeak, Alderdi Ekologista, Noel Mamererren taldea, AREV (Alliance Rouge et Verte) eta hainbat herritako taldeak. Elkarriketa bide onetik zihoan, eta jarria zuten batasunaren aurkezpenerako data ere, martxoaren

22a hain zuzen ere. Baina, EGUNKARIAK jakin duenez, harremanak eten egin dira. François Gallande AREVeko buruzagi eta Parisko XI. distrituko zinegotziak onartu duenez, bere taldea izan da elkarriketek aurrera jarraitzea oztopatu duena. Talde honen barnean bi jarri aski desberdinak sortu dira. Batetik, sektore berdea dago, beste talde ekologiste-

kin bateratzearen aldekoa. Bestetik, AREV bera sendotu nahi dutenak dira, bere alde gorria bultzatuz. Talde honek proposatzen du Jacques Fitterman komunista ohiak sortutako Convergence por une Alternative Progressiste (CAP, Alternatiba Aurrerakoiaren aldeko Batasuna) alderdiarekin harremanak sendotzea.

Azkenean ekologis-

ten sektore baten batasuna gauzatu balitz, talde bakoitzak zer eman izango luke: Berdeek beren izena eta hautesleen artean duten nolabaiteko indarra gehituko lukete; AREVek gizarte mugimenduetan esperientzia zabala duten militanteak; eta Alderdi Ekologistak eta Convergence Ecologie Solidaritek zerrenda bateratuetan eskuratutako hautetsi multzo bat.

IRA-K BELFASTEKO IRRATI BATI HOTS EGIN ZION ETA BERE GAIN HARTU ZUEN ATENTATUA

Soldadu britainiar bat zauritu da Belfasten egindako atentatuan

■ Armada britainiarrak Belfasten duen kontrol postu bati lehergaiekin eraso zioten atzo ezezagun batzuek, eta soldadu britainiar batek zauriak izan zituen. Irlandar Armada Errepublikarrak (IRA) bere gain hartu zuen kontrol postuaren aurkako atentatua.

Agentziak / Belfast

IRA-k Belfasteko irratia bati egin-dako deian bere gain hartu zuen atentatua, eta beste sei bonbat hirian zehar ipini zituela jakin-razi zuen. Lehergaiak lau hoteletan, tren geltoki zentralean eta autobus geltoki batean ipini zituela esan zuen irratira dei egin zuen pertsonak. Poliziak adierazi zuen oso serio jaso zuela deiaren edukina.

Atentatua atzo gertatu zen. Ezezagun batzuek lehergai bat, ia ziurrenik mortero proiektil bat, jaurti zuten Armada britainiarrak Auzitegiaren ondoan duen kontrol postura.

BBC telebista kate britainiarrak azaldu zuenez, lekuko batzuek adierazi zuten gizonezko bat ikusi zutela auto batetik jais-ten eta kohete bat jaurtitzeko. Kohete honek bete-betean harra-patu zuen kontrol postua eta han zegoen soldadu britainiarra zauritu zuen. Soldaduak leher-tua du tinpanoa, baina bere bizia ez dago arriskuan.

Atentatuaren egileak erabili zuten ibilgailua sutan aurkitu zuen Royal Ulster Constabulary (RUC) Ipar Irlandako Poliziak, Belfasteko eremu nazionalista batean.

Auzitegi Gorenaren egoitza jendez hustu zuten berehala eta Armada britainiarreko artezila-riek egoitzaren inguruak miatzen aritu ziren lehergai gehiagoren bila.

Segurtasun indarrak atentatua gertatu zen lekua miatzen.

PAUL MCERLANE / AP

Joan den astean Ipar Irlandako segurtasun indarrek abandona-tuta zegoen furgoneta bat aurki-tu zuten Belfastko gazteluaren inguruan; hain zuzen ere Patrick Mayhew Ipar Irlandako ministro

britainiarra toki horretan bizi da. Ustez IRAk utzi zuen furgoneta, eta tona erdi lehergai zituen ba-rruan.

Urte berriaren hasierarekin batera IRAk beste ofentsiba bat

abiatuko duen beldur dira Erre-suma Batuko segurtasun inda-rrak, prentsa britainiarrak joan den astean argitaratu zuenez. Komunikabideen arabera, ofen-tsiba honen ondoren su-eten «taktikoa» indarrean jarriko du IRAk, udaberrian Erresuma Ba-tuko Legebiltzarra osatzeko egingo diren hauteskunderen aurretik.

1996. urteko otsailaren 9an IRAk 18 hilabetez indarrean izan zuen su-etena hautsi egin zuen Londres ekialdeko Docklands zonan bonba-auto batekin aten-tatua eginez. Atentatu honetan bi pertsona hil ziren eta ehundik gora zauritu.

Itunik ez Sinn Feinen eta SDLPren artean

■ Batzuen ustez IRAren beso politikoa den Sinn Feineko buruzagi Gerry Adamsek atzo azaldu zuen «ino-lako aukerarik» ez dagoela hau-teskunderi begira itun bat egi-teko Sinn Feinen eta Ipar Irlan-dako Alderdi Demokrata eta La-boristaren (SDLP) artean. «Biek itun bat egiteko aukera bukatua dago. Etsituta nago, ez baita po-sible inolako akordiorik», azpi-marratu zion prentsari.

Adamsek adierazpenok egin baino lehen John Hume SDLPko buruzagiak adierazi zuen ezin dela inolako itunik egin Sinn Feinekin hauteskundeetarako, baldin eta IRAk ez badu berriro su-etena indarrean jartzen. X

Errusiak berriz ezezkua eman dio NATOren hedatzeari

■ Jeltsin bere gobernuarekin bildu zen atzo NATOrekiko harremanak aztertzeke

Agentziak / Mosku

ERRUSIAK ezezkua eman zion berriro atzo Ipar Atlantikoko Aliantza (NATO) Europa ekialdeko herrietara heda-tzeari, NATO Errusiaren mu-getara hainbeste gerturatzea herriaren segurtasunarentzat arriskugarria dela arrazoitu-ta.

Boris Jeltsin lehendakari errusiarrak NATOrekin el-karlanean aritzea aztertu zuen atzo Viktor Txernomir-din lehen ministroarekin, Anatoli Txubais Lehendakari-tza Kabineteko buruarekin, Jevgeni Primakov Atzerri mi-nistroarekin, Ivan Ribkin Se-gurtasun Kontseiluko idaz-kari nagusiarekin eta Juri Baturin Defentsa Kontseiluko idazkariarekin.

Sergei Jastrajembski Kremlino bozeramaileak Interfax agentziari adierazi zionez, bilera honetan berretsi egin zen Errusiak ez duela begi onez ikusten NATOren hedatzea.

Itar-Tass agentzia errusia-rraren arabera, bilera hone-tan «NATOrekin elkarlanean aritzeko bideak aztertu ziren», baita Atlantikoko Aliantzara kide berriak sartzeari Erru-siak zere erantzun emango dion ere.

Boris Jeltsin, Helmut Kohl Alemaniako kantzeliarekin elkarriketatu zen joan den larunbatean, eta Errusiaren eta NATOren arteko konpro-mezuzko formula bati buruz eztabaidatu zuten. Bi aldeek «Errusiaren eta NATOren ar-teko harremanez berriro ere hitz egitea» adostu zuten, Jastrajembskik azaldu zue-nez.

Errusiaren atzerri politikaren porrota

■ Gri-gori Javlinski Errusiako o-po-sizio neokomunistaren buru-zagiak adierazi zuen NATOren hedatzea porrota izango dela Errusiaren atzerri politika-rentzat. Javlinskiren iritziz, hedatze honek ondorio larriak izango ditu herriaren baitan. «NATOren hedatzeak ez du arriskuan jarriko Errusiaren segurtasun militarra, baina Moskurentzat txarra da bere atzerri politika suntsitu egingo duelako, eta buruzagi-tza politikoak beste porrot mingarri bat barneratu be-harko duelako», azpimarratu zuen.

NATOn kide berriak sar-tzeak, bestalde, Errusiako Le-gebiltzarrek desarmatze nu-klearrerako Start-2 ituna ez berrestea ekar lezakeela ohartarazi zuen Sergei Xak-hrai Errusiako Lehendakari-tza Kabineteko buruzagior-deak. X

Hebroni buruzko negoziaketetan aurrerapausoak egin arren, akordioa ez dela lortu aitortu du Rossek

■ Artekari estatubatuarrak Benjamin Netanyahuarekin eta Jasser Arafatekin elkarriketatu zen atzo

Agentziak / Jerusalem

DENNIS ROSS artekari estatu-batuarra Benjamin Netanyahu Israelgo lehen ministroarekin eta Jasser Arafat Palestinar Aginte Nazionaleko (PAN) lehendaka-riarekin elkarriketatu zen atzo, Armada israeldarra Hebrondik erretiratzeke akordioa gauzatze-ko asmoz.

Rossek atzo aitortu zuen au-rrerakuntzak egin direla israel-darren eta palestinarren arteko negoziaketetan, baina oraindik traba batzuk gainditu behar di-rela Hebronen gaineko akordioa hitzartu aurretik. Arazo guztiak konpondu artean akordiorik ez dela egongo esan zuen atzo goi-zean Netanyahuarekin elkarri-ke-tatu eta gero.

Arratsaldean Arafatekin bildu zen Gazan. Arafatekin hitz egin

aurretik, Maruan Kanafani PA-Neko lehendakariaren bozera-maileak esan zuen Ross Israelen aldekoa zela Hebronen gaineko negoziaketetan. «Ross partziala da, eta artekari gisa bete behar duen lanak bi aldeen mesederako izan beharko luke».

Palestinarren eta israeldarren arteko negoziaketek sei hilabete bete duten arren, akordioa ez da oraindik hitzartu Netanyahu ez duelako datarik zehaztu nahi Armada Zisjordaniako nekazari-tza eremuetatik erretiratzeke, lurralde honetan 1995. urtean lortutako autonomia akordioak hala biltzen duen arren. Erreti-ratzea hiru urratsetan egin behar da, Armada erretiratzeke eta PANen gain utzitako eremuetan transferentzien eskualdatzea arautzeke atalaren arabera.

Israelgo gobernuburua eta

Arafat ezkutuan elkarriketatu ziren herenegun goizaldean Ga-zan. Netanyahu Arafati argitu zion erretiratzeke lehen urratsa martxoan hasiko dela, Hebronen gaineko akordioa hitzartu eta sei edo zortzi astera. Israelgo lehen ministroak, baina, baztertu egin zuen Arafatek egindako exigen-tzia erretiratze osoa irailerako amaitzeke, Gobernuko iturriek adierazi zuten.

«Israelgo Gobernua Hebrongo protokoloaren sinatzea atzera-tzen ari da, akordioan aldaketak egin nahi dituelako», esan zuen Nabul Abu Rodainak, Arafaten idazkariak.

Zisjordaniako autonomia akordioak, Oslo II izenez ezaguna denak, biltzen du Israelgo Arma-daren erretiratzea eremu militar jakinetara 18 hilabeteko epean egin beharko dela. Akordioa be-

tez gero erretiratzearen hiruga-rren urratsak amaitua beharko luke datorren irailerako. Baina Netanyahu horretarako prest ez dagoela argitaratu zuen atzo prentsa israeldarrek.

Nazioarteko begiraleak hedatzeko akordioa

■ Hala ere, PANek eta Israelak akordio bat hitzartu zuten atzo Jerikon nazioarteko begiraleen indar bat Hebronen hedatzeko, Armada israeldarra Zisjordaniako hiri ho-rretatik erretiratu eta gero.

Kolono israeldarrek, bestalde, manifestazioak egingo dituzte kale eta errepideetako bidegu-rutzeetan, Armada israeldarra-ren erretiratzeagatik protesta-tzeko. Judea eta Samariako (Zis-jordania) Asentamenduen Kon-tseiluak erabaki zuen manifes-tazioak egitea. X

Nazioartea

Tupac Amaru Mugimendu Iraultzaileak (MRTA) mundua aztoratu zuen Gabonen atarian. Taldea ahanzturaren txokotik irten zen joan den abenduaren

17an. Limako Japoniaren enbaxadara indarrez sartu eta 400 pertsonatik gora bahitu zituen geroztik, munduko komunikabide guz-

ISAAC VELAZCO

MRTA KO ORDEZKARIA EUROPA N

kiaren zain, eta berregituratzearen ostean gizartearen aurrean azaltzeko aukeratutako lehenengo ekintza ezin efektibistagoa izan da.

tietan azaldu da. Isaac Velazco Tupac Amaruko kideak argi esan digu MRTA ez zela desegin. Urratuta zituen egiturak berritzen aritu da isilean une ego-

«Peruko Gobernuarentzat baliorik ez duen kobrezko txanpon bat dira bahituak»

Isaac Velazcorekin telefonoz hitz egin dugu, bera Alemanian bizi baita asilo politikoa duelako. Egunotan komunikabideen txirrinak bere etxean isildu gabe jo duen arren, tartetxo bat eskaini digu gure galderei erantzuteko. Alemanian dagoen siberiar hotz ikaragarriak ez dio latinoamerikar ahoskera gozoa urratu.

■ **Tupac Amaruk eskaera batzuk egin ditu joan den azaroaren 17an Limako Japoniaren enbaxadara sartu zenetik.**

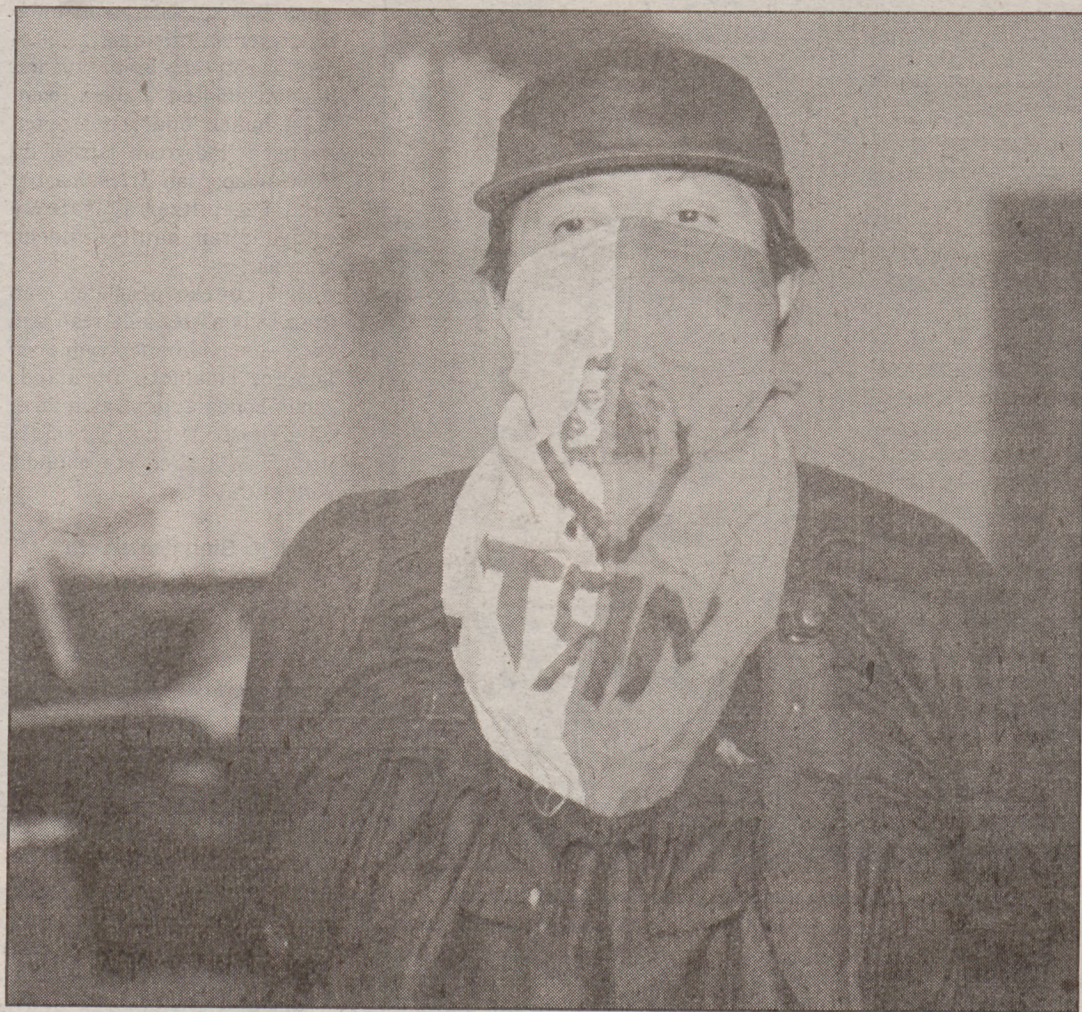
Tupac Amaru Mugimendu Iraultzailea alderdiak uste du auziaren konponbidea politikoa dela. Ezinbestekoa da hori Perun, politika egin behar da, eta ez autoritarismoa eta estatu terrorismoa erabili. Guk borondatea erakutsi dugu, proposamenak egin ditugu eta krisiari aterabide politikoa eman nahi diogula azaldu dugu. Gobernuak ohi bezala bere jarrerari eutsi dio, eta beraz, nazioarteko komunitateak, Fujimoriaren erregimena demokrazia gisa onartu zuenak, konturatu behar du demokratikotik ezer ez duela eta bai diktaduratik, estatu terrorismotik.

■ **Alberto Fujimori presidenteak argi utzi du kontzesioak egiteko prest dagoela, baina ez dituela MRTAko presoak askatuko eta ez duela Tupac Amaru-ekin negoziatuko MRTA alderdi politikoa bihur dadin.**

Ez dugu Fujimoriaren baimena behar alderdi politikoa izateko, gu jada bagara. Bere ikuspegi murriztean ez zaio buruan sartzen bera, gerrillari garaitu zion agintari gisa munduaren aurrean aurkeztu dena, kolokan dagoela. Bi irtenbide ditu: jarrera gogorra alboratu eta aterabide politikoa ahalbidetzea, edo bere gogortasunean aukera militarren alde egitea. Ondorioz, kostu soziala onartu beharko luke.

■ **Tupac Amaruk ez ditu Japoniaren enbaxadan bahituta dituen pertsonak aske utziko Peruko kartzeletan dauden MRTAko presoak kalera irten arte. Baina Fujimoriaren ezetzaren ondoren Tupac Amaruk beste aterabide bat onar dezake?**

Mahai gainean proposamen bat jarri dugu. Proposamen guztiak negoziatzea, baina bi aldeek ados jarri behar dute negoziatzeko. Gobernuak honi uko egiten dion bitartean guk geure jarrerari eutsiko diogu, eta eskaera aintzat hartzen ez bada, gerrako presoak egongo dira Li-

Isaac Velazco, Nestor Cerpa Cartollini (argazkian) enbaxada bahitua duen komandoaren buruzagiak bezala, MRTAko presoak aske uzteko eskatu du bahiketari amaiera emateko.

FERNANDO LLANO / AP

mako Japoniaren enbaxadan, eta MRTAren komandoa azkenera arte heltzeko prest egongo da, gure presoen askatasuna posible egiteko.

■ **Uste guztien arabera, bahiketa luzea izango da. Honek Tupac Amaru-ko gerrillariengan eragina izan dezake?**

Gu ohituta gaude mendian dauden mila eta bat zailtasunetara, eta hilabeteetan hiriburuko segurtasun baseetan bizitzera. Komando hau denbora luzean trebatu da segurtasun etxetan, erabat isolatuta. Gelan, sukaldetan eta komunetan soilik mugitu da. Baldintzotara moldatzeko prestatuta gaude, gudan estresak eragiteko arriskurik ez dago. Baina enbaxadan dauden pertsonalitateak prest daude egoera horiek onartzeko? Hauek Gobernu-ko goi funtzionarioak dira. Indar Armatu-ko eta Poliziako buruzagiak dira, torturan eta giza eskubideak bortxatzen espezialistak, eta Gobernuaren estatu terrorismoarekin bat egin zuten. Gobernu-ko bi ministro daude, epaiketa sumarisimoen politikarekin Fujimori-ri babesa eman zioten magistratuak daude. Inolako frogarik gabe milaka

eta milaka herritar zigortu zituzten magistratuak dira. Gobernuari laguntza eman zioten hauek, eta Gobernuak nola ordaindu die? Alboratuz. Baliorik gabeko kobrezko txanpon bat dira.

■ **Fujimori-ko indarra erabiltzeko agindua eman dezake bahiketarekin amaitzeko?**

Jarrera gogorra duenez aukera militarra besterik ez zaio gertzen. Erabaki horri heltzea eragozten dio, ordea, komunikabideen presentziak. Baina zenbat denbora gehiago egongo da hor prentsa? Zenbat milioi dolar gehiago erabiliko dituzte informazio enpresa handiek, denbora luzea iraun dezakeen prozesu honetan? Komunikabideek atzera egin bezain pronto erregimenak ez du arazorik izango indarrez esku hartzeko.

Fujimori-aren jokabideak argi utzi du Perun betidanik egon dela diktadura. Diktadura bortitza eta odoltsua. Estatu terrorismoa aplikatu duen diktadura da, eta hori erabili du politika neoliberala areagotzeko.

■ **Indarraren erabilpenak zein ondorio izango luke?**
Gobernuak bere jarrerari eus-

ten dio baina aukera militarren ondorioak aztertu behar ditu. Kostu soziala oso altua izango litzateke, enbaxadan dauden guztiak hilko liratekeela uste dut. Eskuhartze militarrek borroka gogorra sortzen dute, eta adituek badiote ere erasoak kostu sozial txikikoa izango dela, Rambo-ren filmeak soilik ikusita uler daiteke hori. Errealitatea ezberdina da eta eskuhartze horrek guztia suntsituko luke.

■ **Krisi honek zein eragin izan du kartzelan dauden MRTAko presoengan. Zein da presoen egoera gaur egun?**

Lehen ere larriak ziren preso politikoen baldintzak. 23 ordu eta erdi zelda barruan egon behar zuten, eta hilabeteetan behin ordu erdiko bisita izan zezaketen. MRTA-ko Limako Japoniaren enbaxadan ekintza politikoko militarra hasi zuenetik preso politikok ezin dira patiora irten, 24 orduak ematen dituzte zeldetan. Ezin dute bisitarik jaso, eta Gurutze Gorria ere ezin izan da kartzelataratu sartu horien egoera gertutik ezagutzeko.

■ **Tupac Amaru desagertua zegoela uste zenean berriro agertu da.**

Ez da berriro azaldu. Inoiz ez zen menderatua izan. Guk hartu genuen erabaki baten ondorioz uste zuen hori Gobernuak. Eredu neoliberalak bortizki aplikatu zen eta sozialismoak behera egin zuen. Honek egoera nahasgarria sortu zuen buruzagi ezker-tarren. Langileen herri mugimenduak atzera egin zuen. Bi aukera genituen. Batetik, indar militar gisa enfrentatzea eta, bestetik, herriarekin batera atzera egitea. Erabaki politikoa hartu eta atzera egin genuen. Klandestinitatean gure egiturak berritzeari ekin genion, kolpeak jaso baikenituen traidore batzuek informazioa pasatu ziotelako Gobernuari. MRTA menderatu zuela uste izan zuen Gobernuak, baina errealitatea baino areago nahia izan zen hori. Gu beti egon gara hemen.

■ **Krisiari aterabide politikoa emateko nazioartearen presioa hain garrantzitsua al da?**

Egoera honetan elkartasunak oso garrantzitsua izan behar du. Ez MRTA-ekin, Peruko herriarekin baizik. Herria estatu terrorismo bortitz batean eta pobrezian murgildu duen politika neoliberalaren biktimak izan da. Peruko herritarrentzat irtenbide politikoa bilatu behar dugu. Gobernuari presioa egin behar zaio irtenbide politikoa bilatzeko. Zenbait gobernuak demokrata-tzat jo dute Fujimori, baina gaur egun argi dago inoiz ez dela demokrata izan. Perun ez dago demokraziarik, diktadura baizik. Eta diktadurarekin amaitu behar da. Hori posible izango da nazioartearen presioarekin. Eragotz dezagun alferrikako odol isurketak.

Gu iraultzaileak gara eta badakigu horrek zer dakarren: atxilotak, torturak edo hiltzea. Onartu egiten dugu. Arriskuak ezagutzen ditugu eta horiei aurre egiten diegu. Baina badira ardurak batzuk gobernuak eta pertsonak aintzat hartu behar dituztenak. Milioika pertsonaren bizitzak jokoan jarri dira diktadura bat bermatuz. Herriaren beharrek jokatu da. Gaur herri honi zor zaio krisiari aterabide politikoa bilatzea. Munduko gobernuak Perurekiko duten behar morala da hori. Herri honek, Latinoamerika osoarekin batera, eman zien gaur egun duten ongizatea. Gaur egun konpromezu moral hori oinarrian hartuta, ahailegindu behar dute nire herriak behar duen bakea eta justizia bilatzen.

Agurtzane Ormaetxea
DONOSTIA

Futbola

FERNANDEZEK GORAIPATU EGIN DU TALDEA, «BAINA GOL AUKERAK SARTU EGIN BEHAR DIRA»

«Oraindik badugu zer hobetu»

Luis Fernandez etsita azaldu zen atzo Lezaman, Madrildik iritsi ondoren eman zuen prentsaurrekoan. Berak badaki Athleticek partidu ederra egin zuela igandean Bernabeun. Hala ere, frantziarra irabazle hutsa da eta ez dago gustora bere taldea galtzaile izan zelako.

Ramon Basaldua / Bilbo

ASPALDIKO urteetako partidurik ederrena egin zuen igandean Athleticen Chamartinen. Zuri-gorrien joko onak, oster, ez zuen islarik izan markagailuan. «Dezepzionatuta nago, jokalariek egin zuten lana ikusita emaitza hobea merezi zutelako. Real Madridero entrenatzaileak berak ere aitortu zuen moduan punturen bat merezi genuen. Gauza ona izango zen guretzat. Edozein kasutan, bestelako ondorio batzuk atera behar dira atzoko partidutik. Saikapeneko lideraren aurka jokatu genuen eta ekipoak ezin hobeto erantzun zuen», azaldu zuen atzo Luis Fernandezek.

Athleticek izan zuen, bai, gol aukerarik Real Madridero atezainaren aurrean. Hala ere, zuri-gorriak ez ziren aurkariaren atea zulatzeke gauza izan. Taldeak ederto jokatu zuela azpimarratu arren, Luis Fernandezek onartu egin zuen Athletic ez zela fin ibili Illgnerren ate aurrean.

«Ea lesionaturik daudenak osatzen diren» • Real Madridek arazo ugari izan zuen Juanjo Valenciaren ate ingurura hurbiltzeko. Fernandezek mutiak ondo kokatuta zeuden zelaian eta ederto geratu zituzten Fabio Ca-

Luis Fernandezek dio hurrengo lau partidurak «erabakigarriak» izango direla.

MIKEL MARTINEZ

pelloren taldeko izar nagusiak. Izan ere, aurtengo Liga Txapelketan 23 gol sartu dituzten Suker eta Mijatovic ezinean aritu ziren partidu guztian zehar. «Taldeak asko hobetu du Liga hasi zenetik. Real Madriden aurkako partidurak berretsi egin ditu orain arte erakutsi ditugun gauza onak.

Hala ere, oraindik ere badugu zer hobetu», zioen atzo Athleticeko entrenatzaileak gol egiteko arazoak aipatuz. Edozein kasutan, Luis Fernandezek ez zuen Joseba Etxeberriari buruz ezer esan nahi izan. «Jokalariek errespetua merezi dute eta ez dut inor aipatuko. Edozelan ere, ea lesionaturik

dauden joalariak osatzen diren, taldearen onerako izango da eta».

Athleticek ez du garaipenik lortu 14. jardunaldian Barceonari irabazi zionetik. Luis Fernandezek arabera, datozen lau partidurak erabakigarriak izango dira taldeak denboraldi honetan zer egingo duen ikusteko.

Aldaketak Koparako

ATHLETICEKO jokalariek ez dute denbora askorik izango bihar iluntzean Villarrealen jokatu duten Kopako partidua prestatzeko. Eguerdi aldera iritsi ziren atzo zuri-gorriak Lezamara, eta bezperan jokatu ez zuten gizonak izan ezik, gainerakoek ez zuten ia ezer egin. Honenbestez, Luis Fernandezek gaurko entrenamenduan prestatu beharko du prestatu beharrekoa. Zuri-gorrien entrenatzaileak iragarri duenez, Ligan jokatzeko aukera handirik izan ez duten gizonak izango dira nagusi Villarrealen aurkako partidurako deialdian. Hala ere, aldaketa ugari izango dira hasierako hamaikakoan. «Liga, txapelketa oso gogorra da eta asko geratzen zaigu lasaitasuna eskuratzeko. Ligak garrantzi handia dauka guretzat eta saikapenean gauden lekuan egonda, ezin dugu esan urtea amaitu dela Athleticentzat. Aurrera eta atzera begiratzeko moduan gaude. Gainera, igandean Celtaren aurka jokatu dugun partidua zaila izango da oso», azaldu zuen atzo Fernandezek.

Eduardo Estibariz, Juanjo Valencia, Imanol Etxeberria, Genar Andrinua, Corino, Oscar Vales, Goikoetxea, Bolo eta Mikel Cortina biharko partidurako deialdian izango direla ziurtatu zuen atzo entrenatzaileak, Estibarizek hasieratik joka dezakeela gaineratuz. Esan beharra dago Mikel Cortina erdilaria estreinakoz izango dela denboraldi honetan Athleticen deialdi batean Eibar taldetik etorri ondoren. X

Darko Kovacevicek ordu erdia jokatu du gaur Hernanin Girondinsen kontra

Mildek eta Craioveanuk larunbatean jokatu ahal izango dute Tenerifen

E. Esnaola / Donostia

REALA-GIRONDINS adiskidantza partidu jokatu da gaur 18:00etan (ETB1, 20:00) Hernanin (Gipuzkoa), herri horretako taldearen urrezko ezteiak direla eta. 50. urteurrena duela lau urte bete zituen Hernanin, baina gauza bat dela bestea dela, Realaren eta Bordeleko Girondinsen arteko neurketa gaur arte atzeratu da. Azkenean, behintzat, lortu dute arduradunek neurketa hau antolatzea, eta hori da garrantzitsuenak. Frantziako Ligan laugarren doan Girondins (Papin da izarra) ekartzea 35.000 libera kostatu zaizkie (ia milioi bat pezeta). Sarreraren prezioak honako hauek izango dira: taldeko bazkide ez direnek 2.000 pezeta ordaindu beharko dituzte partidua harmailetan ikustegatik, eta bazkideek 1.500; bestela, bazkide ez direnek 1.500, eta bazkideek 1.000; umeen prezioa, 500 pezetakoa.

Gaurko neurketa adiskidantza partidu baldin bada ere, Real-

rentzat baliagarria izango da. Batik bat, Darko Kovacevic aurrelari serbiarrarentzat. Kovacevic meniskioan ebakuntza egin zioten iragan abenduaren 20an, eta herenegungo Real-Zaragozarako prest zegoen itxura izan arren, Javier Iruretagoiena Irureta entrenatzaileak nahiago izan zuen serbiarra ez sartzea deialdian. Gaur Kovacevicek Hernanin ordu erdia jokatu zuela esan zuen larunbatean Iruretak, eta atzo berretsi egin zuen esandakoa. Ez dirudi arazorik izango duenik Realeko jokalariek, azkeneko entrenamenduetan ondo moldatu baita. Ezusterik gertatu ezean, larunbat honetan Tenerifen (20:30, ETB1) jokatzeko moduan izango da.

Ligako partidu horretarako prest izango diren beste bi jokari Hakan Mild eta Gica Craioveanu dira. Mildi sarrera gogor samarra egin zion igandean Bel-suek, eta Realeko suediarri hiru puntu eman behar izan zizkieten. Mildek atzo Goteborgera joan behar izan zuen, kontu per-

tsional bat konpontzera. Gaur bertan itzuliko da Donostiara, baina ez da izango Hernanin. Bihar aztertuko diote zehatz-zehatz hanka, eta orduan argituko da Teneriferen zelaian jokatzeko gauza izango den ala ez. Ziurrenik, ez du arazorik izango jokatzeko. Gica Craioveanu errumaniarra ere min hartuta dago; sudurrean, hain zuzen ere. Atzo arratsaldean medikuekin egon zen, eta agian gaur Hernanin jokatu eta dena egingo du. Ez badu jokatzeko, bihar normal entrenatuko da.

Gaur ziurrenik Juan Gomez ez da Hernanin izango. Giharrak nahiko kargatuta dauzka, eta baliteke Iruretak atsedena ematea. Realeko entrenatzaileak ohi-koak ez direnak ipiniko ditu hasieratik Girondinsen kontra, eta titularren bat ere izango da hamaikakoan. Imanol eta Luis Perez gero eta hobeto daude, eta atzoko entrenamenduko partidu txikian parte hartu zuten; hala ere, ez daude oraindik jokatzeko moduan. X

Xabier Gracia eta Gustavo Poyet lehian, Real-Zaragoza partiduko une batean. Gracia izan zen neurketako golegile bakarra.

ANTONIO ALONSO / EFE

Harmailetatik begira
Espainiako Lehen Maila

Asperraldia, politika eta abar

Anoetako Realak eskasa da baina aurkariak eskasagoak; Fernandezek ez zuen asmatu

Enekoitz Esnaola

TXANPONEK bezala, uste dut gauza orok dituela bi alderdi. Horratx lau adibide:

1: Anoetako Realak: Egia esatea nahi baldin baduzue, Realaren sailkapena harrigarria iruditzen zait. Ni ez naiz kanpora joaten Realak jokatzeko duenean, baina Anoetan bai izaten naizela, eta aspertu egiten naiz. Herenegun argazki makina izan banu, argazki bat propio aterako nuke eta orrialde honetantxe bertan jarriko: nire atzeko kabinan zegoen gizonezkoa lo seko zegoen, irratiko aurikularra belarriko zuloan sartuta. Eskerrak ez zen ari lanean. Nik lo ez nuen hartu, baina ia-ia bai. Baina erdi lotan beti egoten naiz; izan ere, aspertu egiten gaitu Realak Anoetan. As-per-tu. Garbi dago etxetik landa jokatzeko moduko taldea dela Iruretarena. Baina Realak Anoetan ekipo kaskarra baldin bada, bere aurkariak are kaskarragoak dira. Adiskide batek esan zidan hori. Eta egia da. Zaila da txuri-urdinen kontra ongi jokatzeko. Zaragozak futbolista onak ditu (Garitano, Poyet, Belsue, Dani...); hala ere, herenegun pena ematen zuten. Realak ito egin zituen. Pibote postutik atzera, Ligako ekiporik onenetakoa da gurea, eta horri ere bere meritua eman behar. Eskerrak hori. Egia esan, aurrealdea ere ederra du, baina zelai erdia ez hain ederra jokoa sortzeko garaian. Horixe du gabezia. Eta konpontzea ez da batere zaila, poltsikoa astinduz gero. Zerbait kontra?

2: Luis Fernandez: Izan pazientzia, berriz esango dizuet eta: entrenatzaile bikaina da Luix hau. Bere alde ona da hori. Baina nik uste akatsik ere egiten duela. Ia beti lau atzelarirekin jokatzeko; herenegun, ordea, hirurekin. Ez zitzaidan gaizki iruditu, eta taldeak ongi funtzionatu zuen atzean. Aurrealdean ere aldaketa Luixek: ia beti pare bat edo hiru aurrelari ateratzen ditu; herene-

gun, ordea, bakarra (Ziganda). Eta ez zitzaidan ongi iruditu hasieratik. Gero ikusi zen: Athletic-ek lehen zatian Real Madriderik baino hobeto jokatu, baina Ilgnarren atea ezin zulu. Guerrero bera ere hobeto moldatzen da bere aurretik gutxienez bi baldin baditu.

3: Futbola eta politika: Ez zuen gezurrik esan Capellok: «Real Madrid-Athletic partidu berezia da, politikarengatik». Igandean egunkari batek zioen moduan, «partidu politikoa». Azkar ikasi du Capello italiarrak. Eta ongi iruditzen zait euskal taldeen eta Madrildien artekoak partidu politikoak izatea. Baina dena ez da

hain ona. Lehengoan Aranzabali «etarra» deitu baldin bazioten Calderonen, herenegun Madrilen Athletic zaleen bi autobus jo eta txikitu egin zituzten. Editorialen edo antzekoen zain nago.

4: Toshacken ateraldiak: Entrenatzaile bezala, oso ona da. Joxe Mari Bakerok Johan Cruyffi baino gehiago eskertu beharko lioke Toshacki, honek topatu baitzion leku aproposa pibote aurreratu gisa. Baina badu galestarrak beste alderdi ilun bat, eta niri ez zait gustatzen. Jokalariei (Irazoki, Carlos Martinez...) tortura psikologikoa egiten ez dienean, aho beroa dugu bera. Begira zer dioen orain: «Ekainaren 30ean

bukatuko zait kontratua eta uneotan zail ikusten dut berri- tzea; Deportivoko zale hauek azkar aldatzen dute iritziz. Iazko denboraldia, Arsenio joan berria zela eta ekipoa beheraka zihoala medio, kalbarioa izan zen niretzat. Zaleek nolabaiteko mesprezua erakutsi izan dute nirekiko. Orain badirudi gauzak aldatu egin direla, ongi bai-kaude sailkatuta». Bai, larunbatean Barçaren kontra galdu ondoren, hirugarren doa. Liga irabazteko aukerak hortxe ditu. Baina baliteke hemendik aurrera *entorno* delakoa kontra izatea. Eta delako inguru hori kontra dagoenean, gauza onik ez. Hobe zukeen isilik egotea Toshackek. Ala ez?

Victor, Urrutia eta Raul, herenegungo Real Madrid-Athletic partidu politiko-ko une batean.

KOTE / EFE

■ Josu Ortuondok hitz egin nahi al zuen?

Extremadurak 2-4 galdu ondoren Atletico de Madriden kontra, joan zen Extremadurako entrenatzaile Josu Ortuondo ondarrutarra prentsa aretora eta: «Epailearen lana Almodovarren pelikula batean agertzeko modukoa izan da». Hori esan eta ospa. Aldeko bi penalti ez omen zizkion adierazi epaileak. «Haserre egongo duk, eta ez dik nahiko adierazpenik egitea», pentsatu nuen, neure artean. Txakurraren bibolina! Han entzun nuen handik minutu gutxira Jose Maria Garcíaren irratikatean txor-txor. Eta

motzean jokatu z

gauean ere hitz egin zuen Garcíarekin. Beste kazetarietarako errespetu falta galanta Ortuondok lehengoan. X

■ Fitxa dezala Deportivok Javier Exposito!

Nik ez dut ulertzen: jo eta fuego dabil Deportivo jokalaria fitxatu eta fitxatu. Gabonetako epe honetan: Conceição, Helder, Renaldo. Eta Joao Pinto ere fitxatu nahi omen du. Izugarria. Baina izugarriak, halaber, Deportivoren instalazioak: Riazor

zelaia dauka eta hortik aurrera, deus ez. Lotsagarria. «Hori betiko kontua da», dio Arsenio Iglesias entrenatzaile ohiak. «Beste herrietara joan behar izaten du taldeak entrenatzera. Eta euria egiten duenean, ederra panorama, bustita bueltatu behar izaten baita. Eta ezin jokalaria bat propio entrenatu saioaren ondoren, besteak zain egoten direlako». Proposamen bat: Javier Exposito —Zubietako instalazioen aitapontekoa— libre dago, oraintxe erretiratu baita, baina egin diezaiola Lendoirok eskaintza tenta-

garria. Enfin, Deportivo miseria gorrian instalazio aldetik, eta Real Madriderik Bernabeuko zelai azpian berogailua. X

■ Ronaldo ez da Butragueño

Robsonen keinua adierazgarria izan zen oso: «Eror hadi, motel!». Baina Ronaldo ez zen erori area barruan, Deportivoko defentsa batek sarrera egin zionean. Eroriz gero, penaltia adieraziko zukeen epaileak. Butragueñorekin oroitu nintzen jokaldi hartan: «Butragueñok 16 kanpaibuelta emango lituzke», esan nion bati. Baina Ronaldo ez da Butragueño. X

18. JARDUNALDIKO EMAITZAK

Extremadura	2-4	At. Madrid
Real Madrid	1-0	Athletic
Celta	0-2	Valladolid
Deportivo	0-1	Barcelona
Hercules	1-1	Sporting
Betis	-	Valencia
Rayo	-	Sevilla
Oviedo	2-1	Logroñes
Espanyol	0-2	Compostela
Racing	1-2	Tenerife
Realak	1-0	Zaragoza

SAILKAPENA

1.	Real Madrid	42 +22
2.	Barcelona	40 +27
3.	Deportivo	37 +16
4.	Betis (*)	35 +22
5.	At. Madrid	32 +11
6.	Realak	31 +4
7.	Valladolid	29 +3
8.	Tenerife	28 +13
9.	Athletic	27 +5
10.	Racing	25
11.	Valencia (*)	23 +3
12.	Rayo (*)	23 +3
13.	Celta	23 -2
14.	Oviedo	22 -3
15.	Espanyol	19 -6
16.	Compostela	19 -15
17.	Sporting	18 -8
18.	Logroñes	15 -29
19.	Zaragoza	14 -11
20.	Sevilla (*)	14 -13
21.	Hercules	12 -18
22.	Extremadura	8 -24

(*) Partidu bat gutxiago

19. JARDUNALDIA (Urtarrilak 12)

Extremadura	◆	Real Madrid
Athletic	◆	Celta
Valladolid	◆	Deportivo
Barcelona	◆	Hercules (A3)
Sporting	◆	Betis (C+)
Valencia	◆	Rayo
Sevilla	◆	Oviedo
Logroñes	◆	Espanyol
Compostela	◆	Racing
Tenerife	◆	Realak (ETB1)
At. Madrid	◆	Zaragoza

GOLEGILE NAGUSIAK

14: Suker (R. Madrid)
13: Ronaldo (Barcelona)
10: Oli (Oviedo)
9: Ziganda (Athletic), Mijatovic (Real Madrid)
8: Guerrero (Athletic), Esnaider (At. Madrid), Alfonso (Betis)
7: Kovacevic (Realak), Raul (Real Madrid), Rivaldo (Deportivo)...

Realak

7: Kovacevic
6: Craioveanu
2: Idiákez, De Paula, Gracia

Athletic

9: Ziganda
8: Guerrero
4: Joseba Etxeberria

Beste euskal jokalaria

6: Julio Salinas (Sporting)
2: Rios (Betis)
1: Javi Gonzalez (Celta)...

PENALTIAK

Jardunaldian	2
Sartu	2
Huts egin	0

Guztira	47	(Bataz beste 2,6)
Sartu	36	(% 76,6)
Huts egin	11	(% 23,4)

TXARTELAK

Jardunaldian	48
Gorriak	6
Horiak	42

Guztira	1024	(Bataz beste 56,8)
Gorriak	42	(Bataz beste 2,3)
Horiak	982	(Bataz beste 54,5)

Krosa

Olmedok ezustekoa eman zuen

Negurak irabazi zuen emakumezkoetan, eta Estitxu Urrutia hirugarren izan zen

Pablo Olmedo mexikarrak irabazi zuen Uliako krosetako 67. edizioa faborito nagusiei aurrea hartuz. Olmedok urrutitik ekin zion esprintari, baina inor ez zen gauza izan 21 urteko gazte hau harrapatzeko. Emakumezkoetan ez zen ezustekorik izan eta Iulia Negura izan zen azkarrena. Aipatzekoa da Estibaliz Urrutia bizkaitarrak lorturiko hirugarren postua.

Gorka Zabaleta / Donostia

ABEL ANTONEK omen zuen atzo garaipena eskuratzeko posibilitate gehien. Norbaiten beldur izatekotan, Kipkosgei kenyarra omen zen arriskutsuena. Ez bat eta ez besteak. Garaipena Pablo Olmedo mexikar gazteak eskuratu zuen; atzora arte guretzat ezezaguna zen. Esprint luzea eta gogorra izan zen Olmedorena eta inor ez zen hau gainditzeko gai izan. Pancorbo izan zen bigarren, eta Abel Anton, lazko irabazlea, hirugarren. Luke Kipkosgei kenyarrak laugarren postuarekin konformatu behar izan zuen.

Atzoko lasterketa iazkoa baino motelagoa izan zen. Proban zehar euria egin ez zuen arren, aurretik botatakoak lokatz pixka bat ere sortu zuen zenbait tokitan. Apur bat labainkorra zegoen zirkuitua eta horrek marka hobeak egitea eragotzi zuen. Proba hasieran, afrikarrek hartu zuten taldearen burua. Tadeo Nada tanzaniarra, Kipkosgei kenyarra eta Kalamore hego afrikarra erritmo bizia ezartzeko prest azaldu ziren. Bitartean, Abel Anton erdialdean ko-

Pablo Olmedoren (9. dortsala) esprintak ezustean harrapatu zituen faboritoak.

EDURNE KOCH

katu zen, haizeaz babestu nahirik.

Bigarren itzulian hasi bezain laster, elkarri erasoka hasi ziren baina inork ez zuen taldetxoa atzean uzten. Antonio Pinto portugaldarra arduratu zen eraso guztiak kontrolatzeaz, berak berea jo zuen arte. Une horretan, taldetxoa luze-luze eginda jarri zuen, eta Manuel Pancorbok jotako bigarren erasoarekin bederatziko taldea seikote bihurtu zen hirugarren itzulian.

Azken itzulian erritmoa bizitu egin zen. Azken bihurgunera arte guztiak zuten aurrea, baina hortxe Pablo Olmedok bere apustua egitea erabaki zuen. Lehenik Antonio Pinto portugaldarra izan zen erasoia jo zuena, baina azken

bihurgune hori gainditu bezain pronto, Olmedok esprint luzeari ekin zion taldeari 20 bat metro ateraz. Bazirudien ezin izango ziola erritmoari eutsi, oraindik helmugaraino 200 metro inguru falta baitziren, baina nahiz eta Antonio Pancorbo hurbildu, helmugako zinta Olmedo mexikarrak eraman zuen aurretik.

Estitxu Urrutia hirugarren izan zen emakumezkoetan • Emakumezkoetan ez zen ezustekorik izan eta Iulia Negura errumaniarak irabazi zuen, esprintean Marina Bastos atzean utzi ondoren. Dena den, berririk pozgarriena Estitxu Urrutia bizkaitarrak eman zuen, hirugarren postua eskuratu baitzuen atzean es-

tatuko ordezkariak eta Maraqui marokoarra bera utzi ondoren. Iulia Negurak eta Marina Bastos erabateko nagusitasuna erakutsi zuten hasieratik. Marina Bastos izan zen erritmo bizia ezartzen saiatu zena. Biek ez zuten arazorik izan aurrera bakarrik egiteko. Atzean, Estitxuk lehia gogorra izan zuen Maraqui marokoarrarekin, baina atzean utzi eta helmugan 15 segundu atera zizkion.

sailkapenak

Uliako krosa

Gizonezkoak

1. Pablo Olmedo (Mex) 27.39.
2. Manuel Pancorbo (Esp) 4ra.
3. Abel Anton (Esp) 5era.
4. Luke Kipkosgei (Ken) 6ra.
5. Antonio Pinto (Por) 8ra.
6. Jose Rios (Esp) 12ra.
7. Tsunaki Kalamore (Heg) 40ra.
8. Barnabas Kosgei (Ken) 58ra.

Emakumezkoak

1. Iulia Negura (Erru) 16.27.
2. Marina Bastos (Por) 2ra.
3. Estibaliz Urrutia (Eus) 26ra.
4. Rakiya Maraqui (Mar) 41era.
5. Teresa Recio (Esp) 42ra.
6. Beatriz Santiago (Esp) 43ra.
7. Sally Chepkorir (Ken) 48ra.
8. Natalia Azpiazu (Eus) 56ra.

Elgoibarko krosa

Gizonezkoak

1. Jonathan Brown (Gal) 32.09.
2. Tom Nyariki (Ken) 17ra.
3. James Moiben (Ken) 25era.
4. Girma Tola (Eti) 27ra.
5. Martin Fiz (Eus) 53ra.
6. J.M. Garcia (Esp) 54ra.
7. Worku Bikila (Eti) 1.01era.
8. Alejandro Gomez (Esp) 1.02ra.

Emakumezkoak

1. Julia Vaquero (Esp) 17.37
2. Ayelech Worku (Eti) 25era.
3. Gennet Georgis (Eti) 33ra.
4. Zahra Ouaziz (Mar) 34ra.
5. Fatima Cabral (Por) 34ra.
6. Etefaru Tarekne (Eti) 40ra.
7. Rocío Rios (Esp) 57ra.
8. Helena Sampaio (Por) 1.09ra.

Olmedo: «Ez nuen garaipena espero, baina zortea izan dut».

■ Mexikarrak bere burua ezagutarazi du lortutako garaipenarekin

G.Z. / Donostia

PABLO OLMEDO mexikarra inor gutxi ezagutzen zuen hemen, atzo garaipena lortu baino lehen. 21 urteko gazte hau 5.000 metroetan aritzen da ongien (13.30eko marka du distantzia horretan). Budapesteko munduko kros txapelketan laugarren izan zen junior mailan. Berak adierazi zuenez, «hona etorri naiz hemen maila handiko atletismoa dagoelako. Neure burua horrelako probetan ikusi nahi nuen, eta oso pozik nago». Pablok ez zuen irabaztea espero, baina ez du ukatzen gogo handiak zituela. «Ez nuen horrelakorik espero, baina gogo izugarriak nituen. Dena den, zaila izan da eta zortea izan dut». «Nik gehiago espero nuen aurkariengandik. Uste dut polikiagi joan garela eta horrek niri mesede handia egin dit. Nik esprint bizia dut azken metroetan, eta oso indartsu iritsi naiz».

Abel Antonek gehiago egitea espero zuen, baina mexikarrak ezustean harrapatu zuen. «Mexikarrak ezusteko ederra eman digu guztioi. Ni ez nago iaz bezain ondo, martxoako maratona ari baina prestatzen. Gainera, lurra labainkorra zegoen eta nire zapatilekin ez naiz batere gustora aritu. Dena den, pozik nago, pixkanaka sasoia hartzen ari naiz eta». X

Estitxu Urrutia: «Niretzat ez da ezusteko handia izan»

G.Z. / Donostia

ESTITXU URRUTIAK lasterketa bikaina egin zuen atzo, bat baino gehiago harriturik utziz. Dena den, berak bazuen konfiantza bere buruarekin. «Niretzat ez da ezusteko handiegia izan. Estatukoak ezagutzen nituen, baina kanpotarrak ez. Une batean erasoia jotzea erabaki dut, eta ongi ateratzen zait. Banekien Negura eta Bastos beste maila batekoak zirela eta joan egin zaizkit. Gero marokoarrarekin izan dut lehia gogorra, baina oso indartsu amaitu dut proba». Estitxu pistan eta errepidean aritzen da gustoen, baina igandean Zornotzako krosetan izango da. «Zornotzan izango naiz, baina probatzeko asmoarekin, besterik gabe. Pistan eta errepidean korritzen dudanean dena ematen dut, neure burua behartzen dut, baina krosetan ez naiz hain ongi moldatzen». X

Brown eta Vaquero irabazle Elgoibarren

John Brown galestarrek gizonezkoen lasterketan eta Julia Vaquero galiziarrek emakumezkoen azken zuten aurkari zuzen izan. Gizonezkoen kasuan, Afrikako atletek lehen lau kilometroetan bakarrik eutsi zioten Brownen erritmoari. Martin Fizek lasterketa ona egin zuen eta martxoaren 2an Japonian maratoni bat korrituko duela iragarri zuen. Hortik aurrera bakarrik geratu zen galestarra. Emakumezkoen lasterketa antzerkian joan zen, Vaquero lasterketaren erditik aurrera tropelaren buruan egon baitzen. Argazkian, ezkerrean Brown ageri da, eta eskuinean bigarren geratu zen Tom Nyariki kenyarra.

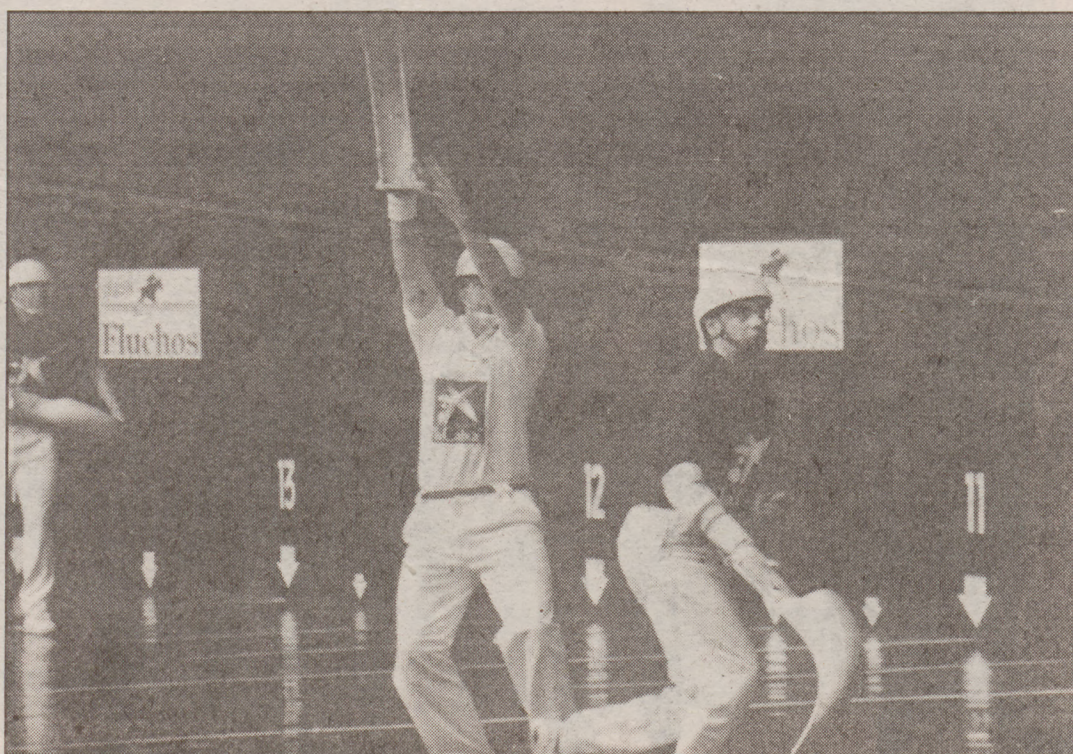
Ezusterik ez Gernikan

Rekalde-Barrondo 35-28 nagusi Urrezko Xisteraren finalean Etxalus-Felixen kontra

Rekalde eta Barrondok irabazi dute zez-tako Urrezko Xistera, atzo arratsaldean Gernikan jokatu zen finalean 35-28 nagusitu zitzaizkielako Etxalusi eta Felixi. Ez zen ezusterik gertatu, beraz, atzo. Rekalde izan zen finaleko jokalaririk onena, eta gaur egungo aurrelaririk onena dela erakutsi zuen Gernikan.

Ramon Basaldua / Gernika

EZUSTERIK ez zen izan atzo Gernikan (Bizkaia) jokatu zen Urrezko Xisterako finalean. Rekalde eta Barrondo zirelako faborito eta beraiek irabazi zutelako azkenean. 35-28 nagusitu zitzaizkien Etxalusi eta Felixi. Rekalde eta Barrondok osatutako bikotea izan da, ezbairik gabe, txapelketako onena. Beraiek geratu ziren aurreneko tokian aurretik jokaturako ligatxoan, eta atzo ere nagusitasuna ederki erakutsi zuten. Rekalde aurrelaria izan zen Urrezko Xistera final horretako jokalaririk onena. Sasoian da Rekalde, eta gaur egun bera dela aurrelaririk onena esatea ez da gezurra esatea. Denboraldia biribildu egin zuen atzokoan Rekaldek, Munduko Txapelketan ere —Goitiarekin batera— finalera sailkatu zelako, nahiz eta gero galtzaile izan zen. Barrondok ere poliki jokatu zuen atzo. Ederki eutsi zion Felixi, eta

Barrondo eta Etxalus atzo Gernikan jokaturako finaleko une batean.

MARISOL RAMIREZ

Rekalde izan zen finaleko jokalaririk finena, eta gaur egun aurrelaririk onena dela erakutsi zuen.

ez zuen pilota askorik galdu. Oso ondo, beraz, Barrondo ere.

Dirua berdintsu atera zen atzo Gernikan, Rekalde eta Barrondo faborito izan arren. Partiduko lehendabiziko zatia parekatua izan zen oso: 3-3, 4-4, 5-5. Eta hortik aurrera gero txapeldun izango zirenak beti aurretik egon ziren: 9-7, 12-8. Ordurako dirua

euren alde zen, normala zen moduan. 13-8 jarri zirenean markagailuan, mila seiehuni egon zen dirua. Aurreko koadroetan ari zen erabakitzen finala, eta hor Rekaldek dominatu egin zuen Etxalus. Azken honek Rekalde menderatu ahal izateko bere onena eman behar du, eta atzo ez zenez oso fin ibili, ezin aurre egin.

Etxalus eta Felixen

erreakzioa • 19-12rekin, mila laurehuni egon zen dirua. Bazarudien partidua nahikoa erabakita zela, bi bikoteen jokoa ikusita. Baina Etxalus eta Felix ere ez dira makalak, eta erreakzionatu egin zuten. 20-18ra hurbiltzea lortu zuten. Dirua: mila zortziehuni, aurretik zihoazenen alde. Baina une hori erabakigarria izan zen, Felix atzelariak hiru huts egin zituelako segidan: 23-18. Ondoren, 25-18. Gero, beste erreakzio txiki bat: 28-25. Felixen une onenak ziren, eta

Koadroa aurkeztua

URREZKO XISTERAKO finala jokatzear gain, Eusko Basque enpresak 1997ko koadroa aurkeztu zuen atzo Gernikan jaialdian. Guztira, 30 pilotari egongo dira koadroan. Horietatik gehienak atzoko aurkezpenean izan ziren. Falta izan zirenen artean Konpa, lesionatuta, eta Arrasate, kanpoan, aipatu behar.

Koadroko nobedade aipagarrienetakoa Tolosaren presentzia da. Tolosak Estatu Batuetan eta Mexikon jokatzen denbora asko eman du, eta orain Euskal Herrira itzuli da. Pilotari gazteen presentzia ere nabarmena da. Azken labeteetan pilotari ugari eman dute profesioaletarako urratsa. Azkenak, Inziarte, Alava eta Ros arabarrek. Hauek joan den igandean egin zuten debuta.

Arkarazo beteranoa (44 urte) ere ageri da koadroan. Duela bi urte belauneko lotailuetan lesio larri-larria izan zuen, eta enpresatik kanpo geratuko zela aipatu zen. Baina, atzo koadroko beste pilotari guztiekin batera aurkeztu zen Gernikan. Koadro honekin Gernikan, Durango eta Gasteizen jaialdiak eman nahi ditu Aitor Totorikak.

Barrondo apur bat jaitsi egin zen. Baina berriz ere besteak gailen batik bat Rekalde ongi sartu zela lako aurrean. 29. tantoa ikusgarria izan zen: Etxalusek atera. Rekalde sartu eta txapa gainean jarri erdietsi zuen tantoa. Hortxe apurtu zen partidua, eta gero ez zen gauza handirik gertatu Gernikako pilotalekuan jokaturako finalean: 30-26, 34-26, 34-28 eta 35-38. X

Arregi-Iriarterentzat Gabonetako Torneo

Finalean 40-38 irabazi zieten Zeberio II.a-Aizpururi

Aitor Ugalde / Donostia

PARTIDU ederrarekin amaitu zen atzo Galarretan erremonteko Gabonetako Torneo. Lau pilotarietaz ere izan zuten garaipena, baina azkenean Arregi-Iriarte nagusitu ziren. Partidua ona izateaz gain, emozioa izan zuen azken tantoetan. Arregi-Iriartek txapelketa amaiera ederra egin dute. Finalerdietan goitik behera nagusitu ziren Odrizola-Agerrenen aurka eta atzoko finalean ere serio jokatu zuten.

Partidua oso orekatuta joan zen partiduaren erdialdera bitartean. Hortik aurrera, pixkanaka alde hartuz joan ziren markagailuan Arregi-Iriarte, 21-26 eta 23-28. Iriarte pilotakada ederrak jotzen ari zen une horretan eta sakearekin asmatzen. 23-28 zeudela, gainera, saskia apurtu zuen Aizpuruk. Hala ere, saski berriarekin ez zen okertu bere jokoa. Ez zuten etsi, ez berak eta ez Zeberio. Aizpuru ordura arte

txokotik ari zen sakeak egiten, eta une horretan zabalera pasatu zen. Gauzak ondo joan ziren gorrientzat, Zeberio II.a-Aizpururuntzat, 28na berdindu baitzuten.

Aurretik jartzea, ordea, ez zuten lortu, eta Arregi-Iriarte 28-32 aurreratu ziren. Zeberio II.a ez zen fin ibili tarte horretan. Bai, ordea, aurreraxeago. Bere jokoiari esker 33-36 egotetik 37nako berdinketa etorri zen. Azkenean urdinrentzat garaipena, 38-40. Iriartek lau tanto egin zituen sakearekin eta bi falta; Aizpuruk, berriz, bi tanto.

Lau pilotarietaz nota ona merezi izan zuten atzoko partiduan. Arregi eta Iriarte serio aritu ziren. Lehen zatian Iriartek huts batzuk egin zituen, baina bigarren zatian seguru eta indartsu aritu zen. Arregi ez zegoen txantxetarako: finalaren erantzukizuna nabaritu zitzaion, ez zuelako arriskatu jokaldia egiteko aukerakoak ziren pilota batzuetan, baina oro-

Aizpuru, Iriarte, Arregi eta Zeberio II.a partiduaren amaieran.

JAGOBA MANTEROLA

korrean partidu ona egin zuen.

Galtzaileei dagokienez, Aizpuruk, finalerdian bezala, partidu ederra egin zuen. Seguru eta ondo jokatu. Zeberio II.a gazteak beso freskoa daukala erakutsi

zuen, baina oraindik esperientzia apur bat falta zaiola ikusi zen. Nolanahi ere, aipamena merezi du pilotari gazte honen gorakadak, kontuan izanik urtebete bakarrik daramala profesioaletan.

Euskalen jokaturakoan estelarrean, Martin Lekunberri-Agerrek 40-30 irabazi zuten Altuna I.a-Auzmendiren aurka. Partiduko lehen zatian 17 berdinketa izan ziren, azkena 26nako. X

Pilota

Eskia

Titin III.a-Bernak lehen postuan bukatu dute eskuzko txapelketako ligatxoa

Nagore eta Elkororen aurka 22-19 irabazi zuten atzo Larderon jokaturako partiduan

Partidu horrekin erabakita geratu ziren Eskuz Binakako Txapelketako finalerdiak: Titin III.a-Bernak Eugi-Zezeagaren aurka jokatu dute alde batetik, eta, bestetik, Retegi II.ak-Lasa III.ak Nagore-Elkororen aurka. Datorren asteburuan jokatu dira finalerdietako joaneko partiduak.

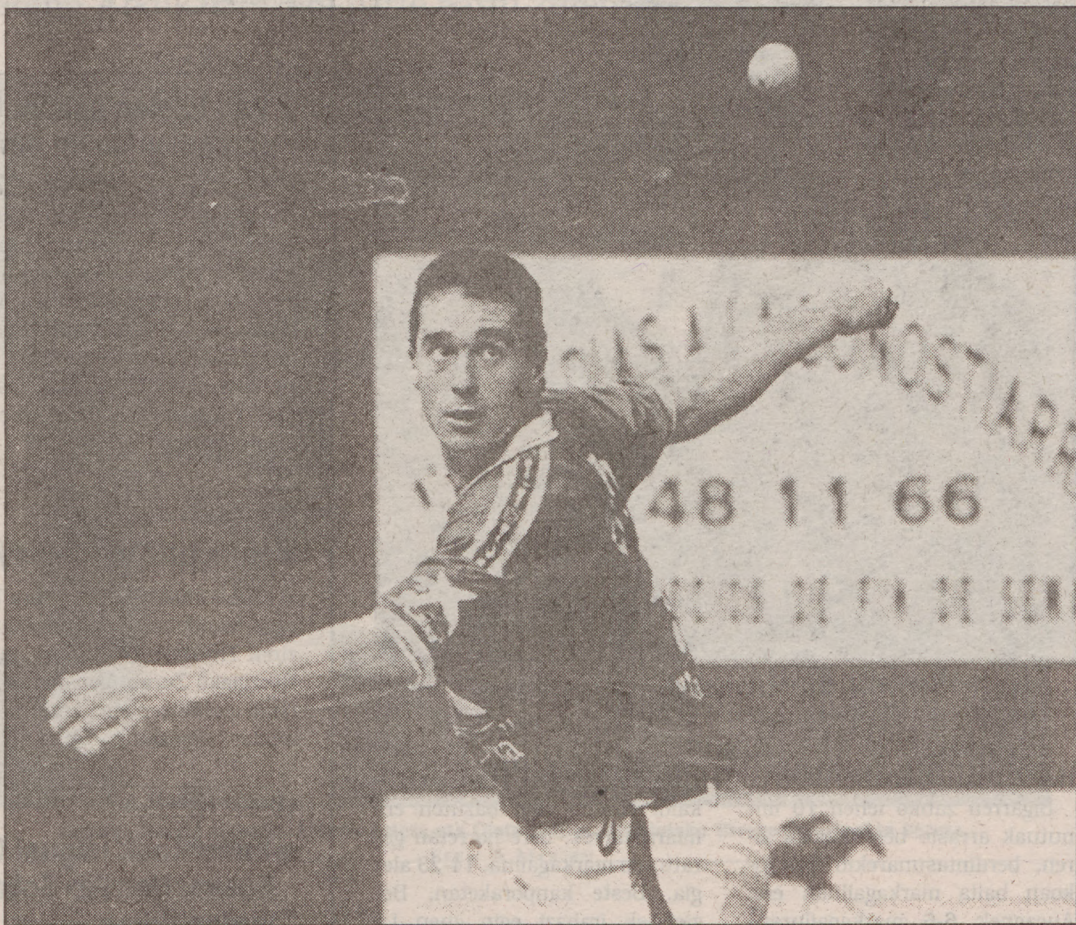
Aitor Ugalde / Donostia

ATZO Larderon lortutako garai-penarekin, Eskuz Binakako Txapelketako lehen postua ziurtatu egin dute Titin III.ak eta Bernak. Errioxarrek ezusteko bikaina eman dute txapelketa honetan. Pronostiko guztiak apurtzeaz gain, jokaturako bederatzi partiduetatik zortzi irabazi dituzte eta sailkapeneko lehen postuan amaitu dute.

Euren atzetik Retegi II.a-Lasa III.a eta Nagore-Elkoro geratu dira, sei punturekin berdinduta; baina horien arteko partiduan Retegi II.a-Lasa III.a nagusitu zirenez, azken hauek geratuko dira bigarren postuan. Laugarren postuan Eugi-Zezeaga sailkatu dira, postu hau jokoan zegoen partiduan Tolosa III.-Errastiri irabazi ondoren.

Era honetan, Titin III.a-Bernak Eugi-Zezeagaren aurka neurtuko dira finalerdietan eta Retegi II.a-Lasa III.a Nagore-Zezeagaren aurka. Bitxikeria moduan, finalerdietan izango diren neurketa hauek orain amaitu den ligatxo-ko lehen jardunaldian jokatu ziren. Orduan Titin III.ak-Bernak 22-15 irabazi zuten Logroñon, eta Retegi II.ak-Lasa III.ak 22-6 Tafallan.

Finalerdiei begira, Eugi-Zezeaga dirudi, teoriarik, bikoterik

Aitor Elkor txapelketako partidu batean.

JAGOBA MANTEROLA

ahulena. Bikote hau oso irregular ibili da eta azken unean ozta-ozta sailkatu da. Igandean Tolosa III.a-Erriastiren aurka erraz nagusitu ziren, baina joko aldetik errepertorio murrizta erakutsi zuten.

Atzo jokaturako partiduei dagokienez, Larderon 22-19 nagusitu ziren. Irabazteko jarri zuten kemenak eman zien errioxarrei garaipena. 13-19 galtzen egon ziren eta azken bederatzi tantoak euren alde joan ziren. Nagore-Elkoro nagusi izan ziren partiduko zatirik handienean, 1-4, 3-5, 3-10, 8-10, 9-11, 10-14, 11-14, 11-17, 13-17 eta 13-19. Nagore nagusi izan zen lehen

zatian aurreko koadroetan; Berna, berriz, ez zebilen ondo. Azken zatian Bernak zuzendu egin zuen bere jokoa eta horrekin Titinek ikuskizun ederra eskaini zuen ikusle errioxarren zoramenerako. Bera izan zen partiduko pilotaririk onena. Aurrelari bakoitzak tanto bana lortu zuen sakearekin. Partiduak 70 minutu iraun zuen eta 598 pilotakada eman ziren.

Eibarren osatu zen jardunaldia • Bederatzigarren jardunaldia Eibarren jokatu zen jaialdiarekin osatu zen. Lehen partiduan Lejardik eta Errandoneak ozta-ozta lortu zuten garaipena. Partidu

luzea jokatu ondoren, 22-21 nagusitu ziren Urionaguena-Tabernaren aurka. Azken hauek Salaberria-Belokiren ordezkioak dira. Aipagarria da bikote honek lehen hiru partiduetatik irabazi egin zituela eta galdu egin dituela hurrengo seiak.

Jaialdiko bigarren partiduan sailkapeneko azken postua zegoen jokoan, galtzen zuena azkena izango baitzen. Etxaniz-Galarza III.ak 22-14 irabazi zuten Alustiza-Armendarizen aurka eta, era honetan, azken bikote hau izan da ligaxkako azkena, nahiz eta txapelketako zatirik handienean Etxaniz-Galarza egon postu horretan. X

txapelketa

Bederatzigarren jardunaldia:

Gorostiza-Olden	11
Agirre-Arretxe	22
Titin III-Berna	22
Nagore-Elkoro	19
Eugi-Zezeaga	22
Tolosa III-Erasti	10
Alustiza-Armendariz	14
Etxaniz-Galarza III	22
Urionaguena-Taberna	21
Lejardi-Errandonea	22

Sailkapena:

1. Titin III-Berna	8p. +67
2. Retegi II-Lasa III	6p. +24
3. Nagore-Elkor	6p. +32
4. Eugi-Zezeaga	5p. +17
5. Unanue-Erasti	5p. -4
6. Agirre-Arretxe	4p. +6
7. Capellan-Errandonea	4p. -24
8. Salaberria-Beloki	3p. -36
9. Etxaniz-Galarza III	2p. -44
10. Alustiza-Armendariz	2p. -24

Finalerdiak:

Titin III-Berna / Eugi-Zezeaga
Retegi II-Lasa III / Nagore-Elkoro

Sykorak berriro irabazi du eslalomeko proba Munduko Kopan

Jokaturiko lau probetatik hirutan izan da irabazle eskiatzaile austriarra

Efe / Donostia

THOMAS SYKORA austriarrak Munduko Kopako eslalom proba irabazi zuen atzo hirugarren aldiz denboraldi honetan. Lau dira orain arte jokaturiko probak, eta bestean bigarren geratu zen. Atzo Esloveniako Kranjska hirian izan zen Munduko Kopa, eta proba guztiak laino ugari artean egin behar izan ziren.

Eslalomeko lehen txandan Sykora bigarren izan zen, Thomas Stangassinger herki-dearen atzetik. Baina bigarren txandan bere nagusitasuna erakutsi zuen, Amiez frantziarra gaindituz.

Alberto Tomba txapeldunak zortzigarren postuarekin konformatu behar izan zuen. Bere etorkizuna zalantza bete dagoela adierazi zuen.

Sailkapenei dagokienez, horrela dago eslalom probakoa: 1. Thomas Sykora 380 punturekin, 2. Thomas Stangassinger 200ekin, 3. Sebastien Amiez 176rekin, 4. Kjetil Andre Aamodt 147rekin, 5. Tom Stiansen 146rekin. Munduko Kopako sailkapen orokorra: 1. Hans Knaus 461 punturekin, 2. Michael Von Gruenigen 447, 3. Thomas Sykora 382. X

Rallyak

Peterhansel garaile Dakar'97ko hirugarren etapan motorretan, eta Shinozuka autoetan

Efe / Nara

STEPHANE PETERHANSEL harrigarri dabil Dakar-Dakarreko motor proban, hirugarren etapan ere bera izan delako irabazlea. Sei ordu, 43 minutu eta 47 segundo behar izan zituen Yamaha taldeko frantziarrak 552 kilometroko erlojupekoa egiteko. Naran (Mali) bukatutako etapak, guztira, 592 kilometro eduki zituen. Jordi Arcarons (KTM) kataluniarra izan zen bigarren. Hirugarrena Thierry Magnaldi (KTM) frantziarra.

Sailkapen orokorrean Peterhansel da aurrena, 14 ordu, 59 minutu eta segundo bateko denborarekin. Bigarren Magnaldi doa, 35 minutu eta bederatzi segundora.

Autoetan, Kenjiro Shinozuka (Mitsubishi) japoniarrak irabazi zuen. Bera jarri da lider. Bigarren Jean Louis Schlesser, (Seat) frantziarra doa, 2.41era. X

Iazkoetatik bat bakarra: Elkoro

IAZ Eskuz Binakako Txapelketaren finalerdiak jokatu zituzten pilotarrietatik bat bakarra dago aurtengo finalerdietan: Aitor Elkor. Iaz Unanuekin osatu zuen bikotea Elkorok, eta Capellan-Belokiren aurka galdu zuten finalerdietan, hiru partiduko gogor jokatu ondoren. Beste finalerdian Alustiza-Erasti eta Etxaniz-Arretxe neurtu ziren.

Elkoro erregularitasunaren isla garbia da. 1996a urte bikaina izan du. Eskuz Binakako Txapelketan finalerdietara heldu zen, bai eta

haietan ikuskizun ederak eskaini ere, Beloki-ekin izan zituen norgehiagoketan. Eskuz Binakakoa ez zuen jokatu, eta Euskadiko Txapelketa irabazi egin zuen Capellan errioxarrekinek bikotea osatuz.

Udan ere bera izan zen atzelari onena. Iruñeko San Fermin torneoak, Gasteizko jaietakoa eta Zarauzkoa irabazi zituen, hurrenez hurren Titin, Salaberria eta Alustizarekin.

Udaren ondoren lehiaketa ofizialak heldu zirenean, lan bikaina egin zuen lau t'erdiko

txapelketan. Zalantzak zeuden buruz buruko borroketan egin zeza-keenaz, baina gauzak oso ondo atera zitzaizkion. Ondo prestatu zuen txapelketa, konfiantzarekin jokatu zuen eta finalerdietaraino heldu zen. Fernando Arretxek gainditu zuen gero, asko kostata baina.

Eskuz Binakako Txapelketa ez zuen ondo hasi, nerbiorik gabe. Lehen partidua 22-6 galdu zuten Retegi II.a-Lasa III.aren aurka. Lau t'erdikoan egindako esfortzuak nabaritu zituen

hasiera hartan. Baina pixkanaka goraka joan da, Nagore bere aurrelaria bezala.

Txapelketako honen finalerdietako lehen partiduetatik datorren asteburuan jokatu dira, eta hurrengoan bigarrenak. Iazko ekitaldian bezala, bi partidua irabazten dituen bikotea sailkatuko da finalera, tanteoak ez du baliorik edukiko. Bikote bakoitzak partidua bat irabazten badu, hirugarren bat jokatu da urtarilaren 26an. Txapelketa finala otsailaren 2rako dago iragarrita. X

Rugbya

Miarritze, Kopatik at

Final-zortzirenetan 14-23 galdu zuen Paue taldearen aurka

Adio esan dio Miarritzek heldu den saioian Europako txapelketan aritzeko aukerari, Du Manoir-Frantziako Kopatik at utzi baitzuen Pauek. Azken oren laurdena arte 14-16 ziren markagailuan, baina Bernat-Salles internazionalak entseguak egin zuen. Europako finala, Leicester-Brive izango da.

Koldo Alduntzin / Miarritze

HONDARREKO minutuetan itzali zen miarritzarren ametsa Kopako final-laurdenetara igarotzeko. Nahiko parekatua joan zen partida, eskuin hegalean Bernat-Salles biarnesak eginiko entseguak erabaki zuen Paueren alde. Lehen zatia 6-3 amaitu zuten lapurtarrek aitzinetik, eta bigarren zatian 14-9 aurreratu ostean, 14-23 galdu zuten adio esanez Frantziako Kopari. Partidaren hastapena erritmo bizi eta ikusgarriarekin burutu zuten bi taldeek, baina batez ere, Pauek. Zuri-berdeek aitzineko indartsu eta azkarrak ditu eta hasieratik ekin zioten erasoari.

Alboko sakeetan (eskasetan), baloi dezente bereganatu zituzten biarnesek, Lagouarderi esker. Presioa pittin bat arintzea lortu zuten etxekoek eta zigor kolpea gauzatu zuen Mazasek 3-0 aurreratuz 7. minutuan. Jarraiko 10 minutuetan parekatu egin zen jokoa, eta Aucagnek eta Mazasek zigor kolpe bana gauzatu, 6-3.

Pauek, orde, erritmoa jartzen zuen aukera zuen guztietan, eta 30. minutura arte nagusi izan zen aitzinekoen sarrera bortitzeekin. Minutu horretan lortu zuten lapurtarrek berriro presioa arintzea eta entseguak lortzekotan egon zen Bidabe hegala. Ondo-

Miarritzeko Arrieta jaurtiketa bat egiteko prest.

KOLDO ALDUNTZIN

rioz, 6-3 atsedenera.

Bigarren zatiko lehen 10 minutuak arrasto beretik joan ziren, berdintasunarekin bai jokoa baita markagailuan ere. Aucagnek 6-6 markagailuratu ondoren, Matiu Miarritzekoak sarrera ikusgarria egin zuen, zigor kolpea eraginez. Gauzak horrela, 9-9 jarri ziren. Entsegu asko egiten ez duen Beñat Dagerrek itxaropena ekarri zuen harmailetara, oso txalotua izan zen entseguak egin baitzuen.

Eskuin aldera zen eskuko jokaldia, Bidabek jaso zuen baloia, ezkerraldera egin, Dagerreri baloia luzatu, eta honek, eskuin banderaxoaren parean jarri zuen baloia, luze-luze lurreratuz. Lau minutu igaro ondoren Claverie Paueko hegalek antzeko entseguak egin zuen ezkerraldean. 13 minutu geratzen zirela, entseguak egin zuen Bernat-Sallesek eskura jokatu.

Bi minutu falta zirela oso jokaldi landua egin bazuten ere miarritzarrek, bere horretan geratu zen markagailua, 14-23 alegia. Beste kanporaketan, Beziere-ek irabazi egin zuen La Testen 20-22ko emaitzarekin. Honela bada, Arrotxela-Aurillac kanporaketa soilik geratzen da. Final-laurdenak otsailaren 22an eta 23an jokatu dira.

Mungiak lehen partidua galdu

zuen • Espainiako Ligan ez zen jardunaldirik izan Ohorezko Mailan, baina bai Lehenengoan. Gauzarik aipagarriena 10. jardunaldian, Mungia liderrak Iruñean jasandako porrota izan zen 36-15ko emaitzaz. Hala ere, bizkaitarrek lider jarraitzen dute. Gernikak 34-8 irabazi zion Ordiolari, Kakarraldok 26-10 Zaragozari, Elorriok 10-5 Bilbaori eta Iruñ-Gaztedi bertan behera geratu zen. X

Leicester-Brive Europako finala

Brivek 26-13 irabazi zion Cardiffi eta finala jokatu du hilaren 25ean

K.A. / Donostia

FRANTZIAKO Brive taldeak Europako finaletik kanpo utzi zuen Cardiff txapeldunordea, 26-13 mendean hartuz. Horrela, Leicester ingelesaren kontra jokatu du Heineken Kopako finala urtarrilaren 25ean, Cardiff-en. Leicesterrek 37-11 hartu zuen mendean Tolosa txapelduna larunbatean, norgehiagoka handia egin. Horrek esan nahi du ez dugula finala Donostian ikustetik izango, bi frantziarrak sailkatu izan balira Anoetan joka baitzitekeen.

Brive eta Cardiffen arteko norgehiagoka ia izotz gainean jokatu zen. Lehen zatia 9-3 amaitu zu-

ten aurretik frantziarrek, Lamaison baiones ohiari esker, hiru zigor kolpe gauzatu baitzituen. Bigarren zatia hasieran egin zuen Venditti internazionalak lehen entseguak, Carbonneauk azkar jokaturiko zigor kolpea eskura jokatu. Hamar minutu geroago egin zuten garaileek bigarren entseguak.

Europako Konferentziari dagokionez, lau frantziar ziren finalerdietan, eta horietatik bik lortu zuten finalerako txartela, Bourgoinek eta Castresek. Bi talde hauek aurkari ditu Miarritzek Liga txapelketan. Bourgoinek 29-6 irabazi zion Narbonneri eta Castresek 23-6 Ageni. Finala, urtarrilaren 26an jokatu da,

non ez badakite ere.

Irlandak 29-37 galdu zuen Dublingo Lansdown Road zelaian, V Nazioetakoaren atarian. Italiarrek lau entsegu egin zituzten.

Ines Etxegibel Ingalaterran

• Bestalde, Ines Etxegibel durrangarrak Espainiako selekzioarekin jokatu zuen munduko txapeldunaren kontra, Ingalaterraren kontra hain zuzen ere. Espainiarrek egonaldia egin dute Ingalaterran, martxoan jokatu duen Europako txapelketa prestatzeko. Etxegibel eta Olatz Fernandez Elorriokoa izan dira euskaldunak. Ingalaterra nagusitu zen 17-15 eta Etxegibelek 5 puntu egin zituen jaurtiketetan. X

laburrean

FUTBOLA

■ Rojo Lleidatik bota dute

LLEIDA taldeko entrenatzaile kargutik bota dute Txetxu Rojo entrenatzaile bizkaitarra. Lleidak bolada txarra darama, sei partidutan 14-1 galdu ditu jarraian eta jaitziera postuetatik gertu dago. Lleidak 1-4 galdu zuen igandean Ourenseren aurka. Rojo aurreko denboraldian heldu zen Lleida taldera Antonio Lopez ordezkatzeko. Orduan ere taldearen ibilera txarragatik bota egin zuten entrenatzaile bizkaitarra. X

SASKIBALOIA

■ Van Exelen asistentziek eta O'Nealen puntuek garaipena eman diote Los Angeles Lakersi

LOS ANGELES LAKERS taldeak seigarren garaipena lortu du jarraian, 96-82 irabazi baitio Vancouver Grizzlies taldeari. Shaquille O'Neal berriro titular izan zen, eta oso ondo jokatu zuen, 31 puntu eta 12 errebote lortu baitzituen. Van Exel baseak ederki lagundutak zion 23 asistentzia emanez. Magic Johnsonek daukan 24 asistentziako markatik asistentzia bakar batera geratu da Van Exel. Jarraian dunaldiko beste partiduetan, Los Angeles Clippersek 93-84 irabazi zuen San Antonio Spurs taldeari, Bostonek 109-102 Phoenix-Suns taldeari, New Yorkek 97-92 Milwaukeeeri eta Sacramentok 107-106 Philadelphiari. X

XAKEA

■ Hungariako Almasik irabazi du Iruñeko torneo

ZOLTAN ALMASIK sei puntu lortu ditu torneoak izan dituen bederatzitan txandetan. Azken sailkapenean puntutara berdinduta geratu ziren Hungariako Almasi, Ingalaterrako Jonathan Speelman eta Georgiako Zurab Azmajparasvili. Berdinketa apurtzeko Sonen sarrera erabili zen eta garaipena hungariarrentzat izan zen. Torneoaren irakurketa Alemaniako Christopher Lutzek irabazi zuen. X

HERRI KIROLAK

■ Faboritoak nagusi Goma Gaineko Euskal Herriko Sokatira Txapelketako lehen jardunaldian

ASTEBURUAN jarri da martxan txapelketa hau. Gizonezkoen 560 kiloetako mailan dauden hiru multzoetako taldeak eta emakumeen 480 kiloetakoak. 560 kiloetako lehen multzoan Urrestillak eta Iparraldeko lehia gogorra izan zuten; azkenean Urrestilla sailkatu zuen aurretik. Iparralde, Goiherri eta Jai-Beti sailkatu ziren atzetik. Bigarren multzoan Beti-Gazte izan zen lehena Abadiñorekin borrokatzen gogorra izan ondoren. Hirugarren Areso sailkatu zen, laugarren Imotz eta bosgarren Auzolan-Igeldo. Hirugarren multzoan Torreko landa erraz nagusitu zen Badaiotz, Kirol Zaleak eta Barrundiaren aurretik. Emakumezkoen 480 kiloetako Gaztedi erraz nagusitu zuen Torrekolanda, Nafarroa, Berriozar, Badaiotz eta Jai-Beti sailkatu ziren atzetik. X

KOLDO ALDUNTZIN

Apustua Olasagastirentzat

Jose Mari Olasagastik uste baino errazago irabazi zuen Juan Manuel Erasunen aurka igandean jokatu zuen aizkora apustua. Olasagastik bi kanaerdiko gehiagoko moztu beharra zeukan, 22. Dirua Erasunen alde zegoen, baina Olasagastik lehen ederra egin zuen eta 15. enborrean jan zuen Erasunen emandako aldeak. Azkenean 40 minutu eta 37 segundu behar izan zituen 22 enborrak mozteko. Erasunek 41 minutu eta 59 segundu 20 kanaerdikoak mozteko.

SOROZABALEN LANAK ENTZUNGAI, ARTETAREN, FRESANEN ETA ATXUKARROREN ESKUTIK

Omenaldi beroa eskaini diote Donostiako Orfeoari Madrilen

Donostiako Orfeoia eta Pablo Sorozabal maisua omendu zituzten Madrilgo Auditorioan herenegun, Errege bezperan egin ohi den kontzertuan. Ainhua Artetak, Olatz Saituak, Iñaki Fresanek eta Joaquin Atxukarrok ere parte hartu zuten ekitaldi honetan.

Erredakzioa / Donostia

DONOSTIAKO ORFEOIAK eman on hasiera Errege bezperako kontzertuari Pablo Sorozabalen Agur Jaunak kantatuz. Abian zuten honetatik hasita, euskal orfeoia eta interpreteak izan ziren gure aurtengo ekitaldian eta gure euren ahotsaren kalitate eta maisutasuna agerian utzi zuten. Aurtengo ekitaldian omenaldi bikoitza egin zitzaion Donostiako Orfeoari eta Pablo Sorozabal maisuari. Orfeoia ehun urte bete ditu, eta aldi berean, Sorozabal jaio zenetik ehun urte bete dira. Orfoiarekin batera, Ainhua Arteta eta Olatz Saitua sopranoak, Iñaki Fresan baritonoak eta Joaquin Atxukarro pianoak hartu zuten parte omenaldi honetan. Madrilgo Orkestra sinfonikoak zuzendu zuen ekitaldia, Enrique Garcia Asensioen eskutik, eta Espainiako Errege-Erreginak ere izan ziren bertan.

Enrique Garcia Asensio, Ainhua Arteta eta Olatz Saitua, Espainiako Errege-Erreginekin batera.

EFE / A. MARTIN

kantatu zuen, ikus-entzuleen gozamenerako. Sorozabalen *La del manolo de rosas* zarzuelan bere ahots indartsua eta potentzia ez zuten. Donostiako Orfoiarekin batera, bera izan zen gaueko izar nagusia.

Donostiako Orfeoia agerian utzi zuen ehun urte hauetan izandako kalitatea. Kantuak maisuki interpretatu zituen eta bakoitzaren tonua eta izaera ederki azaldu zituen, polka batetik hasita txotis bateraino. Kontzertua *Amigos siempre amigos* kantarekin amaitu zen, urtero bezala, eta Donostiako Orfeoia txalo ugari jaso zituen.

Arteta New Yorkera berriro ere • Ainhua Artetak Madrilgo kontzertuan parte hartzen zuen

laugarren aldia izan zen igandekoa; horretarako, baimena eskatu behar izan zuen New Yorkeko Metropolitan Opera House. Kontzertua amaitu bezain laster, New Yorkera itzuli zen berriro. Bertan Verdiren *La Traviata* interpretatuko du, eta ondoren Japoniarantz abiatuko da kontzertu gehiago eskaintzera. Espainian kontzertu gutxi eskaini ohi ditu —are gutxiago Euskal Herrian—, agenda bete-beterik baitauka munduan zehar egiten dizkieten proposamenekin. Hala ere, Santanderko kontzertuan eta Donostiako Hamabostaldian parte hartu zuen 1996an. Artetak aurrean ezin izan du Placido Domingorekin batera Madrilgo kantatu, tenorea Toronton baitzegoen. Placido Domingok ur-

tero hartzen du parte kontzertu honetan eta biek sarritan kantatu dute elkarrekin. Esaterako, Brasilen, Alemanian, Frantzia eta beste hainbat herrialdetan.

Iñaki Fresan baritono nafarra 1988an egin zen ezaguna, Salzburgo kantu sari bat irabazi ondoren. Europako areto garrantzitsuenetan kantatu du, hala nola Madrilgo, Bartzelonan, Londresen edo Moskun. Joaquin Atxukarro bilbotarrak Viotti saria jaso zuen 1953an eta Liverpool saria 1959an. Nazioartean lan asko egin du eta munduko orkestra onenetan parte hartu du. Olatz Saitua sopranoa, berriro, Placido Domingok gonbidatu zuen kontzertu honetan parte hartzera, Salzburgo kantatzen entzun ondoren. X

Britainia Handiko ondare bihurtu diren 150 artelan Londresean ikusgai

■ Erakusketarekin, artelanak berreskuratu dituen elkarteak omendu nahi dute

Efe / Londres

LONDRESEN dagoen Christie's arte galerian, Altxorrak guztiztasunaz izenburupean, 150 artelan inguruz osatutako erakusketa zabaldu da. Artelan hauek National Art Collections Fund elkarteak berreskuratu ditu, Britainia Handiko ondare izan daitezkeen.

Elkarte honek 1.500 artelan baino gehiago berreskuratu ditu azken 16 urteetan eta guztiak Britainia Handiko ondare izatera pasatu dira. Horien artean, Poussin, Picasso, De Chirico, Renoir eta Leonardo Da Vinci pintoreen lanak aurki daitezke. Erakusketa honen bidez antolatzaileek elkarte hau omendu nahi izan dute egiten duen lanagatik.

Atzo zabaldu zen erakusketan altxor arkeologikoak edota egungo artea nahasturik ikusi daitezke. Garai ezberdinetako eskulturak, marrazkiak, oihalak, bitxiak, zermakak eta altzariak daude ikusgai Londresen. National Art Collections Fund izeneko elkarte pribatua Britainia Handiko ondarea gorde eta babesten duen elkarterik zaharrena eta garrantzitsuenena da gaur egun. X

Joseph Losey-ren 'The Prowler' filmea Bilboko Arte Ederretako Museoa ikusgai

Erredakzioa / Bilbo

BILBOKO Arte Ederretako Museoa martxan da Joseph Losey-ren inguruko zikloa, eta gaur zinemagile estatubatuarrek 1951n estreinatu zuten *The Prowler* filmea ikusi ahal izango da. Otsailaren 11ra bitarte, Loseyren beste hamar filme pantailaratuko dira Bilboko museoan.

Joseph Losey MacCarthy senadorearen garaiko zentsura jasan behar izan zuen, eta Frantziara etorri behar izan zuen lanean jarraitzeko. Bere ibilbidean guztira 40 filme osatu eta proiektu ugari amaitu gabe utzi behar izan zituen. Ezkotasuna islatzen dute bere filmek, eta arlo diktatzaile ere garrantzia ematen zion zinemagileak. Pertsonaien azterketa psikologikoak pisu handia du bere filmeetan.

Bere ibilbidearen laburpena da Arte Ederretako Museoak prestaturiko egitaraua. Gaur *The Prowler* eta ostegunean *Blind date* (1959) filmeak ikusi ahal izango dira aste honetan zikloaren barruan. X

Antzerki, musika eta dantza taldeak ariko dira irailean Hendaian izango den amateurren arte festibalean

Parte hartu nahiko duten taldeek martxoaren 28ra bitarte izango dute zabalik izenematea

E.B. / Baiona

HENDAIKO kultur elkarteak festibal ideia berri bat ukan du. Festibal hori aurtengo irailean egingo da, oraindik zehaztu gabe dagoen asteburu batean. Gela jadanik badute: Variete zinemagela. Gela hau talde amateurren zerbitzurako eman nahi dute, zenbait egunez. Festibal horretan parte hartu ahal izango du edozein antzerki, musika edo dantza taldek, amateurren izatekotan. Festibalaren bidez, kultur el-

karteak talde horiei beren buruen eta lanen ezagutarazteko aukera eman nahi die, eta publikoari, aldiz, prezio apalean kalitatezko ikusgarri batzuk ikusteko. Hots, selekzio bat egingen da, festibalaren antolatzaileek kalitatezko festibala bilatzen baitute. Martxoaren 28ra arte posible izanzen zaio interesatua den taldeari kandidatura helaraztea, Hendaiko Herriko etxera idatziz. Gipuzkoako, Iparraldeko eta He-go Landesetako jendeari zabaldua zaio festibala. Euskaraz, gazteleraz ala frantsesez parte

hartu ahaliko dute taldeak.

Deia oso zabala da eta estilo guztietatik onartzen da. Lehen urtea izanez, ez dute oraindik definitu zein estiloko festibala izanen den. Dena den, antolatzaileak guztiz irekiak azaldu dira, eta erantzunen arabera zehaztuko dute festibalaren marea; hala adierazi dio EGUNKARIARI Marie-Pierre Biscay elkarteak kideak.

Selekzioa martxoaren 28a bitartean egingen da eta horretarako profesional batzuen laguntza ukanen dute antolatzaileek.

Selekzioan kanpo gelditutaiko taldeak ez direla baztertuak izanen hitzeman du Biscay andereak. Hala nola, festibalaren bukaeran liburuxka bat argitaratuko dute kandidatura aurkeztu duten talde guztiekin, jendeari talde horiek badirela jakinarazteko, eta taldeek horrela zenbait emandali emateko aukera ukan dezaten.

Hots, hau da Hendaiko kultur elkartearen asmoa: ezagunak ez diren eta beren burua ezagutarazteko zailtasunak dituzten taldeak plazara agertzea. X

Irudien mugimendu magikoa

Animaziozko Laburmetraien atalean Goya sarietarako izendatu dute Bego Vicario zinemagile bizkaitarra

Bego Vicariok pozik jaso du Goya sarietarako izendapena. Joan den hilean Urrezko Antzara eskuetan itzuli zen Lekeitioko Zinema eta Bideo Bileratik, eta halakoek aurrera segitzen animatzen dutela dio. Esperimentazioaren arloa atsegin du eta orain arte fotokopiak, argazkiak eta hondarrezko irudiak mugiarazi ditu. Ez dauka luzemetraiak egiteko asmorik, eta Euskal Herrian sektoreko jaialdi baten falta sumatzen du.

Montse Arregi / Bilbo

MOSKUKO ekoiztetxe batean egin zituen animazio ikasketek eragina izan dute Bego Vicariok egun egiten duen lanean. «Denborarekin konturatu naiz pentsatu baino eragin handiagoa daukadala. Ekialdeko pelikulekiko gustu berezi bat izan dut beti eta horregatik haiekin lotuta dagoen estetika da nirea, pitin bat iluna, malenkoniatsua... ni ez naiz batere halakoa, baina hala ateratzen zaizkit lanak».

Normalean animazioa marrazki bizidunekin lotzen bada ere, Bego Vicarioren ustez marrazkiak «ez dira gai guztietarako egokiak». Gaiaren arabera material bat edo beste, teknika diferente bat aukeratu behar dela deritzo. Buruan daukan hurrengo laburmetraia proiektua haur baten istorioa da, eta bere haurren marrazkiak erabiltzeko asmoa dauka. Orain arte fotokopien animazioa, argazkiena eta hondarrez egindako irudiena erabili ditu laburmetraietarako. Lekeitioko Euskal Zinema eta Bideo Bileran joan den abenduan saritua izan den *Zureganako grina* eta Goya sarietarako izendatuta dagoen *Pregunta por mí* dira bere azken bi lanak, eta hauetan hondarra erabili du material gisa. Hondararekin irudiak egin, mugimenduaren efektua lortzeko aldaketa nimino bakoitzeko koadro bat osatu, eta koadroz koadro filmatuz osatu ditu laburmetraiak.

«Oso pozik» dago *Pregunta por mí* hondararekin egindako lanak jaso berri duen Animaziozko Laburmetraien Goya sarirako izendapenarekin. «Ni asko animatzen naute halakoek. Lagunek esaten didate nire akatsik handiena dela ez daukadala anbizio-rik, egiten ditudala gauzak gus-tatzen zaidalako, gustura ari naizelako. Helburu handirik ez daukadanez, nahi dudana da orain arte bezala jarraitu, laburmetraiak egiten segitzeko modua izan. Horretarako Goya sarirako

Bego Vicario zinemagile bizkaitarra.

MARISOL RAMIREZ

izendapena ondo badatorkit, ba ederto, eta bestela beti da lagun-garria autoestima aldetik ere», dio.

Pregunta por mí lau minutuko animaziozko laburmetraia da, hondarrez egindakoa. Organoen trafikoa da filmearen gaia eta etorkin baten kontakizunean oinarritzen da. Alde batetik irudiak daude eta bestetik monologoa osatzen duen ahotza. Etorkin bat da protagonista eta atzeritar doinuarekin hitz egiten du gaztelaniaz.

Lan mardula eta xehetasunez betea bada ere, benetan atsegin du Begok. Berak bakarrik egiten du lan. «Koadroz koadro, argazkiz argazki egiten da lan, eta hondararen kasuan ez dago atzerapausorik. Irudia gehiegi aldatuz gero saltoa ikusiko da, eta aldaketa txikia bada poliki joango da mugimendua. Tentsio

handiko lana da, buruan mugimendu osoa eduki behar duzu eta nire ustez bakarrik egiteko lana da», azaldu du. Animaziozko laburmetraiak artea direla argi dauka: «gure garaiarekin oso lotuta dagoen arte mota, jende askok egin dezakeena».

«Ez daukat luzemetraiak egiteko gogorik»

• Ez du inoiz haurrentzako animaziozko laburmetraiarik egin, eta hurrengo proiektuko protagonista haurra bada ere helduei zuzendutako filmea izango da. Luzemetraia ere ez da tentagarria berarentzat. «Ez daukat inolako gogorik luzemetraiarik egiteko», dio. Irudi errealeko zinemaren arloan laburmetraiak jendea trebatzeko bidea direla deritzo, pantaila handira iristeko bidea direla, alegia. «Baina animazioa beste mundu bat da. Dena kontzentratuagoa da, esanahiak sotilagoak dira, mugimendu batekin asko esan dezakezu eta ikusleak ulertzen du». Horregatik dio animazioaren formatu egokiena laburmetraia dela. Salbuespenak salbuespen, Vicariok azpimarratzen du nola

animaziozko luzemetraietan mugimenduz besteko elementuak sartu behar izaten dituzten, kantzak esaterako. Laburmetraiak egiten jarraitzeko asmoa dauka beraz, «laburmetraia batekin animazioan nahi duzuna esan ahal duzulako».

Euskal Herrian animazioak bizi duen egoerari dagokionez, profesional onak badaudela deritzo Bego Vicariok, baina faltan botatzen du denen artean urtean luzemetraia bat egiteko aukera. «Horrela jende guztiak lan egin ahal izango luke beti, eta ez lirateke geldiuneak egongo. Geldiuneetan jendeak emigratu egin behar du». Ildo honetan gogoratu du *Balearenak* lana bukatu ondoren egon zen geldialdi luzearen ondorioz pelikula horrekin trebatu ziren profesional onak Londresera, Parisera eta Los Angelesera joan zirela.

ASIFA Euskadi elkartearen biltzen dira euskal animatzaileak. Nazioarteko elkartea da eta Euskal Herriko taldea duela hiru urte sortu zen. Bertatik batez ere informazioa hedatzen da, kanpoan egindako lanei buruzkoa.

Basauriko jaialdiaren hutsunea

ANIMA BASAURI jaialdiaren hutsuneaz kexu da Bego Vicario. «Joan den urtera animazio koordinazio eta informazio garrantzitsua egin zuen. Profesionalek besteen pelikulak ikusteko aukera eskaintzen zuen, publikoak ikusgai zituen gure lanak, gainera festibal baten inguruan ikastaroak eta hainbat ekimen antola daitezke; eta egiteari utzi diotenez, baina inportantea galdu dugun» adierazi du.

Animaziozko festibalak «garrantzitsuak» direla nabarmendu du, Anima Basauri egin zen bi urteetan «izugarrizko bultzada» nabaritu dela ziurtatuz. «Bilerak egiten dituzu, erakusketak, beste ikusi ezin dituzun pelikula eskura dituzu... hemen ez baitago banaketarik». Bego Vicarioren filmeak ikusteko aukera bakarra Bilboko Laburmetraien Zinemaldia da egun, eta animazio sailik dagoenez, azken ekitaldiak Euskal Errealizatzaileen Jaialdean aurkeztu zuen bere lanak.

Lekeitioko Zinema eta Bideo Bileran lehenengoz hartu du parte, eta Urrezko Antzara erekin bueltatu da etxera. Asustatu zaio, «oso jaialdi familiarra delako». «Gainera, halako ekitaldi txikiak berrazpionerak dira, baina gogoak dira», dio. Basauri ere antzerako giroa egoten zela gogoratu du.

Festibalak dira, beraz, banaketarako bide ia bakarra animaziozko laburmetraiak egiten dituztenentzat. Zinemagile bizkaitarrak halako ekitaldietan parte hartzeaz gain telebistetara eramaten ditu bere lanak. Telebistetan kasuan Espainian halako produktuetan interesa dute bakarrak Canal Plus eta La 2 kateko *Metropolis* programa direla azaldu du.

Laburmetraiak bukatu ahalak Canal Plus telebistak arduradunak Begorekin jarri ziren harremanetan, haren lanagatik interesa zutela esanaz. Modu honetan dagoeneko bizkaitarren hiru pelikula erosi dituzte. Bera kontent dago, «hala jende gehiegok ikusi ahal izango duela» nire lana.

Ikasketak egiteko aukera

falta • Animazioaren munduan Euskal Herrian, «bakoitzak bere kasa ikastea beste aukerarik dagoela deritzo, «ikastaroak aparte ezer gutxi baitago». Bego ustez «animazioarako ordenatzaile aldetik gauza asko dago egun, baina laburmetraiak modu serioan egiteko ez dago ezer».

Bego Vicario Leioako kanpusean Arte Ederretako fakultatean irakaslea da: pintura sailak ikus-entzunezkoen atalean animazioa irakasten du, nola ez.

Bego Vicario: «Animazioa bestelako mundua da. Dena kontzentratuagoa da, esanahiak sotilagoak dira, mugimendu batekin asko esan dezakezu eta ikusleak ulertzen du»

Bertsoaren mintzoa

«Bertsotan nonbait kantatu behar nuelako jandakoa bota ere egin izan dut»

Urduritasunak eraginda berandu plazaratu zela aitortzen du Joxe Agirre bertsolari azpeitiarrak

Joxe Agirre 'Oranda' asko ibilitako bertsolaria da, eta asko dabilena. Bizkorra da oso, bertsotan zein hitz egiten. Berandu plazaratu zen arren, 40 urte inguru daramatza plazarik plaza. Hala ere, nahiago ditu afalosteko saioak.

Iñigo Olabarri / Azpeitia

AZPEITIKO Oranda Behekoa baserrian jaio zen Joxe Agirre bertsolaria 1929an, eta hantxe bertan bizi da. Haurtzaroko garaiak latzak izan ziren. «Zazpi urte-edo edukiko nituen gerra aterata zenean. Nire bi osabak Bizkaira joatea erabaki zuten. Gure aita zena ere nazionalista edo alderdikoa zen eta kartzelara sartzekotan izan ziren. Azkenean pare bat multa pagatu behar izan genuen, baina ez zuten sartu. Gosea zegoen hermen beste denaren gainetik, hori zen txarrena». Oranda baserriko leihobatetik, han beherago, Lasao auzoan, urte bitan bere eskola izan zena ikus dezake gaur egun ere Joxe Agirrek. «Bederatzi urte nituela hasi nintzen eta hamaikarekin utzi, eta bitartean ere erdian ez ginen azaldu ere egiten». Baserrian beti zegoen zereginen bat.

Bertsozaleasuna senitartetik iritsi zitzaion. Plazara joan ez arren bertsoak idazten zituen aitona. «Bertsotan afizioa gazte-gaztetatik izan nuen, baina bertsotan ez nintzen gaztetan hasi, plazetan behintzat. Lagunartean eta horrela, jaietan eta lagunartean eta horrela nahiko gazterik hasi nintzen, 18 urte ingururekin. Ez gaur egun hasten diren bezain gazterik, e!».

Bertsoa asko aldatu dela onartzen du Joxe Agirrek.

JAGOBA MANTEROLA

Hala ere etxean ez zuen bertsolarien aldeko girorik, amaren aldetik behintzat. «Garai bateko bertsolariek fama txarra zeukaten: parranderoak eta ez dakit zer eta badakit zer... gure amak ere horixe zeukan buruan sartuta. Ni Joxe Lizasorekin-eta hasi nintzen tabernetan kantatzen eta berandu samar iristen banintzen hurrengo egunean amak kontuak eskatzen zizkidan. «Bart berandu ibili haiz! Zer bertsotan eta txorakerietan? Horrekin meioratuko diagu etxea!», esaten zidan».

Afizioak amak baino gehiago egin zuen • Afizioak amak baino gehiago egin zuen, ordea, eta bertsotan jarraitu zuen Joxe Agirrek. Hala ere, plazaratzen hasi zenerako urte mordoa ziren aurrera joanak, 27-28 urte bai-

tzituen. Orduantxe aldatu zen erabat bere amaren jarrera. «Uztapiderekin-eta joaten hasi nintzenean. 80-100 duro kobratzen zen garai hartan Uztapiderekin joanez gero. Gure ama sekula dirurik ikusi gabekoa zen esateko. Beti pobrea izana, eta hori kobratuta etxeratzen hasi nintzenean zera esan zidan: «Nahiago nikek egunero joango bahintz». Alde galanta!».

Berandu plazaratzearen errua urduritasunak izan zuen. «Oso urduri jartzen nintzen kantatu behar nuen bakoitzean. Ni egin da nago jan eta gero nonbait kantatu behar nuelako jandakoa bota ere egin izan da. Ez bakarrik txapelketan, edozein saiotan ere bai». Gauzak horrela, ez da batere arraroa Azpeitiko bertsolari honek txapelketarako joera handiegirik ez izatea. Dena

den, irabazi du saririk Joxe Agirrek. Aginagan lehendabizikoa, 1959. urtean. «Afizionatuentzat jarri zuten txapelketa izan zen». Loiola Irratiak antolatutakoa ere irabazi zuen, eta Euskaltzaindiak Donostian bertsolari gazteentzat 1962an eratu zuenean bigarren geratu zen. «Txapelketa gogorra da, bufi».

Oranda Behekoa baserrira ezkondu zen 34 urte zituela eta lau seme-alaba ditu. Ezkondu arte baserrian egiten zuen lan, baita idiekien eta gurdiaekin ere gurdibidean zehar, hortik ere diru apur bat ateratzeko. Ezkondu eta gero, koinatuaren harrobian hasi zen lanean tarteka. «Gero ganadua gutxitu egin genuen

eta orduan fijo samar joaten nintzen. Bertsotan joan behar izaten banuen libre izaten nuen».

Plaza ugari egiten zituzten, baina ez hala ere gaur egun bertsolariek egiten dituzten beste, Joxe Agirrek aitortzen duenez. «Orain adina ez da sekula bertsolaria ibili, baina nik garai hartan ehun plazatik gora sarritan egiten nituen. Gero egia da orain ere inoiz baino bertsolari gehiago dagoela... badakizu ze bertsolari dagoen orain?». Duela 30 urte inguru zen hori. Gaur egun ere kopuru polita osatzen du urte amaierarako. Iaz, esaterako, 90 plaza inguru egin zituen. Herriren batera bertsotara joaten zirenean egun osorako joaten ziren bertsolariak sarritan. «Baita bi egunetarako ere. Toki batzuk bazeuden bi egunetarako jartzen zituztenak bertsolariak. Toki de-xente gainera. Bertara joan eta baserri batean bazkaldu, afaldu eta lo egiten genuen. Huitzin hiru egun ere pasa izan ditut: Mitxelenarekin bi eta Lopategirekin bestea. Hori galduta dago». Bertsotan plaza gustuko izan arren, mahai inguruan bertsotan jardutea da maiteena.

Bertsoa asko aldatu dela onartzen du Joxe Agirrek. «Gaur egungo bertsolariek guk baino perfektuago egiten dute bertsoa. Justuago neurritz. Baina batzuei gaia jarri eta ez dakit hasi baino lehenago dena buruan errepasatzen duten, ala zer egiten duten, baina denbora asko pasatzen dute. Gurea bat-batekoagoa da. Ni egonda ez naiz meioratzen. Niri gaia eman eta bi minutu pasa edo bost pasa berdina da. Berehala ez bazait etortzen jai daukat». X

«Landetako unibertsitetearena gezurra da»

GIZON BIZIA da Joxe Agirre. Ahal duen guztietan umorez janzten ditu bere esaldiak. Bertsotan ere halakoxea: bizkorra, erantzuteko beti prest. Landetan bertsolaritzaren inguruan omen zegoen mugimenduarena bertsozale ugari adituta dauka. Hango berri jakin nahi zuen EGUNKARIAK Joxe Agirreraren ahotik. «Hori dena kontua

da. Ez dakit nondik azaldu den hori, baina hori gezurra da. Lizasok han taberna zeukan eta gu elkarrekin bertsotan joaten ginen sarritan. Landetan geratzen ginen gosaltzeko edo merienda hartzeko. Baina gu sekula ere ez gara hara bertsotan egitera propio joan. Bildu bai, askotan biltzen ginen, baina zenbat bider ari-tuko ginen han bertso-

tan? Oso gutxitan. Propio elkarrekin bertsotan egiteko egundo ez gara joan bertara. Hori Lazkanori galdetuz gero horrela esango du. Lizasok ere bai. Elkarrekin asko ibilitakoak gara, elkarren berri asko dakigunak, baina besterik ez». Badira 40 urte inguru plazarik plaza daramatzanak, eta bertso on ugari utzi ditu entzuleen belarrietan Joxe Agi-

rrek. Adibide gisa honakoa. Seigarren mandamentuaren inguruan kantatu behar izan zuen eta hau bota zuen Joxe Agirrek:

Nik ere hartu nuen nere eratzuna eta kunplututzen det al detan juxtuna. Garai batean hau zan pekatu astuna, orain berriz tontua egiten ez duna. X

IRAGARKI MERKEAK ☎ (943) 300 222

31 x 33 mm

31 x 33
MODULO
(Edizio orokorra)

Eguna: 2.600
Astea (6 egun): 2.050
2 aste (12 egun): 1.850
Hilabetea: (24 egun): 1.300

ikastaroak

■ Andoain

● **Dantza ikastaroa** izango da Areski gimnasioan urtariletik ekainara bitartean. Bereziki limoi teknika irakatsiko da, dantza garaikidean dagoen teknika mota bat hain zuzen ere. Gorputzaren kokapen egokia, suspentsio ideia, mugimenduen kalitatearen aurkikuntza, eta mugimenduarekin bat datorren asnaketa lana, dira beste gauza batzuen artean ikasiko direnak. Ana Ramiro Esnozok emango du ikastaroa, eta dantza garaikidea ezagutu eta sakondu nahi duen pertsona orori dago zuzendua. Ikastaroa ostiraletan izango da 15:00etatik 17:00ak bitartera eta 5.000 pezeta balioko du. Informazio gehiago nahi izanez gero edota izena emateko 59 44 46 telefono zenbakira hots egin behar da, edo Areski Gimnasio bertara joan daiteke. Izena emateko epea gaur bertan amaituko da.

■ Donostia

● **Ikastaro berriak** egongo dira datorren urteko urtariletik aurrera. Hezkuntzakoak eta sozio kulturalak izango dira, eta ikastaro guztiek emakumea izango dute aztergai. Emakumearen beharrak, interesak eta egoera aztertuko dira horietan, beste gauza batzuen artean. Ikastaroak Egiako zentruan izango dira, eta izena ere bertan eman behar da. Aurretik zeuden ikastaroetan parte hartzeko izena emateko epea abenduaren 20an amaituko da. Ikastaro berriei dagokienez, urtarilaren 10era bitartera arte egongo da izena emateko aukera.

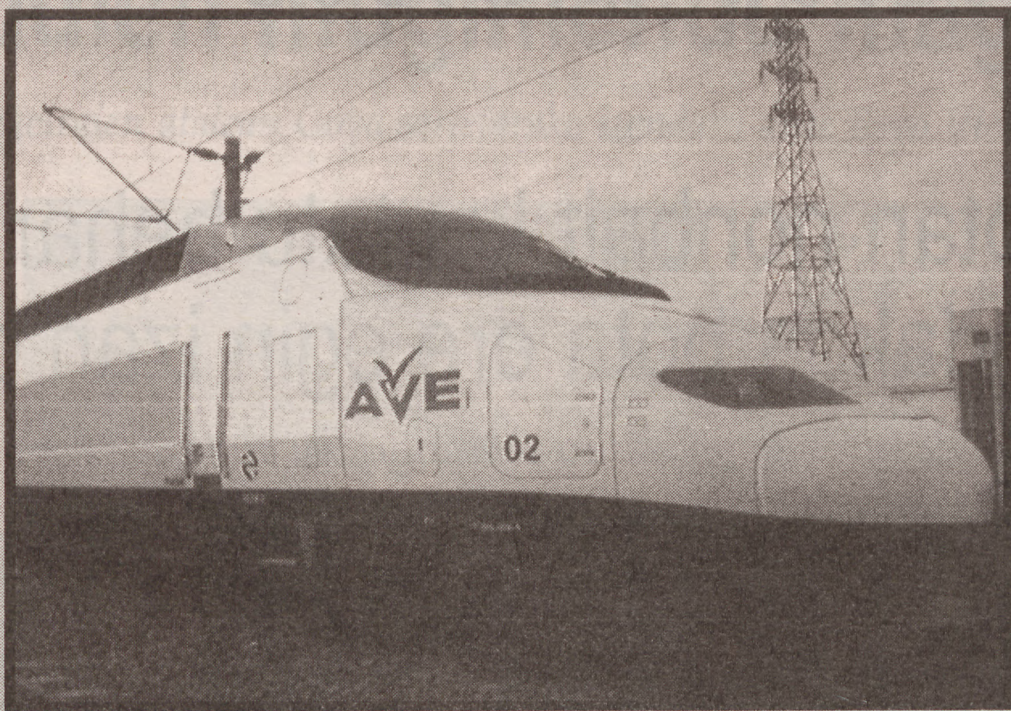
■ Tolosa

● **Ongizatearen inguruko** gaiak jorratuko dira urtarilerako eta otsailerrako antolatu den ikastaroan. Bertan, nor bere burua zaintzen ikastea, osasuna eta ongizatea, emakumea, higieena eta elikadura, aktibitatea eta atseden, bakardadea eta elkarrekin soziala, eta osasuna eta familia aztergai izango dira. Astean hiru egun eta arratsaldean izango da ikastaroa, eta ordu eta erdiko iraupena izendo du. Matrikulak 3.000 pezeta balio du, eta izena Kultur Etxean eman behar da. Informazio gehiago ere bertan eska daiteke. Izena emateko azken eguna urtarilaren 15a izango da.

lehiaketak

■ Azpeitia

● **VI. Argazki Lehiaketa** antolatu du Azpeitiko Argazki Elkarteak. Samito Tomas egunez, abenduak 21, Azpeitiako ferian ateratako argaz-

Abiadura Handiko Trena aztergai Lasarte-Orian

Basaundi Gaztetxean hitzaldia izango da Abiadura Handiko Trenaren inguruan. AHTren aurkako batzordeak antolatutako hitzaldian trenaren proiektua aztertuko da. Garraiobideak egingo duen ibilbidea aztertu ondoren, ekarriko dituen kalte ekologikoez gain, Euskal Herriaren egitura aldaketak, kalte ekonomiko eta sozialak ere aztergai izango dira. Hitzaldia 20:00etan izango da.

kiak aurkeztu behar dira. Lanak aurkezteko epea urtarilaren 16an amaituko da.

■ Bergara

● **Amodiozko gutunen lehiaketa** antolatu du Jardun elkarteak Bergarako Udalak eta Gipuzkoako Foru Aldundiak lagunduta. Lehiaketan 1982a baino lehenago jaiotako edozein pertsonak har dezake parte. Lan guztiek argitaragabeak eta euskaraz idatziak izan behar dute. Gutun forma izango dute, eta DINA 4 orrietan makinaz edo eskuz idatz daiteke biko tarte. Lanen luzera bi orrikoa izango da gehienez. Lanean ez da egilearen daturik jarriko, lema bat soilik. Datuak, telefono zenbakia, izen abizenak, helbidea, adina eta lanaren lema sobre itxi batean joango dira. Lanak eta egilearen datuak dituen sobrea, sobre handiago batean joango dira. Jardun Elkartera, Masterreka 13 behe 20 570 helbidera bidali behar dira lanak urtarilaren 17a baino lehen.

■ Donostia

● **Koldo Mitxelena Saria Eskolarteko 8. Lehiaketa** antolatu du Euskararen Udal Patronatuak. Bertan, Lehen eta Bigarren Hezkuntza, Batxilergo eta Lanbide Heziketako ikasleek hartu ahal izango dute parte. Komikia, olerkia, ipuina eta bertso-papera dira lehiaketako lau sailak. Aurkezturiko lanen aurreaukeraketa bat ikastetxeen ordezkariak osatutako epaimahai batek egingo du. Ondoren, guztira kategoriatan eta lehiaketa guztien artean 20 sari emango dira. Lanok, urtarilaren 17rako egon beharko dute Konstituzio Plaza 6an patronatu honek duen egoitzan.

■ Durango

● **Ipuin labor, bertso paper eta komiki lehiaketa** antolatu du Berbaro elkarteak. Edonork har dezake parte eta euskaraz idatzitako lanak izan behar dute. Hiru kopiatan, makinaz, tarte bikoitzaz eta orrialde bakar batetik idatzita joango dira lanak. Lan guztiek, ipuinak, bertsoak edota komikiak izanda ere, lelo bat edukiko dute sinadura orde. Nor bere datuak kartazal itxi batean joango dira, bertan leloa ere ipiniz.

Lau sailetan banatuko dira lehiaketak adinaren arabera. Lanak berbaro elkartera bidali behar dira, eta informazio gehiago ere bertan askura daiteke. Lanak aurkezteko azken eguna martxoaren 17a izango da.

■ Iruñea

● **Sex Haizegoa** kontakizun laburren lehiaketarako deialdia plazan da jada. Bertan, 18 urtetik gorako edozein idazlek har dezake parte, beti ere obra erotiko batekin. Guztiek, 20 foliotik gorakoak izan beharko dute eta kartazal itxi batean entregatu beharko dituzte, azalean soil-soilean lehiaketan parte hartzeko lehiakide bakoitzak izango duen zenbaki bat agertuko delarik. Irabazleak, 100.000 pezeta irabaziko ditu eta bigarren geratzen dena 20.000. Lanak, Sex Haizegoa 31008 (Iruñea) helbidera hel arazi behar dira urtarilaren 31ko 22:00ak baino lehen.

■ Legazpi

● **Ihauteriak 97 lehiaketa** antolatu du Legazpiko udalak. Ihauteriak iragartzeko kartel lehiaketa izango da. Legazpiar orok har dezake parte azken bi ediziotako irabazleek salbu. Legazpi, Ihauteriak 97 hitzek agertu beharko dute kartelean. kartelaren altuera 35 zmkkoa eta zabalera 35 zmtrokoa izango da. beltzaz gain beste bi kolore onartuko dira. Hiru lan aurkeztu ahal izango dira gehienez. Lanarekin batera kartazal itxi batean egilearen datuak, N.A.Naren fotokopia eta lanari eman zaion izena agertuko dira. Kultur Etxera eman behar dira lanak, eta informazio gehiago ere bertan eskura daiteke. Lanak aurkezteko azken eguna urtarilaren 10a izango da.

■ Pasai Antxo

● **Ipuin Lehiaketa** antolatu du Udal euskaltegiak. Lehiaketan nahi duen orok har dezake parte. Ipuinak jatorriz euskaraz idatziak eta argitaragabeak izango dira. Gaia libre da, eta lanek gutxienez bost orrialde izango dituzte, makinaz eta biko tarteaz idatziak. Partaide bakoitzak nahi adina ipuin aurkeztu di-

tzake. Egilearen datuak jarriko dituen kartazal bat joango da ipuinen ondoan eta azalean ipuinaren izenburua agertuko da. Lanak hirukoizturik bidali behar dira Pasaiako udal euskaltegiara, Euskadi Etorbidea, 61, 20.110 Pasai helbidera, urtarilaren 10era bitartean.

■ Sondika

● **Ikurriña Lehiaketa** Udalak antolatuta. Nahi duten pertsona edo kolektibo guztiek har dezake parte. Lehiaketa honen helburua, lan irabazlearen oinarrituta, Sondikako Ikurriñaren plazan irudi iraunkor bat jartzea da. Lanarekin batera, txosten bat aurkeztu behar da, non lan horrek enparantzan izango lukeen kokalekua eta aurrekontua azaldu behar diren. Lanak ikurriñaren hiru koloreak izan behar ditu: gorria, zuria eta berdea. Lanak aurkezteko epea gaur amaituko da. Informazio gehiago (94) 453 31 00 telefonon.

■ Zarautz

● **Itsas Pasealekurako Eskultura Saria** antolatu dute Ingurugiro Ministeritzako Kostetako zuzendaritza nagusiak eta Zarauzko Udalak. Zarauzko itsas pasealeku berriko urbanizazio berria dela eta antolatu dute lehiaketa. Nahi duten artista guztiek har dezake parte. Parte-hartzaile bakoitzak proiektu bakoitza aurkeztuko du. Lanak orijinalak eta berriak izango dira. Lehiakide bakoitzak bi kartazal ireki aurkeztuko ditu. Batean, eskultura proiektu bat, eta proiektua ulertzeko lagunduko duen informazioa. Horrekin batera, Zarauzko pasealekuan bere eskultura jartzeko lekuaren proposamena eta lan osoaren aurrekontu zehaztua joango dira. Bigarren kartazalean, artistaren curriculumak joango da. Kartazalak aurkeztekoan izenemate agiria bete beharko da. Proiektuak eta dokumentazioa aurkezteko epea gaur amaituko da.

erakusketak

■ Basauri

● **Juan Crego** argazkilariaren Ra-

construcción lana ikusgai egongo da Kultur aretoan bihar arte.

■ Bergara

● **Bergarako eskultoreen erakusketa** dago ikusgai Kultur etxean eta Errota jauregian urtarilaren 12ra bitartean.

■ Bilbo

● **Jesus Mari Lazkano** pintorearen *De la memoria* erakusketa ikusgai Windsor kulturgintza aretoan urtarilaren 31era bitartean.

● **'Abandoibarra'** proiektuari buruzko erakusketa izango da Euskal Herriko Arkitekto elkargoan. Gaur da azken eguna.

■ Donostia

● **Rafael Tousen** argazki erakusketa izango da Koldo Mitxelena kulturunean bihar arte.

● **Frédéric Bruly Bouabré** artistaren lanak ikusgai DV Galerian urtarilaren 20era bitartean.

● **Magnum Agentziak** eginiko *Miradas, Poblaciones, y Peligro* argazki erakusketa ikusi ahal izango da Donostiako Deustuko Unibertsitatean urtarilaren 26ra bitartean.

■ Gasteiz

● **20 artista euskaldun. Serigrafados y Textos relativos a la paz de 20 artistas vascos** erakusketa izango da Europa kultur zentruan. Gaur azken eguna.

● **'Wildlife Photographer of the year 1995'** 1995eko argazkilari onenen erakusketa ikusgai egongo da. Gaur azken eguna.

● **Julio Jara** artistaren *'Pre-Posiciones'* lana ikusgai Trayecto Galerian urtarilaren 11era arte.

● **Sa-Leazar** akuarela erakusketa izango da Caruso kafean urtarilaren 11era bitartean.

■ Getxo

● **Jone Arruabarrenaren** pintura erakusketa dago ikusgai Algortako erakustaretoan hilaren 18ra bitartean.

■ Hondarribia

● **Munduko artisau erakusketa** (Ekvador, Guatemala, Peru, Indonesia...) aireportuan urtarilaren 10era arte.

■ Markiña-Xemein

● **Embat** taldeak antolatutako *Gazteak eta Intsumisioa* argazki erakusketa izango da ikusgai Udal erakustaretoan hilaren 12ra bitartean.

■ Orio

● **Luis Cisneros** artistaren *Vis* erakusketa ikusgai egongo da Kultur Etxean. Gaur azken eguna.

■ Sodupe

● **San Bizente elizako Eguzki-Santuaren** erakusketa Enkarterrietako Museoan, otsailaren 2ra arte.

■ Tolosa

● **Miguel Angel Alvarez**en pintura erakusketa Aranburu jauregian otsailaren 1era arte.

■ Zarautz

● **Rax Rinnekangas** laponiarren *Volgaren bihurtzeko Erregina Sorgina* argazki erakusketa ikusgai egongo da Photomuseumen. Gaur azken eguna.

bestelakoak

■ Donostia

● **Ipuinaren ordua.** A ze eguraldia ipuinaren kontaketa izango da 6 urtetik aurrerako haurrentzat Okendo kultur etxean 18:00etan.

rui-wamba

- ✓ Eliz apaindurak
- ✓ Euskal Herriko oroigarriak
- ✓ Jaiotzak
- ✓ Olentzeroak...

Plaza Berria, 10 415 42 38
BILBO

z i n e m a

Araba

GASTEIZ

- AZUL 1. Beautiful girls: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- AZUL 2. Sostiene Pereira: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- GURIDI. Un padre en apuros: 17:30. Sleepers: 19:30 - 22:30.
- GURIDI. Jack: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- GURIDI. El hombre enmascarado: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- GURIDI. Pánico en el túnel: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- GURIDI. El jorobado de Notre Dame: 18:00 - 20:00 - 22:30.
- GURIDI. Matilda: 18:00 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. Más allá del jardín: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. El jorobado de Notre Dame: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
- MIKELDI. Pánico en el túnel: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. La verdad sobre perros y gatos: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
- MIKELDI. Al cruzar el límite: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. James y el melocotón gigante: 16:30 - 18:30. Solamente se vive una vez: 20:30 - 22:30.
- SAMANIEGO. Pinocho: 17:30 - 20:00. Emma: 22:30.
- SAMANIEGO. Un padre en apuros: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- SAMANIEGO. Napoleon: 17:30 - 20:00. Fanático: 22:30.
- SAMANIEGO. El perro del hortelano: 17:30 - 20:00 - 22:30.

Bizkaia

BILBO

- ASTORIA. Sleepers: 17:15 - 20:30.
- AVENIDA. James y el melocotón gigante: Gaur: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.
- AVENIDA. El jorobado de Notre Dame: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.
- AVENIDA. Pánico en el túnel: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.
- AVENIDA. Pinocho, la leyenda: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.
- AVENIDA. Sleepers: 11:00 - 17:00 - 20:00.
- AVENIDA. Un padre en apuros: Gaur: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.
- CAPITOL. Pánico en el túnel: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- CAPITOL. La verdad sobre perros y gatos: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- CAPITOL. Matilda: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- CAPITOL. Pinocho: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- COLISEO ALBIA. Al cruzar el límite: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- CONSULADO. El jorobado de Notre Dame: 16:45 - 19:00 - 21:00.
- IDEALES 1. Sleepers: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- IDEALES 2. Jack: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- IDEALES 3. El jorobado de Notre Dame: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- IDEALES 4. La buena vida: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- IDEALES 5. Un padre en apuros: 17:30 - 20:00 - 22:30.

- IDEALES 6. Sobrevivir a Picasso: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- IDEALES 7. El fantasma enmascarado: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- IDEALES 8. Napoleón: 17:30. Memoria letal: 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. Pánico en el túnel: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. Jack: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MIKELDI. Pinocho: 16:30 - 18:30. Solamente se vive una vez: 20:30 - 22:30.
- MIKELDI. James y el melocotón gigante: 16:30 - 18:30. Belleza robada: 20:30 - 22:30.
- MULTI 1. Sobrevivir a Picasso: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- MULTI 2. Microcosmos: 17:30. 3. Fanático: 20:00 - 22:30.
- MULTI 3. Secretos y mentiras: 17:00 - 19:30 - 22:00.
- MULTI 4. Rompiendo las olas: 17:15 - 20:15.
- MULTI 5. El jaguar: 17:30 - 19:45 - 22:30.
- MULTI 6. Más allá del jardín: Gaur: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- MULTI 7. El perro del hortelano: 17:30 - 19:45 - 22:30.
- MULTI 8. Beautiful girls: 17:30 - 20:00 - 22:30.

ALGORTA

- GUREA. Memoria letal: 17:30 - 20:00.

AREETA

- GRAN CINEMA. Un padre en apuros: 17:30 - 19:45. En honor a la verdad: 22:00.

BARAKALDO

- MAX CENTER. Un padre en apuros: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. Napoleón: 17:15. La verdad sobre perros y gatos: 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. Pánico en el túnel: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- MAX CENTER. El jorobado de Notre Dame: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. Pinocho: 17:15. Memoria letal: 19:45 - 22:30.
- MAX CENTER. Sleepers: 19:30 - 22:30.
- MAX CENTER. El fantasma enmascarado: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. Matilda: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. Jack: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- MAX CENTER. Al cruzar el límite: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- MAX CENTER. James y el melocotón gigante: 17:15. Trainspotting: 20:00 - 22:30.
- MAX CENTER. La buena vida: 17:00 - 19:45 - 22:30.

BASAURI

- SOCIAL ANTZOKIA. El jorobado de Notre Dame: 17:30 - 20:00 - 22:30.

DURANGO

- ZUGAZA. En el nombre del hijo: 19:00 - 22:00.

ONDARROA

- BIDE ONERA. Sangre y vino: 18:30 - 22:15.

PORTUGALETE

- COLISEO JAVA. Glimmer man: 17:30 - 19:45 - 22:00.

SANTURTZI

- SERANTES. Pánico en el túnel: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- SERANTES. Un padre en apuros: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- SERANTES. El jorobado de Notre Dame: 17:15 - 19:45 - 22:15.

Hugh Grant, mediku ausarta

Ospitale batean langile fin dela, halaxe ageri da bere azken filmean Hugh Grant aktore britaniar ezaguna. *Al cruzar el límite* izena du eta Hego Euskal Herriko zinema areto pilo batean ikusgai dago. Michael Palmer idazlearen eleberri batean oinarritutakoa da filmearen trama eta thriller-aren pautak betetzen ditu. Izan ere, aipatu mediku gazteak, trapu zikin batzuk topatuko ditu bere lankide batzuengan eta horiek aireratu nahi izanak ekarriko dizkio hamaika komeria. Filme hau Michael Apted zuzendariak gidatu du.

SESTAO

- AMEZAGA. Belleza robada: 20:00.

Gipuzkoa

DONOSTIA

- ASTORIA 1. El jorobado de Notre Dame: 17:15 - 19:45 - 22:30.
- ASTORIA 2. Matilda: 16:45 - 18:40 - 20:30 - 22:45.
- ASTORIA 3. Pánico en el túnel: 17:00 - 19:30 - 22:15.
- ASTORIA 4. Memoria letal: 17:00 - 19:30 - 22:15.
- ASTORIA 5. James y el melocotón gigante: 16:45 - 18:40 - 20:30 - 22:45.
- ASTORIA 6. Un padre en apuros: 16:45 - 18:40 - 20:30 - 22:45.
- ASTORIA 7. El hombre enmascarado: 17:15 - 19:45 - 22:30.
- ANTZOKI ZAHARRA. Sol de otoño: 17:30 - 19:45 - 22:30.
- PETIT CASINO 1. Pánico en el túnel: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- PETIT CASINO 2. Alaska: 17:00. Secretos y mentiras: 19:30 - 22:15.
- PETIT CASINO 3. Napoleón, el perrito aventurero: 17:00. Rompiendo las olas: 18:45 - 21:45.
- TRUEBA 1. Al cruzar el límite: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- TRUEBA 2. Sobrevivir a Picasso: 17:15 - 19:45 - 22:15.
- PRINCIPE 1. Sobrevivir a Picasso: 16:45 - 19:30 - 22:15.
- PRINCIPE 2. Sleepers: 16:45 - 19:30 - 22:15.
- PRINCIPE 3. La verdad sobre perros y gatos: 17:00 - 19:45 - 22:30.

- PRINCIPE 4. Jack: 17:00 - 19:45 - 22:30.
- PRINCIPE 5. Más allá del jardín: 17:15 - 20:00 - 22:30.
- PRINCIPE 6. Pinocho: 17:15 - 20:00 - 22:15.

ARRASATE

- ALAI. La verdad sobre perros y gatos: 19:00 - 21:30.

EIBAR

- RIALTO. 2013: Rescate en Los Angeles: 19:30 - 22:15.
- UNZAGA. Pinocho: 19:30. Memoria letal: 22:15.

ERRETERIA

- ON BIDE. En el nombre del hijo: 19:30 - 22:30.

IRUN

- AVENIDA. Pánico en el túnel: 17:00 - 19:30 - 22:15.

LASARTE-ORIA

- MANUEL LEKUONA. Hackers piratas informáticos: 17:00. Jóvenes y brujas: 20:00.

TOLOSA

- LEIDOR. Más que amor frenesí: 19:30 - 22:30.

ZARAUTZ

- MODELO. Mis dobles, mi mujer y yo: 19:30 - 22:15.

Lapurdi

BAIONA

- L'ATALANTE. Sables mouvants: 18:30. Salut cousin!: 20:30.
- VAUBAN. Le bossu de Notre Dame: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- VAUBAN. Le plus beau métier du monde: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- VAUBAN. Portrait de femme: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- VAUBAN. Un air de famille: 14:30 - 19:45 - 22:15.

- VAUBAN. Entre chiens et chats: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- VAUBAN. Microcosmos: le peuple de l'herbe: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. Risque maximum: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. Daylight: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. Hercule et Sherlock: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. Au revoir a jamais: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. Jack: 14:30 - 19:45 - 22:15.
- MARINE. La course au jouet: 14:30. Bernie: 19:45 - 22:15.

HAZPARNE

- HARITZ BARNE. Breaking the waves: 21:00.

HENDAIA

- LES VARIETES. Un air de famille: 21:00.

MIARRITZE

- ROYAL. Un air de famille: 15:00.
- ROYAL. Le plus beau métier du monde: 15:00 - 20:30.
- ROYAL. Microcosmos: le peuple de l'herbe: 15:00. Un air de famille: 20:30.

Nafarroa

IRUÑEA

- CARLOS III. Pánico en el túnel: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- GOLEM (Baiona) James y el melocotón gigante: 16:45 - 18:55 - 20:45. Memoria letal: 22:45.
- GOLEM. Pinocho: 16:15 - 18:00. Fanático: 20:10 - 22:30.
- GOLEM. El perro del hortelano: 16:45 - 18:45 - 20:45 - 22:45.
- GOLEM. Sleepers: 16:45 - 19:45 - 22:30.

- GOLEM. El jorobado de Notre Dame: 16:45 - 18:45 - 20:45 - 22:30.
- GOLEM. Pánico en el túnel: 17:30 - 20:10 - 22:45.
- GOLEM (Yamaguchi). La buena vida: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:45.
- GOLEM. Más allá del jardín: 16:45 - 18:45 - 20:45 - 23:00.
- GOLEM. Rompiendo las olas: 19:30 - 22:30.
- GOLEM. Secretos y mentiras: 17:30 - 20:00 - 22:45.
- GOLEM. Más que amor frenesí: 16:30 - 18:30 - 20:30.
- ITURRAMA. La verdad sobre perros y gatos: 17:30 - 20:15 - 22:30.
- ITURRAMA. Mis dobles, mi mujer y yo: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- ITURRAMA. El jaguar: 17:30 - 20:15 - 22:30.
- ITURRAMA. Emma: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- ITURRAMA. Beautiful girls: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- OLITE. El jorobado de Notre Dame: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- OLITE. Un padre en apuros: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- OLITE. Pinocho: 17:30. En el nombre del hijo: 20:00 - 22:30.
- OLITE. Al cruzar el límite: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- PRINCIPE DE VIANA 1. Jack: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- PRINCIPE DE VIANA 2. El hombre enmascarado: 17:30 - 20:00 - 22:30.
- PRINCIPE DE VIANA 3. Matilda: 17:30 - 20:00 - 22:30.

Zuberoa

MAULE

- MAULE BAITHA. Los Angeles 2013: 20:15.

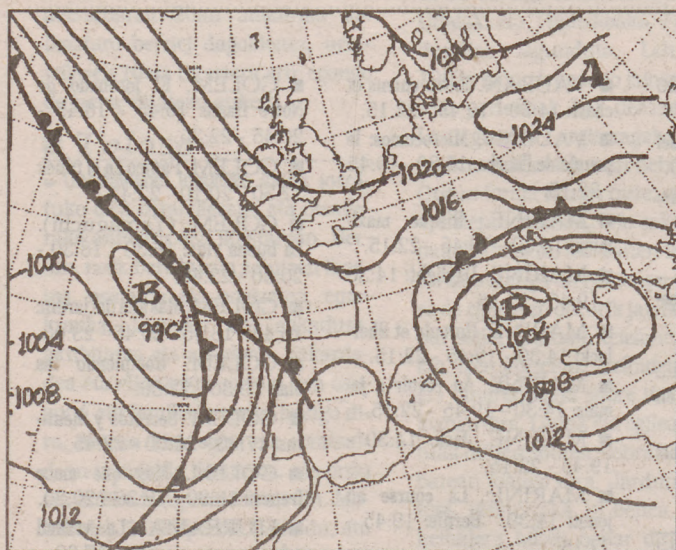
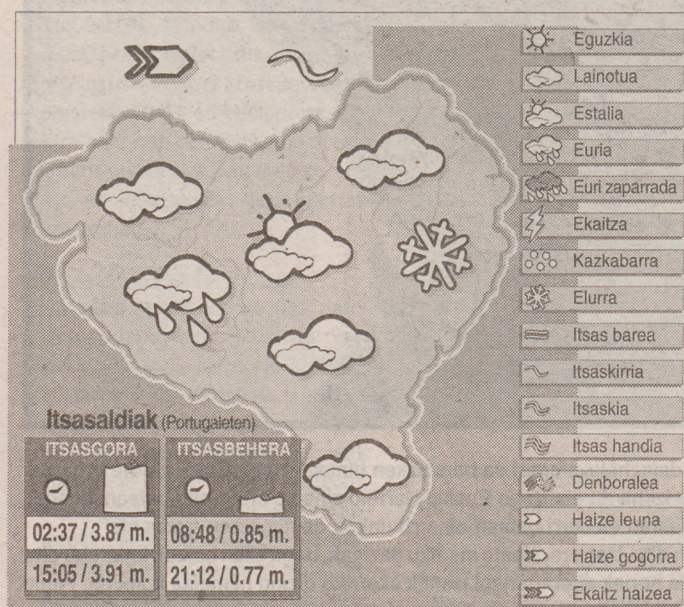
agenda

URTARRILAK 7 ASTEARTEA 1 9 9 7

URTARRILAK	OTSHILA	MARTXOA	APIRILA
Hg 2 3 4 5 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 Hg 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
MAIATZA	EKAINA	URTAILA	ABUZTUA
1 2 3 4 5 6 7 Ip 9 10 11 12 13 14 15 Ip 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 Ip 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 Hg 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
TRAILA	URRITA	ABERRI	ABENDUA
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Ip 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Hg: Jai eguna Hegoaldetik Ip: Jai eguna Iparraldetik

eguraldia

Hodei eta ostarteak txandaka

Hodeitsu esnatuko da eguna, baina egunak aurrera egin ahala, itsasertzean gutxitu egingo dira hodeiak. Barrualdean, berriz, ilun jarraituko du egunak. Kosta partean euri zaparradaxo batzuk egin ditzake. Barrualdean, berriz, gailurretan 600 metrotik gora elurra egin dezake. Zenbait tokitan izotza egingo du. Haizeak iparraldetik joko du. Temperatura oro har apur bat epelduko da.

BIHAR Hodeiak agertuko dira gaur Euskal Herri osoan, baina ez dute euri arrisku handirik ekarriko. Araban, arratsalde partean euria egin dezake, eta Nafarroan, 1.200 metrotik gora, elurra. Temperatura igo egingo da. Haizeak hegoaldetik joko du.

ITSASOA

Haizea: mendebaldetik joko du 4ko indarrarekin. Hondoko itsasoa: ipar-mendebaldekoa eta metro bateko olatuak. Bisibilitatea: erdipurdikoa. Itsasoaren egoera: itsaskirria.

EGUZKIA

Sortu: 08:43

Gorde: 17:46

ILARGIA

Urtarrilaren

9an ilberria

tenperaturak

Euskal Herrian

	Min.	Max.
Baiona	6	8
Bilbo	3	6
D.Garazi	5	8
Donostia	3	4
Gasteiz	0	1
Iruñea	0	5
Maule	5	7

Europar (min.)

Amsterdam	-5	Lisboa	4
Atenas	5	Londres	-2
Berlin	-10	Madril	-1
Bonn	-8	Mosku	-12
Bratislava	-8	Paris	-4
Brusela	-10	Praga	-7
Erroma	6	Varsovia	-12
Geneva	-4	Viena	-6

+ farmaziak

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: LOPEZ DE OCARIZ, Caracas z/g. MOZAS, Postas 33. VILLACORTA, Portal de Villareal 3.

22:00tatik aurrera: GONZALO-BILBAO, Postas 34.

LAUDIO. Gau eta egun: EGIA, Zumalakarregi 13.

AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA. Gau eta egun: FERNANDEZ, Encina erre-pidea (Artziniega).

Bizkaia

BILBO. 09:00-22:00: ACEBAL, Iturri-Gane, 2 (Sondika). ARGINZONIZ, J. Urquijo, 10 (Deustua). KORTA, Gordoniz, 50 (Errekaldeberri). DIAZ SARABIA, Buenos Aires, 11. ISPUZUA, Bilboko Cocherito, (Santutxu). LAORDEN, Alameda Urquijo, 60. LARGATXA, Zamakola, 57. 22:00etatik aurrera: GARCIA DE VICUÑA, L. Agirre etorbidea, 61 (Deustua). LLORENTE, P. Egileor plaza, 2.

BARAKALDO. Gau eta egun: ACARREGI, Vista Alegre, 4 (Gurutzetza).

DURANGALDEA. 09:00-22:00: NAVARRO, Arteale, 6 (Durango). 22:00-09:00: EGUREN, Txanpota, 10 (Abadiño).

GETXO. Gau eta egun: ARISTEGI, J.B. Zabala, 1 (Algorta).

HEGO-URIBE. Gau eta egun: CARAZO, Carmelo Torre, 12 (Basauri). 22:00ak arte: ORTIZ DE ZARATE, J.B. Uriarte etorbidea, 32-B (Galdakano).

LEIOA. Gau eta egun: SAN ANDRES, Larra-mendi plaza, 2.

MEATZALDEA. Gau eta egun: LOPEZ LINARES, Meatzariaren etorbidea, 2 (Urtuella).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: GIL, Udaletxea (Meñaka).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. 20:00-09:00: ROLDAN, Aranatar Sabin, 2 (Ondarroa). 09:00-20:00: FERRO, Erribera, 22 (Markina-Etxebarria).

PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO. Gau eta egun: TORRES, Sabino Arana, 22 (Santurtzi). 09:30-22:00: ETXABE, Castaños jenerala, 41 (Portugalete). GOMEZ ITURRIAGA, Miramar taldea, 2 (Sestao).

URIBE-KOSTA. 09:00-22:00: LINARES, Bide Nagusia, 9 (Barrika).

ZORNOTZA. Gau eta egun: SARRIA, Luis, Urrengoetxea, 5 (Zornotza).

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: ZELAIA, Altxa pasea lekua 57 (Altxa). AZPEITIA, Trento 10 (Ondarroa). BILBAO, Mirakruz 10 (Gros). 22:00-09:00: IMAZ, Bergara 3.

ANDOAIN. Egunez: GOROSPE, Rikardo Arregi 12. Gazez: RODRIGUEZ, Nagusia 42 (Lasarte-Oria).

ARRASATE. Egunez: RUIZ PEREZ, Madalena 31. Gazez: GUALLAR, San Antonion (Bergara).

AZKOITIA, AZPEITIA. Gau eta egun: GARCIA, Enparan 29 (Azpeitia). Egunez: AZPIAZU, Nagusia 66 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez: JAUREGI, Santa Maria 2 (Ordizia). Gazez: ARRIOLA, Plaza Nagusia 10 (Ordizia).

BERGARA. Gau eta egun: GUALLAR, San Antonio.

BILLABONA, ANOETA, IRURA, ASTEASU, ZIZURKIL. Egunez: LARBURU, Nueva 34 (Billabona). Gazez: SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea 2 (Tolosa).

DEBA, MUTRIKU. Gau eta egun: URIARTE, Erdiko Kale 5 (Mutriku).

EIBAR, ERMUA. Egunez: MANDIOLA, San Agustín 3 (Eibar). ALBERDI, Zubiaurre 9 (Ermua).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Egunez: ETXEBERRIA, Santa Ana 1 (Elgoibar). Gazez: ANDUAGA, Mendarozabal (Mendaro).

ERRETERIA, LEZO, PASAIA. Egunez: GARBIZU, Nafarroa etorbidea 77 (Erretereria). Gazez: ARTETXE, Erdiko Kalea 26 (Erretereria).

ESKORITAZA. Gau eta egun: FRAILE, Herriko plaza.

HERNANI. Egunez: IRIGOIEN, Elkano 2. Gazez: RODRIGUEZ, Nagusia 42 (Lasarte-Oria).

HONDARRIBIA. Egunez: ARANBURU, Almirante Alonso z/g.

IRUN. Gau eta egun: OLLO, Pipar 13.

LASARTE-ORIA, USURBIL. Gau eta egun: RODRIGUEZ, Nagusia 42 (Lasarte-Oria).

OIARTZUN. Gau eta egun: GOROSTIAGA, Mendibil 64.

ONATI. Gau eta egun: GALARTZA, Kale Barria 6.

TOLOSA. Gau eta egun: SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea 2.

URRETZU, ZUMARRAGA, LEGAZPIA. Egunez: ONATIBIA, Leturias plaza 2. Gau eta egun: APAOLAZA, Lau-Bide 27 (Legazpia).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: ZULAICA, Bizkaia 41 (Zarautz).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA, AIZARNABAL. Gau eta egun: FULDAIN, Elkano 1 (Getaria).

Nafarroa

IRUÑERRIA. 09:00-22:00: RUIZ PRADOS, Nafarroa beheera etorbidea, 13. LIBERAL, Juaristi doktorea, 1 (Sanduzelai). MALON, Antso Azkarra etorbidea, 67. GALE, Erreniega, 22 (Zizur Nagusia). ERRO, Nagusia, 7 (Atarrabi).

22:00-09:00: RUIZ PRADOS, Nafarroa Behe-rea, 13. ERRO, Nagusia, 7 (Atarrabi).

OHARRA: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko goardiako farmazien izenak ematea debekaturik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizia komisariara deitu beharra dago derrigorrez.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 07-335- aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34- (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).

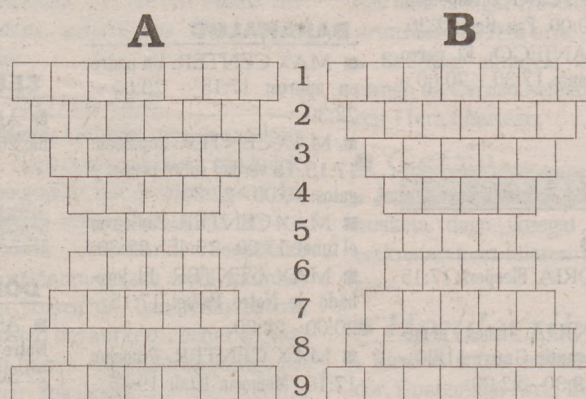
Hegoaldeko herrialdeen artean: Araba: 945- / Bizkaia: 94- / Gipuzkoa: 943- / Nafarroa: 948-.

IPARRALDEA		
Kostaldekako ospitalea	59.44.35.35	
SAMU	15/59.63.33.33	
Pozindatze kasuetan	56.96.40.80	
Suhiltzaileak	18	
Suhiltzaileak BAmen	59.63.55.55	
Polizia	17	
Baionako Suprefetura	59.59.09.19	
Elektrika-gas arazoak	14/59.52.10.18	
Errepideetako berri	56.96.33.33	
Kontseilu Orokorra	59.25.78.40	
Miarritzeko aireportua	59.23.90.66	
SNCFko trenbideak	59.55.50.50	
Laborantza Ganbara	59.29.50.43	
Ordua telefonoz	36.99	
Meteo agiria (grabatua)	59.22.03.30	
Meteo zerbitzuak	59.23.84.15	
HEGOALDEA		
SOS Delak	088	
Udalzaingoa	092	
Polizia Nazionalea	091	
Ordua telefonoz	093	
Telefono argibideak	003	
Araba		
Suhiltzaileak	28.25.25	
Gurutze Gorria	22.22.22	
DYA	28.10.20	
Errepideetako informazioa	25.42.00	
Ertzaintza-Arkaute	28.20.00	
Miñioiak	13.55.00	
Goardia Zibila	25.61.00	
Txagorritxuko Ospitalea	24.26.00	
Santigoako O. Orokorra	25.36.00	
Ospitale Militarra	13.65.77	
Poliklinika	22.33.00	
Arana Eritetxea	28.28.00	
Nº. S. Esperanza klinika	25.25.00	
Asepeyo klinika	27.46.55	
Araba klinika	14.21.00	
Forondako Aireportua	27.33.00	
Gasteizko RENFE geltokia	23.02.02	
Autobus geltokia	25.84.00	
Radio Taxi	27.35.00	
Elbarrituentzako taxiak	908870144	
	908870244	
Bizkaia		
Diputazioak suhiltzaileak	942.28.00	
Bilboko suhiltzaileak	423.30.00	
Gurutze Gorria	422.22.22	
DYA	431.92.00	
Ertzaintza	444.14.44	
Larrialdiak (Osakidetza)	475.75.00	
Basurtoko ospitalea	441.88.00	
Galdakako eritetxea	457.15.57	
Santa Marina	446.20.66	
Gurutzetako ospitalea	490.31.00	
Sondikako aireportua	453.13.50	
RENFE	423.86.33	
Eusko Tren	433.80.08	
Bizkaia irratia taxiak	416.22.22	
'Radio Taxi'	444.88.88	
'Tele Taxi'	444.23.33	
Naturgas 902-1234.56 / 900-40.05.23		
Alkoholiko Anonimoak	415.07.51	
HIESari aurre egiteko		
Hiritar Elkarteak, T-4	422.12.40	
Gipuzkoa		
DYA	46.46.22	
Gurutze Gorria	22.22.22	
Itsasoko Gurutze Gorria	27.22.22	
Ospitale Probintziala	45.40.00	
Erresidencia	44.70.00	
Gurutze Gorria (Donostia)	21.46.00	
Gurutze Gorria (Irún)	61.12.03	
Poliklinika	46.22.00	
Deba GARAiko eritetxea	79.53.00	
Zumarragako ospitalea	72.39.01	
Ertzaintza	28.88.88	
Goardia Zibila	21.11.00	
Hondarribiko aireportua	64.22.40	
RENFEko geltokia	28.35.99	
Eusko Tren	45.01.31	
Easo Taxiak	46.66.76	
Santa Clara TAXIak	46.64.55	
Radio Telefonoa	42.66.42	
Suita Taxiak	39.80.18	
Donosti Gas	45.02.00	
Tolosagasa	65.07.82	
Gas Hernani	33.09.28	
Informazio sexuala	32.04.44	
Donostiako suhiltzaileak	080	
Gipuzkoako suhiltzaileak	088	
Nafarroa		
SOS Delak/foruzingoa	088	
Iruñeko suhiltzaileak	22.22.22	
DYA	17.17.17	
Gurutze Gorria	088	
Errepideetako informazioa	22.91.17	
Goardia Zibila	22.11.00	
Eguneko Psikiatría O.	27.38.12/61	
Nafarroako Ospitalea	10.21.00	
Bideko Ama Birjina O.	10.94.00	
Noaingo aireportua	31.75.12/51	
Iruñeko Autobus geltokia	22.38.54	
RENFEko geltokia	12.69.81	
Radio Taxi	21.00.00	
Teletaxi	23.23.00	

denborapasa

GOITIBEHERA

Aurkitu beharreko hitz bakoitza letra bat gehiago edo gutxiago duen aurreko edo ondorengo hitzaren anagrama da.

A.- 1. Zoritxarrez. 2. Mendi-magala. 3. zerbaitekiko zaletasuna agertzen duena. 4. Bihia. 5. Edo. 6. Alegara. 7. Errenkada. 8. Handia. 9. Metal preziatua.

B.- 1. Urte sasoia. 2. Gizon izena. 3. Baratza. 4. Bururatua. 5. Istua. 6. Fruitua. 7. Arku. 8. VII. hil. 9. Itzelen bidez josi.

Aurrekoaren Soluzioa

● G ● A ● A ● O
J O A R E D U N
● I K A R A T I
A T A L ● B I L
● I B A I A K ●
E Z E R ● K A I
● E R ● Z I N A
U N A N U A ● Z

E-1883

burtsa

Bilboko burtsa

DIFERENTZIA

0

ATZOKO INDIZEA

665,26

AURREKO INDIZEA

648,78

ABENDUA

Jaiéguna

665,26

URTARRILA

Jaiéguna

Jaiéguna

648,78

31

1

2

3

6

Dibisen merkaturak

Hegoaldean

Iparraldean

EROSI

SALDU

EROSI

SALDU

DOLARRA (EEBB)

130,565

130,827

5,28

5,2870

ECU

162,750

163,076

6,5340

6,5520

MARKOA (Alemania)

84,171

84,339

3,3740

3,3750

LIBRA ESTERLINA

221,373

221,817

8,8950

8,9110

100 LIRA (Italia)

8,557

8,575

0,3434

0,3440

100 FRANKO (Belgika)

408,527

409,345

16,36

16,39

FRANKOA (Suitza)

96,600

96,794

3,8970

3,9020

100 YEN (Japonia)

112,605

112,831

4,5650

4,5720

erosi

saldu

erosi

saldu

LIBERA

24,935

24,985

100 PEZETA

4,0150

4,02

horoskopoa

A R I E S
martxoak 21 — apirilak 20

Begirada batzuk beldurgarriak dira, baina zurea ikaragarri beldurgarria da maiz.

T A U R U S
apirilak 21 — maiatzak 20

Hortzak, muturra eta belarriak ondo garbitu. Umeen antzekoa zara.

G E M I N I
maiatzak 21 — ekainak 20

Ez duzula ezertarako astirik? Azkalarak jateko hartzen duzu bada astia!

C A N C E R
ekainak 21 — uztailak 20

Ze begirada zen hura? Pikardiazkoa? Intelektuala? Ez zuen ulertu. Saiatu berriz.

L E O
uztailak 21 — abuztuak 23

Poto bat pintura har ezazu eta txukundu etxea. Mugi! Ene... lasai bizi zara.

V I R G O
abuztuak 24 — irailak 23

Kiloka zorion opa dizula dio. Bestela ere nahikoa kilo izango ez bazenu bezala.

L I B R A
irailak 24 — urriak 23

Logale handia duzu. Erraldoia. Mugarik gabea. Kontuz! Zapalduko zaitu!

S C O R P I U S
urriak 24 — azaroak 23

Behiak ez duela esnerik ematen? Izaten dela? Zu bai zu kalekumea!

S A G I T T A R I U S
azaroak 24 — abenduak 23

Zirkurako aproposa zara. Elefantei arin-arina dantzatzeko ere irakatsiko zenieke.

C A P R I C O R N U S
abenduak 24 — urtarrilak 20

Beti berandu iristen zara zinera. Ez zara aspertzen amaiera zoriontsuak ikustez?

A Q U A R I U S
urtarrilak 21 — otsailak 18

Filmeetan bezala izango da. Amaieran etorriko zaizu zuri ere onena.

P I S C I S
otsailak 19 — martxoak 20

Zalea zara, ala adiktoa? Gozotegia noiz irekiko zain zaude, kolpea emateko.

Uxue Agirre

Duela 60 urte
(Urtarrilak 7, 1937)

Kartzeletako hilketen erantzukizunaz

Bilboko kartzeletako hilketak urtarrilaren 4an gertatu ziren arren, Eusko Jaurlaritzak hilketa hauetaz buruz egindako adierazpenak ez ziren ia astebete beranduago arte argitaratu *Euzkadi* egunkari nazionalistan. Eusko Jaurlaritzak prentsa agiri batean presondegi-tako hilketen erantzukizuna etsaiena zela bazioen ere, EBBren barnean tirabira handiak sortu ziren hilketen erantzukizun politikoaren inguruan. EBBk Telesforo Monzonen dimisioa eskatu zuen. Agirre lehendakariak, ordea, ez zuen Monzonen dimisioa onartu. Hori zela eta, Ajuriagerrak EBBri bere dimisioa aurkeztu zion. Azkenean, egoera lasaitu egin zen.

telebista - irratia

'A MEDIODIA' ETA 'FORUM' GAUR ETA BIHAR HASIKO DIRA HURRENEZ HURREN

Albiste programa berri bi estreinatuko dira ETB2an

■ Albisteen gaineko saio berri bi estreinatuko dira ETB2an gaur eta bihar, 'A mediodía' eta 'Forum', hurrenez hurren. Astegunero emitituko dituzte, eguerdiro, eta helburua ohiko albistegien osagarri izatea da.

David Barberok aurkeztuko du *Forum* eta Juan Luis Bikuñak *A mediodía*.

Erredakzioa / Donostia

A *MEDIODIA* gaurtik aurrera astelehenera ostiralera egunero emitituko da, 12:30etan. Iurretan ETBk dituen estudioetatik egingo dute, zuzenean, eta Juan Luis Bikuñak aurkeztu eta koordinatuko du. Kazetari honek eguneko gertaerekin zerikusia duten gaien inguruan elkarrizketa bat egingo du egunero. Gai politikoei buruzko elkarrizketak ugari izango dira programa honetan, baina ez hizpide izango duten gai bakarra; izan ere, ekonomiaz eta gizarte gaiez ere behin baino gehiagotan hitz egingo dute.

Forum, bestalde, bihartik

aurrera izango da ETB2ko pantailan. Hau ere astegunero emitituko dute, 11:30etan, eta ordu erdiko elkarrizketek osatuko dute programa. David Barbero arduratuko da elkarrizketak egiteaz, baina saioaren koordinatzailea eta zuzendaria ere bera izango da.

Forum-en egingo dituzten

Gaur hasiko den
A mediodian politikaz
gain ekonomia eta
gizarte gaiak izango
dira ardatza

elkarrizketak kultura, gizarte gai eta zientzia arlokoak izango dira. Elkarrizketatuak berak edota gaiak berak duen garrantziagatik egingo dute aukeraketa. *Forum* programa formatu berrian pantailaratuko dute, 16:9 Pal Plus ikusmira Berrian.

'Asteberri' luzeagoa izango da aurrerantzean • *Asteberri* albistegia 30 minutukoa beharrean 50 minutukoa izango da urtarrilaren 11tik aurrera. Joseba Arredondok aurkeztu eta zuzentzen du programa hau. Era honetako saioekin albisteei buruzko saioen aldeko apustua handitu egin nahi du ETBk. x

laburrean

Gutxienez 28 saio berri hasiko dira Espainiako Telebistan

Larunbatean argitaratu genuen bezala Anne Igartiburuk kultur agendari buruzko saio berria aurkeztuko du Espainiako Telebistan (TVE), bigarren katean (La2). *El imperdible* izango du izena. Baina programa honetaz gainera, gutxienez beste hogeita zazpi estreinatuko dira telebista honetan. Beste batzuen artean Manuel Jimenezek *Así son las cosas* aurkeztuko du, Laura Valenzuelak *El aperitivo*, Alicia Fernandez Cobosek *Sólo para mujeres*, Concha Galanek *Vaya lío* eta zenbait telesail berri pantailaratuko dituzte TVElean. La2en, Pedro Ruizek aurkeztutako *El domin...Gol*, Miguel de los Santosek *América total*, Pedro Schwartzen *La otra cara de la moneda* eta Fernando Sanchez Dragoren *Negro sobre blanco* saioak izango dira ikusgai.

Litekeena da T5ek albistegietako aurkezleak eta ordutegia aldatzea

Tele5 telebista pribatuak bere albistegi saioak indartu nahi ditu. Urte berriaren etorrerarekin bat, informatiboen erredakziora aldatzeko etortzea nahi dute. Ondorioz, litekeena da albistegietako aurkezleak eta ordutegia aldatzea. Hala, 14:30etako albistegia 15:00etara atzeratuko lukete eta 20:30etako 21:00etara.

t . x . o . r . i . t . x . o . a . r . i . m . o . k . o . k . a

Ura bere bidean

ERREGE egunean, zoritxarrez, aukozide baten hiletara joan izan behar nuen. Egia esateko ez dut gogoratzen noiz sartu nintzen azken aldiz eliza batean. Baina elur asko egin du ordutik hona, noski. Eta guztiz aldatuta topatu nuen kristauen koadrila. Erdaraz eta euskaraz egin zuten meza. Honen erdian, apaizak eliztarrei hiru eskakizun egitea proposatu zien beti bezala. Lehena honako hau: Aita Santua zaindu dezala. Gero, gauza bera eskatu zuen gure gobernatzaileei dagokienez. Eta babestu beharreko hirugarren talde soziala Bilboko udalbatza izan zen meza-emaitzarantz. Barrez hasi nintzen, nire inguruan zeudenen harriturarako. Ez zen gutxiagorako niretzat, maiteok. Agian klaustro barruan bizi direnentzat hiru protagonista hauek dira (Aita Santua, gobernu eta udala)

jaungoikoaren errukia behar duten ezinbestekoak. Kaletik elizara sartzen direnek, berriz, argi eta garbi dakite edo, hobeto esanda, jakin beharko lukete, ez dagoela hiru horien artean halako esku estra-naturalaren laguntza behar duenik. Ezta gutxiago ere.

Horrexegatik hain zuzen ere, ez naiz meztara egunero lau aldiz joaten den inorfa fidatzen. *Sorpres*a, *sorpres*a saioaren audientzia hipnotizagarria bera bezain fidagarria eta higuinarrria baita. Eliza katolikoaren etsaiek, arestian aipatu dizuedan apaizak meztan zabalduko diskurtso kontrastankorak bilakatu dituzte. Zailantza minimorik gabe. Igandero pulpura goratzen direnek ez omen dute beren hitzak kontrolatzen dituen na-

gusirik. Bestela sermoi batzuk gaitik behera zentsuratuak egon beharko lirake etxekoan aurka doazelako. Lagun honen hiletan, adibide gisa, Epifaniako Ebanjelioa esatea egokitu zitzaion apaizari. Eta zer egin zuen? «Kristau maiteok, ETBren ostiralero-ko eztabaida saioan esan zuten legez...». Agian debekatuta dago eleiza barruan publizitatea egitea eta horrexegatik irentsi zuen ondo programaren izena. Baina argi geratu zen gizon haren (niretzat telebista aipatu zenetik gizakia baino gutxiago bihurtu baitzen) sermoiaren inspirazio iturri bakarra *Tonia y daga*-ren doktrina merkea zela. Jaungoikoak hobe zukeen gizaki bilakatu baino beste zerbañ bihurtu. Setter irlandarra adibidez.

Ines Intxausti

gaurko filmak

Ane Muñoz

Ikuslea emozioz mutu utziko duen
maisulan mutua

■ **Y EL MUNDO MARCHA.** Filme mutuak ikusteko ohitura handirik ez du egungo ikusle arruntak, eta zineklub edota filmoteketan antolatatu ohi diren ziklo berezietan soilik ikusi ahal izaten ditugu garai hartako zeluloide puskak. Bestalde, filme mutua asko maisulan gomendagarri eta guztiz ikusgarriak dira, ikusten jarritz gero edo nork gozatuko lituzkeenak, eta dudarik gabe aukera ematea merezi dute. King Vidorren drama, adibidez, 20ko hamarkada-

koa izanda ere batere zaharkitu ez dena, guztiei gomendatuko nizuke ez balute La2ekoek hain berandu eskainiko. Hitzik ez dugu faltan botako James Murray gazte arruntaren eta emaztearen egunerokotasun are arruntagoa kontatzen digun filme honetan; krisialdiko egun latzetan aurrera atera beharrak hamaika arazotan sarrazten du gure bikotea. Errealismo handiko sekuentziak txukun baino hobeto filmatu zituen Vidor maisuak. ♦

■ **VIDAS CRUZADAS.**

Robert Altmanen drama berezi eta saritua, Hollywoodeko izar modazkoenez josita dauden sekuentziez osaturiko ipuin interesgarria da; pertsonaia pila ezagutuko dugu, euren eguneroko kontuak gertutik ezagutu ere, eta hasieran elkarrekiko loturarik ez dutela badirudi ere, lotuz joango dira istorioak, pertsonaiak elkarren artean lotuz doazen bitartean. Raymond Carverren testu batzuk ditu oinarri Tom Waits eta Jack Lemmon ezberdinak aurkeztu dizkigun lan bitxi honek. Oso luzea bada ere, merezi du. ♦

■ **UN LOCO SUELTO EN HOLLYWOOD.**

Paul Mazursky zuzendari irregularraren komedia arin eta entretengarria ez da bere filmografian nabarmengarria, baina tira, erraza da eta aproposa neguko astearte lasai batean pantailaren aurrean goxo jarrita ikusteko. Jean Renois maisuaren *Boudu sauvé des eaux* ederraren *remake* modura sortua, Richard Dreyfuss eta Nick Nolte modazkoek interpretaturiko abentura erakusten du; bata bestea salbatuko duen gizon aberatsarena eginez, ez daukela euren roletan oso inspiratuta esan dezaket, nahiz eta oro har sinesgarri gertatzen diren euren pertsonaiak. ♦

■ **AGENTE DOBLE EN BERLIN.**

Bonnie & Clyde ederrarekin aho zabalik utzi gintuen Arthur Penn adituak joan den hamarkadaren erdialdean egindako akziozko zinta entretengarria dakarkigu gaur. Espioitzaren inguruko trama du abiapuntutzat, emakume baten bahiketa misteriozua izanik pertsonaiak batera eta bestera mugiaraziko dituen arrazoia. ♦

■ **Y A-T-IL PILOTE DANS L'AVION?**

Erresaka barregarri batek eraginda sortua dirudien istorio eroa, tankerako zenbait filmez osaturiko sail luze baten lehen espe-

09:35-ETB2	EL GRUPO 1966, Sidney Lumet, 143 m.	**
09:45-T5	AFRICA EXPRESS 1976, Michele Lupo, 90 m.	**
10:00-La2	MUJERES SALVAJES 1982, Philip Leacock, 91 m.	*
15:30-ETB2	LOS HIJOS DE LA DROGA Stan Lathan	**
15:45-TVE1	HERCULES Y EL REINO PERDIDO Bill Northon	**
15:50-A3	AGENTE DOBLE EN BERLIN 1985, Arthur Penn, 112 m.	**
16:00-T5	TERMINAL FORCE 1995, William Mesa, 89 m.	*
17:25-TVE1	ZEPPELIN 1971, Etienne Perier, 97 m.	**
20:45-TF1	Y-A-T-IL UN PILOTE DANS L'AVION? 1980, Jerry Zucker, 85 m.	**
20:55-F2	UN CHIEN DANS UN JEU DE QUILLES 1982, Bernard Guillou, 90 m.	**
21:00-M6	LE SEPTIEME VOYAGE DE SIMBAD 1958, Natha Juran, 90 m.	**
21:30-T5	LICENCIA PARA MATAR 1965, Lindsay Shottaff, 92 m.	**
21:45-ETB2	VIDAS CRUZADAS Robert Altman	**
22:00-C+(e)	SOLO ELLAS... LOS CHICOS A UN LADO 1995, Herbert Ross	**
22:30-La2	OJOS VERDES, RUBIA Y PELIGROSA 1969, Hy Averback, 92 m.	**
22:45-C+(f)	CANDYMAN 2 1995, Bill Condon, 90 m.	*
22:45-F2	FRENCH CONNECTION 1971, William Friedkin, 100 m.	**
22:50-TVE1	UN LOCO SUELTO EN HOLLYWOOD 1986, Paul Mazursky, 98 m.	**
00:00-A3	EL OJO DE LA TORMENTA 1991, Yuri Zeltser, 90 m.	**
01:00-TVE1	AMO LOS UNIFORMES 1993, David Wellington, 94 m.	*
01:00-La2	Y EL MUNDO MARCHA 1928, King Vidor, 103 m.	**
04:55-A3	EL BLANCO, EL AMARILLO Y EL NEGRO 1974, Sergio Corbucci, 110 m.	**

TXARRA

ESKASA

BALEKOA

ONA

BIKAINA

rimentua izan zen. Eta ez zuen arrakasta gutxi izan. *Aeropuerto* filme katastrofikoaren saila parodiatzen du, eta gag barregarri bat baino gehiago erraz topa dezakegu bertan. Bestetik, nekagarri ere gerta daiteke; izan ere, gag batetik irten bezain laster hurrengoan sartuko baikara berehala, gero eta erokeria zentzugabeagoaren aurrean jarritz. ♦

■ **LE 7e VOYAGE DE SINBAD.** Sinbad itsasgizon miti-

koaren zazpigarren bidaiarekin erraz entretentuko da fantasiatzko abenturak gustuko dituenak. Sinbadek eta bere printzesa eder maiteak protagonizatua, literaturatik hartutako pertsonaiari buruzko zinematatze guztietan nabarmenetakoa da. Harryhausenen efektu ederrez hornituriko planu politiek ekialdera eramango gaituzte beraz, bertan amets giroko abentura fantastikoa bizi dezagun. ♦

07:25 Aurkezpena.

07:35 Superbat. Haur eta gazteentzako saioa.

• **Doraemon katu kosmikoa.** Marrazki bizidunak.

• **Daniel Bihurria.**

10:45 Lagun artean.

11:50 ETB hezibide.

12:45 Iparraldearen ore-na.

12:55 Euskaldunak eta itsasoa.

13:30 Gaur Egun. Albistegia.

14:55 Euskal Herritik.

15:25 Harry eta Hendersondarrak.

15:45 Musika berriak.

16:15 Berriketa gutxi.

17:10 Euskaraokea.

17:50 Iparraldearen ore-na.

17:50 Superbat.

• **Lucky Luke.** Marrazki bizidunak.

• **Mask.** Marrazki bizidunak.

• **Marrazki bizidun klasikoak.**

• **Chef txikia.**

• **Vicky Bikingoa.**

19:15 Euskaraokea.

19:45 Gaur egun. Albistegia.

19:55 Futbola. Hernaniko kirol taldearen urteurrena.

22:00 Kale gorrian.

23:15 Bertatik bertara.

23:50 Bizitzeko hil beharra.

00:40 Harry eta Hendersondarrak.

01:05 ETB hezibide.

02:00 Musika berriak.

02:30 Amaiera.

ETB 2

TVE 1

07:13: Aurkezpena.
07:15: Frente a la vida.
08:00: Dr Livingston supongo.
09:00: Empresa vasca.
09:35: Cine 2.
El grupo. Zuzendaria: Sidney Lumet. Aktoreak: Candice Bergen, Joan Hackett, Shirley Knight. 1966.
12:05: Rompecabezas. Errepikapena.
12:40: A mediodía.
13:10: La cocina de Pedro Subijana.
13:30: ETB kirolak.

06:00: Euronews.
07:30: Telediario matinal.
08:30: Estamos de vacaciones.
11:05: Las gemelas de Sweet Valley. Telesaila.
11:30: Los rompecorazones.
12:25: Sea Quest, los vigilantes del fondo del mar.
13:10: Kung Fu: La leyenda continua.

14:00: Lo que faltaba.
14:30: Teleberri.
15:30: Cine 2.
Los hijos de la droga. Zuzendaria: Stan Lathan. Aktoreak: Alfred Woodard, Mario Van Peebles, Michael Warren. Andreak gogor borrokatu du bizi zen getotik atera eta lan on bat izateko. Lana izango da bere bizitza, drogetan sartuta dagoen zazpi urteko mutiko bat ezagutzen duen arte.
17:25: El comisionado.
18:15: 64.
18:40: Colegio Mayor.

14:00: Informativo territorial.
14:30: Videos de 1ª.
15:00: Telediario 1.
15:39: El tiempo.
15:45: Vacaciones de cine I. Hercules y el reino perdido. Zuzendaria: Bill Norton. Aktoreak: Kevin Sorbo, Anthony Quinn, Roma Downey, Michael Hurst.
17:25: Vacaciones de cine II. Zeppelin. Zuzendaria: Eyienne Perier. Aktoreak: Michael York, Elke Sommer, Peter Carsten.

19:30: Medias de seda.
20:20: Rompecabezas. Lehiaketa.
20:58: Teleberri.
21:40: La noche de... Vidas cruzadas. Zuzendaria: Robert Altman. Aktoreak: Anne Archer, Bruce Davison, Robert Downey. Estatu Batuetako hainbat lekutan bizi diren pertsonen istorioak kontatzen dira filmean. Elkarren arteko harremanak, maitasuna, umorea eta terrora dira bertan gai nagusiak.

19:05: Blosson.
20:05: Gente.
21:00: Telediario 2.
21:40: El tiempo.
21:45: Martes y trece. Emisión imposible.
22:50: Martes de cine. Un loco suelto en Hollywood. Zuzendaria: Paul Mazurski. Aktoreak: Nick Nolte, Bette Midler, Richard Dreyfuss, Little Richard.

01:35: Al mediodía.
02:05: III Milenio.
03:10: Amaiera.

00:45: Telediario 3.
01:00: Cine de madrugada.
Amo los uniformes. Zuzendaria: David Wellington. Aktoreak: Tom McCamus, Brigitte Bakko. Henryk hogetia hamaika urte ditu, eta banku batean lan aspergarri bat du. Bere ametsa aktore izatea da.
02:35: Bajo la sospecha.
03:25: Amores la mano robada.
04:15: Telediario 4.
04:45: Agujetas de color de rosa.

CANAL + (e)

08:00: Redacción. 08:05: ABC World news. 08:25: Plusvalia. 08:30: El día después. 09:10: Redacción. 09:15: El día después. 09:52: Redacción. 10:00: Zinema: Power Rangers: La película. 11:33: Zinema: Milagro en la ciudad. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Más deporte. 14:55: Redacción. 15:00: Zinema: La hija de D'Artagnan. 17:06: Zinema: Las cosas que nunca mueren. 18:44: Piezas: Brooms. 19:00: Programa más o menos multiplicado o dividido. 20:00: Avance redacción. 20:05: Telesaila: Padres forzosos. 20:30: Lo + Plus. 21:30: Redacción. 21:53: Contrarreloj. 22:00: Estreno Canal +: Solo ellas... los chicos a un lado. 23:54: Zinema: Maldito Nick. 01:26: Musika noche: La filarmónica de Berlín interpreta a Beethoven. 02:35: Amaiera.

CANAL + (f)

07:00: ABS news. 07:20: Le journal de l'emploi. 07:25: Cyberflash. 07:35: Le dessin animé. 08:00: TV+. 09:00: L'adieu aux tsars. 10:30: Flash info. 10:35: Pas si vite! 10:40: Le journal du cinéma. 12:30: La grande famille. 13:30: Le journal de l'emploi. 13:35: Zinema: Mean streets. 15:30: Les pinceaux de flore. 16:00: Zinema: Rendez-vous avec le destin. 17:45: Le dessin animé. 18:15: Jungle show. 18:20: Cyberflash. 18:35: Nulle part ailleurs. 20:30: Ler journal du cinéma. 20:35: Zinema: Harcèlement. 22:40: Flash info. 22:45: Zinema: Candyman 2. 00:20: Le journal du hard. 00:25: Zinema: Latex. 02:10: Dokumentala: Sexe et bd. 03:05: Amaiera.

telebista - irratia

LA 2	TF 1	FRANCE 2	FRANCE 3	A 3	T 5	M 6	LA CINQ
06:00: Capitales culturales europeas. 07:00: Los frutos de el Dorado. 08:00: El bazar de los tres mares. 09:00: National Geographic. Dokumentala. 10:00: La película de la mañana. Mujeres salvajes. Zuzendaria: Philip Leacock. 11:40: Historias de la tele. 13:00: Con mucha marcha.	08:30: Télé shopping. 09:05: Affaires étrangères. 09:45: Cas de divorce. 10:15: Le miel et les abeilles. Telesaila. 10:45: Premiers baises. 11:10: La roue de la fortune. Lehiaketa. 11:45: Une famille en or. 12:20: Le juste prix. 12:55: A vrai dire. 13:00: Le journal. 13:40: Le feu de l'amour. Foiletoia.	06:30: Télématin. 08:35: Amoureux-ment vôtre. Foiletoia. 09:00: Amour, gloire et beauté. Foiletoia. 09:30: Les beaux matins. 11:05: Flash info. 11:15: Motus. 11:45: Les z'amours. 12:10: Un livre, des livres. 12:20: Pyramide. 13:00: Le Journal. 13:30: Secret de chef. 13:50: Inspecteur Derrick.	06:00: Euronews. 07:15: Le réveil des Babalous. 08:40: Un jour en France. 09:25: Les aventures de Sherlock Holmes. 10:20: Collection Thelassa. 10:50: Secrets de famille. 11:20: Les craquantes. 11:45: La cuisine des mousquetaires. 12:05: Le 12-13. 13:30: Keno. 13:35: Parole d'expert.	06:55: El mundo de Bobby. 07:30: Club Megatrix. Haurrentzako saioa. 09:00: Las Noticias. 09:30: El primer café. 10:45: T.J Matlock. 12:40: El show de Bill Cosby. 13:10: El equipo A. Telesaila.	06:00: Entre hoy y mañana. 06:30: Las noticias titulares. 07:35: Los Snokies. 07:50: Super Raton. 08:10: El super veloz Buggy Buggy. 08:40: Cazafantasmas. 09:00: Lupin. 09:45: Cine. Africa Express. Zuzendaria: Michele Lupo. Akto-reak: Ursula Andress, Giuliano Gemma, Jack Palance. 11:30: Día a día.	06:00: Boulevard des clips. 07:00: M6 Express. 09:05: M6 boutique. 10:50: Jim Bergerac. Les braves gens meurent dans leur lit. 11:45: M6 Express. 11:55: Papa Schultz. 12:25: La petite maison dans la prairie. Telesaila. Le bout du tunnel. 13:25: Téléfilméa. Et plus si affinités. Zuzendaria: Don Taylor. Akto-reak: Michael McKean. Estatu Batuak.	06:45: Jeunesse. 08:15: Déclics services. 08:30: Les écrans du savoir. 11:00: C'est pas normal! 11:30: Le monde des animaux. 12:00: Atout savoir. 12:25: Le jardin des délices. 12:30: Nouveaux horizons. 13:00: Défil. 13:35: La fortune des Rougon.
15:15: Rompecocos. 15:45: Grandes documentales. 17:15: Los pueblos. 17:45: Para nosotros. Haurrentzako saioa. 18:55: La isla de los fugitivos.	14:25: Côte ouest. Foiletoia. Bi atal eskainiko dira. Ça, c'est du sport eta Les meilleurs intentions. 16:05: Karine et Ari. Telesaila. Radio Chahut. 16:30: L'homme qui tombe a pic. Telesaila. Le roi des cascadeurs. 17:25: Melrose place. Telesaila. Amour, amitié. 18:15: Flipper. Telesaila. L'enlèvement.	14:55: L'as de la crime. Telesaila. La hachette. 15:45: Tiercé. 15:55: La chance aux chansons. Le meilleur de Rika. 16:50: Des chiffres et des lettres. Lehiaketa. 17:25: Le prince de Bel Air. Telesaila. Will trouve un emploi. 17:50: C'est cool! Telesaila. La cochenille a valen-seul. 18:20: Studio des artistes. 18:45: Qui est qui? Lehiaketa.	14:30: Sidamag. 14:50: Téléfilméa. Les frères Rico. Zuzendaria: Paul Wendkos. Akto-reak: Ben Gazzara, Jack Carter, Dane Clark. 1972. Estatu Batuak. 16:10: Couleur pays. 16:40: Les minikeums. 17:35: La piste du Dakar. 17:55: Je passe a la télé. 18:20: Questions pour un champion. Lehiaketa. 18:50: Un livre, un jour. 18:55: Le 19-20. Albisteak.	14:00: Primos lejanos. 14:35: Cosas de casa. Telesaila. 15:00: Noticias. Albiste-gia. 15:50: Telecine. Agente doble en Berlin. Zuzendaria: Arthur Penn. Akto-reak: Gene Hackman, Matt Dillan. Europara bidai batean emakume bat dasegertu da. Bere senarra eta semea Parisera joango dira, eta bahitua izan dela jakingo dute. 18:05: Segunda oportunidad. 18:55: Los Simpsons.	14:00: Vuelta y vuelta. 14:30: Las Noticias. Albisteak. 15:05: El tiempo. 15:10: ¡Qué me dices! 16:00: Tarde de cine. Terminal force. Zuzendaria: William Mesa. Akto-reak: Brigitte Nielsen, Richard Moll. John H. Brennan, Roger Aaron Brown. 17:50: Ana.	15:00: Les rues de San Francisco. Telesaila. Mé-saventures. 15:55: Boulevard des clips. 16:55: Télécasting. Gonbidatuak: Alice Evans eta Alisha's Attic. 17:10: Faites comme chez vous. 18:00: Bugs. Telesaila. Assassins.	14:30: Droit d'auteurs. 15:30: Qui vive. 16:00: Le cerveau. 16:55: Jeunesse. 17:50: Planète blanche. 18:25: Le monde des animaux. 18:55: Météo.
19:20: Colegio Mayor. Umorezko telesaila. 20:15: Un chapuzas en casa. Telesaila. 20:45: La saga de los McGregor. 21:30: Rallye Dakar-Dakar. 22:00: La2 Noticias. 22:25: El tiempo. 22:30: Especial cine. Ojos verdes, nubla y peligrosa. Zuzendaria: Hy Averback. Akto-reak: Zero Mostel, Kin Novak.	19:00: L'or a l'appel. Lehiaketa. 19:55: Météo. 20:00: Le journal. Albisteak. 20:45: Filméa. Y a-t-il un pilote dans l'avion? Zuzendaria: Jerry Zucker. Akto-reak: Kareem Abdul-Jabbar, Lloyd Bridges, Peter Graves. 1980. Estatu Batuak. 22:25: Le monde de Léa.	19:25: Studio Gabriel. 20:00: Le journal. Albisteak. 20:35: Dakar-Agades-Dakar. 20:40: A cheval. 20:45: Météo. 20:55: Filméa. Un chien dans un jeu de quilles. Zuzendaria: Bernard Guillou. Akto-reak: Pierre Richard, Jean Carmet, Julien Guiomar. 1982. Frantzia. 22:45: Filméa. French connection. Zuzendaria: William Friedkin. Akto-reak: Gene Hackman, Fernando Rey, Roy Scheider. 1971. Estatu Batuak.	20:05: Fa si la chanter. 20:35: Tout le sport. 20:55: Le cirque de Moscou sur glace. Sergiok aurkeztutako ikuski-zun txundigarria. 22:15: Mr. Bean. Joyeux Noël Mr. Bean. 23:45: Soir 3. Albisteak.	19:20: Farmacia de guardia. 19:50: A toda página. 21:00: Noticias. 21:30: La parodia nacional.	19:15: El super. Historias de todos los días. 19:50: La ruleta de la fortuna. 20:30: Las noticias. 21:15: El tiempo. 21:20: Telecupón. 21:30: Cine. Licencia para matar. Zuzendaria: Lindsay Shottaff. Akto-reak: Tom Adams, Karen Stepanek, Veronica Hurst, Peter Bull. James Bondek kasu honetan zientzilaria bat aurkitu beharko du. 23:50: Esta noche cruzamos el Mississippi.	19:00: Code quantum. Telesaila. Quitte ou double. 19:54: 6 minutes. 20:00: Papa bricole. Telesaila. Trêve de plai-santerie. 20:35: E=M6 junior. 21:00: Filméa. Le 7 ^e voyage de Sinbad. Zuzendaria: Nathan Juran. Akto-reak: Kerwin Matthews, Kathrin Grant, Richard Eyer. 1958. Estatu Batuak. 22:30: Téléfilméa. Soins mortels. Zuzendaria: Richard Colla. Akto-reak: Veronica Hamel, Susan Ruttan. Estatu Batuak.	19:00: Don Quichotte. 19:30: 7 1/2. 20:00: Archimède. 20:30: 8 1/2 Journal. 20:45: Demandeurs d'asile. Dokumentala. 21:40: Le cantique des cantiques. 21:50: La grace du plaisir. 22:15: Débat. 22:35: Le plaisir au quotidien. 23:40: Le plaisir, péché au délivrance. Dokumentala.
01:00: Especial cine. Y el mundo en marcha. Zuzendaria: James Murray. Eleanor Boardman. John Estatu Batuetakofamilia umil batean hazi da. Bere gurasoen ametsa semea handia izatean zerbait izatea da. Hemezortzi urte betetzean seguru konpainia batean hasiko da lanean. 02:45: Amaiera.	00:15: TF1 Nuit. Albisteak. 00:25: Reportages. 01:00: Raid contre la mafia. 02:45: Histoires naturelles. 04:55: Musique. 05:10: Histoires naturelles.	00:25: Le journal. Albisteak. 00:35: Météo. 00:40: Dakar-Agades-Dakar. 01:25: Histoires courtes. 01:35: Studio Gabriel. 02:10: Ballons glacés. 02:55: Derniers héros. 03:45: 24 heures d'info. 03:55: Les z'amours. 04:25: Piliers de rêve. 04:45: La compète. 05:10: Chip et Charly.	00:10: Cinéma étoiles. 00:35: Tous sur orbite. 00:40: Capitain Furi-illo. 01:25: Musique graffiti. 01:45: Amaiera.	00:00: Cine. El ojo de la tormenta. Zuzendaria: Yuri Zeltzer. Akto-reak: Craig Sheffer, Dennis Hopper. Rayk ezin du ezer egin bere gurasoak gaizkile batzuk motel batean hiltzen dituztenean. 01:35: Noticias. 02:10: Cops. 03:00: Televenta. 04:55: Cine madrugada. El blanco, el amarillo y el negro. Zuzendaria: Sergio Corbucci. Akto-reak: Giuliano Gemma. 06:40: Telenoticias.	01:50: Entre hoy y mañana. 02:20: Los Monroe. Telesaila. 03:05: Milagros. 03:50: Rebelde.	00:10: Capital. 01:50: Culture pub. 02:20: Best of 100 % français. 03:20: Faites comme chez vous. 04:05: Hot forme. 04:30: Movida opus. 05:25: Boulevard des clips.	00:05: Satanisme et luxurie. 01:05: Bibliographie. 01:15: Téléfilméa. Le chêne et le roseau. Zuzendaria: André Téchiné. Frantzia. 02:15: Tracks: Irlande. 02:45: Amaiera.

Reala eta Girondinsen arteko norgehiagoka ETB1ean
Hernaniko Zubipe futbol zelaian izango den donostiarren eta bordelesen arteko norgehiagoka ikus ahal izango da ETB1ean 19:55ean. Hernani taldearen 50. urteurrena ospatzeko antolatuta da partidua. Urteurrena duela lau urte izan bazen ere, gaur arte ezin izan da aipatu partidua jokatu. Girondins iazko UEFAko txapeladunordea da. Partidua, zuzenean ikusi nahi duenarentzat, 18:00etan da Hernanin.

irratia

Arrate Irratia. FM 87.7 • Bizkaia Irratia. FM 102.6 • Euskadi Irratia. OM 1.161 • Egin Irratia. FM 103.0 / 102.0 • Euskalerria Irratia. FM 91.4 • Herri Irratia. FM 99.8 / OM 1224 • Gure Irratia. FM 106.6 • Irulegi Irratia. FM 91.08 • Segura Irratia. FM 89.2 • Xiberoko Boza. FM 95.5 • Xorroxin Irratia. FM 107.5 •

Euskadi Irratia. Goizeko 08:45etan Goizean Behin saioa, tertulian parte hartuko duten gonbidatuek zabalduko dute. Joseba Arregi, Kepa Aulestia, Patxi Zabaleta eta Juan Jose Pujana hizlariak aktualitatez ariko dira ordu pasatxu. 10:00etan Mikel Gorrotxategik izenen jatorriaz hitz egingo digu. 10:15etan Zornotzako arte bienaleko irabazleak izango dira protagonistak. Jon Andoni Urisabel pintura irabazlea eta Iratxe Larrea eskultura irabazlea izango dira euren obren xehetasunak ematen eta arte munduko kontu interesgarriak aireratzen. Artearekin jarraituz, 10:45etan Peli Romarateigik Urkiolan egin duen 150 metro karratuko mosaikoa erakutsiko digu. 11:00etan Internetari buruzko ikasgaiaren txanda izango da Eduardo Valencianen eskutik. 11:30etan Hego Amerika bi-daiatuko dugu. Txema Santxezek eta Aintzane Egiberrek Hego Amerika osoa bizikletaz zeharkatzeko asmoa dute.

Egin Irratia. Egin irratia egunero bezala gurekin izango da egunak eman dituen berriak eskaintzeko asmoz. Kale Gorrian magazinean hainbat kontu izango ditugu, eta horien artean Kalera tartean presoetako buruzko azken berriak aireratuko dituzte saioko kideek. Bestalde, Pako Sagarazuri elkarrizketa izango da.

Herri Irratia. Goizean goiz Mariano Ferrer etorriko zaigu El kiosko de la Rosi saioan, egunkariaren irakurketa egin ondoren aktualitatearen hausnarketa egiteko. Egunak eman duen berri nagusiaren inguruan hitz egiteko ere eguneko pertsonaiari elkarrizketa egingo dio. 07:30etatik 09:00etara bitartean aireratuko ditu berriak Mariano Ferrerrek. 09:00etatik 10:00ak bitartera Arantxa Kaltzadak Donostiako eta inguruko herrietako berri berrienak ekarriko dizkigu. Eguerdian kirol berriak izango dira La movida depotiva saioan 13:30etan.

Batzorde Parekidea: 72564 E • Lege Gordailua: SS 800/90 I ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE • Kontseilu Editorialeko Zuzendaria:
JOAN MARI TORREALDAI • Kontseilari Ordezkarria: INAKI URÍA • Zuzendaria: MARTXELO
OTAMENDI • Gerentea: FERNANDO FURUNDARENA • Publizitatea: MARI JOSE SARASA.

Egunkaria

Asteartea, 1997ko urtarilaren 7a
VIII. urtea / 1.887. zenbakia

HELBIDEAK: Egoitza Nagusia: Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain • 300222 / Erredakzio faxa: 300255-590354 / Publizitateko faxa: 300707 • Araba: San Antonio, 20-1. ezker / 01005 Gasteiz / • 233872 / Faxa: 233873 Publizitatea: • 13 19 65 • Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13.esk. / (Irrintzi dorrea) 31011 Iruñea / • 178078-79 / Faxa: 178077 / • Publizitatea: 176686 • Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1.ezkerra / 48003 Bilbo / • 4104046 / Faxa: 4103715 / • Publizitate Orokorra: 4103855 / Publizitate Lokala: 4103846 • Lapurdi, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Posta kutxatila, 64100 Baiona / • 559593575 / Faxa: 559257511.

ZAKILIXUT

© Olariagak

ganbaratik

Alberto Barandiaran

Paris

► Txantxetan esan zidan: «Parisera niak. Nahi al duk zerbait ekartzea?». Ezet erantzun nion, zerbait nahi izanez gero nahiago nuela neroni joan, baina ez du inoiz jakingo ze gogo bizia utzi zidan galdera egin zidanean.

Kontxo, Paris! Ekar al daiteke zerbait Paristik? Senaren ertzean saltzen zituzten Parisko airea gordetzen zuten pote horietako bat akaso? Kruasant egin berrien dendatxo haren usain beroa? Cezanneren pinturak erakusten zituen gelaren kolorea? Magrebierrek bere egiten dituzten karriketako hots eta oihaak? Auzune judutarren maiestitatea? Turisten argazki makinen flashak?

Ekar al daiteke zerbait hiri batetik? Gogoratuko al digu gero, urteak pasata, bizitakoa, ikusitakoa, liluratu gintuen hura? Ez, joango nintzatekeen ni ere Parisera eta han bertan nirea hartuko. Ederra behar du izan urtezaharrak Parisen, inor eza gutu gabe topa egitea txanpainez Quartier Latineko taberna batean, eta gero ibiltzea argien azpian, hotzak ondokoa gehiago estutzea behartzen gaituen bitartean. Ederra, elurrak eta ekaitzak Europa osoa menderatuta dagoen honetan, pentsio bat hartu eta goizetik abiatzea liburudenda zoragarri haren bila, baieztatza izkina hark aspal-diko itxura bera gorde duen urte hauek guztiak igaro eta gero... Ederra norabiderik gabe hasi eta gelditzea eskaparate bakoitzean, gure frantses urria praktikatzea merkatu hartan saltzen zuten gazta puxketa bat erosteko, eta parke bateko bankuan eser-tzea gero, paseatzen ari direnen begiradapean patxadaz jateko.

Bai, neroni joango nintzateke. Bitartean nahiago dut hau beza-lako aitzakiak aprobetxatu han utzi nuenaz gogoratzeko. Itzul-tzean berriro aurkituko dudana esperantzaz. ▀

Autobusak gune berean

■ Behin-behinekotasun sentsazioa da nagusi oraindik Bilboko Termibus geltokian

HAMAICA izan dira iragan udazkenean Bilboko mende-baldetik pasatzean euren bu-ruari galdetu diotenak ea zer demontre zen han eraikitzen zihardutena. Gabon aurretxo-an jakin izan dugu Bilboko au-tobus geltoki berria dela Ba-surtuko ospitaleari, Garella-noko udaltzainen egoitzari eta Erakustazokari lagun egingo diena. Bizkaiko hiriburua eraldatzeko plangintzan Inter-modal izeneko geltoki erral-doia aurreikusita dago dato-rreren mende hasierarako, eta bitartean Termibusek agurtu-ko ditu autobus bidaiariak.

Atzo ere goibel eta hotz esna-tu zen eguna, eta antzerakoa zen Termibuseko giroa, ez bai-tzen mugimendu handirik. Burdin trangaz osaturiko hesi batek inguratzen du eremua bere osotasunean, eta aparka-tutako taxiek laukiaren bi alde betetzen zituzten. Zalantzarik ga-be, taxistek ondo deritzote Udalak buruturiko aldaketa honi, eurek aterako baitute onura handiena.

Sarrerako eskailerak atzean utzi-ta, zinpeko zaindari erdaldun ba-ten azalpenei esker jakin zuen bi-daiariak bazela kafesnetxoa har-tzerik, nahiz eta kanpotik ez antze-man kafetegirik. Begiak batera zein bestera zuzendu, behin-behineko-tasun sentsazioa nagusitzen zen.

Aurrefabrikatutako bi eraikinek osatzen dute geltokiaren gune na-gusia. Informazio bulegoa eta ma-letak giltzapean uzteko armario-txoak hartzen ditu eskumakoak. Ezkerrekoak, berriz, ezinbesteko

kafetegia. Kafea zerbitzatu zion ba-rra ostekoari begira jarrita, zeoz-er arraroa zegoen irudipena burutik ezin uxatu zezakeen bezeroak, eta bat-batean jabetu zen tabernako isiltasunaz; ez zegoen ez musikarik ez irratirik eta bertan zeuden baka-nak ahots apalean mintzo ziren.

Kanpoan, haizearen eraso jela-tuak ez zuen atseden hartzen. Ho-tzari zelan edo halan eusten, han ziren batzuk bileteak erosten edo autobusaren zain. Sei enpresaren izenak ikus zitezkeen bulegotxoetan: Bilmanbus, Alsa, Pesa, Getsa-Ansa, La Union eta Enatcar.

Iritzi kontrajarriak

Leihatiletatik hurbil dagoen den-dan, egunkariak, tabakoa, txokola-tinak eta antzekoak erosten zeude-n artean zen Irene, Zaragozara zihoan adineko emakume bat. «Le-hen nahikoa nuen Deustuko zubia zeharkatzea Henaon autobusa har-tzeko; orain, ordea, metroa hartu beharrean nago. Dena den, guztien onerako izango delakoan nago», azaldu zigun. Donostiara zihoan Inaki gaztea ez zen hain baikor. «Nik ez diot ikusten inolako aban-

Gorordok
alkate garaian
Plaza Barria
estaltzeko
erosi zuen
karpari
kokaleku berria
aurkitu diote
egungo
agintariak:
Termibus
geltokian,
txartelak
ateratzeko
bulegotxoan
sabaia da.

MARISOL
RAMIREZ

tailarik; erdigunetik urrunago ge-ratu da eta horrek kaltea besterik ez dakar». Eta taxien prezioak ga-restiegiak direla uste dutenek hiru aukera dauzkate: Basurtun Bilbo-busa hartu, hurbil dagoen San Ma-mes metro geltokira jo edo oinez abiatu.

Bere oniritzia erakusteko gogo bi-ziz jaitsi zen Elias Gipuzkoatik zeto-rreren autobusetik: «Lotsagarria izan da hain luzaroan itxaron behar iza-na, inguruko hiritxo guztiek geltoki ederrak zituzten bitartean. Garaia zen!». Txoferrek ere aho batez de-fendatu zuten egoera berria. Alsako Lauren irrikitan zegoen Henaotik ateratzeko, «zeren han maniobra-tzea benetan arriskutsua zen, kale estua baita eta gainera trafikoz le-poraino baitago edozein ordutan». Jesusek Ondarroa-Bilbo ibilbidea egiten du Pesarekin eta zera zioen: «Hobeto gaude hemen, lasaiago, baina hala ere ez dut ulertzen zer-gatik ez diguten jarri lokaltxo bat denbora elkarrekin emateko. Hori ikusten dut akats bakarra».

Pedro Zuberogoitia

BILBO

Ari naizela

Gehigarri honetan

ASTEARTEA

1997-I-7

Egunkaria

Merkealdiak hasi dira. Euskal Herri osoan beherapen garaian murgilduta gaude.

Olentzero Express. Zangozako AEK euskaltegikoek eman digute Olentzero berezi honen berri.

Ikaslearen txokoa. Argitalpenak, asteko agenda, beharrezko telefonoak eta abar azken orrialdean.

Testuak: Mikel Lizarralde

Olentzero Express Zangozatik datorkigu

Eguberri jaiak atzo bertan amaitu ziren, eta gaurko eguna eskolara, euskaltegira edo lanera itzultzeko eguna izango duzue askok. Haur ugarik gaur izango dituzte berriro eskolak, eta beste batzuek bihar arte itxaron beharko dute horretarako. Dena den, garai hauetan ohitura denez, oporretan jasotako oparien berri

emateko irrikitan izango dira. Olentzero dela edo Errege Magoak direla, guztiek izango dute zerekin jostatu aurrerantzean. Olentzero, behintzat, herri gehienetan ibili ohi da opariak banatu eta banatu. Guk, ordea, Olentzero berezi bat aurkeztu nahi dizuegu aste honetan: Express du abizena eta zangozarra da. Ikazkina ere ez

da, baizik eta AEK-ko irakaslea, eta horretaz gain, ez da menditik oinez hurbiltzeri herrira, baizik eta auto eroso bat gidatuz Olentzero berezia bai, baina Olentzero finean. Azken batean, ikastolan sartu, eta haur guztiak han izaten dituzte, muxu eta opari eske. Olentzero Expressek erantzun ezin hobe ematen die.

Merkealdian jende ugari pilatu izan da dendetan.

Araututako beherapenak martxan dira

Urtarrilaren 2an hasi zen merkealdia Ipar Euskal Herrian, eta gaur bertan hasi- o da Hegoaldeko dendetan. Iparraldean sei aste irauten dute beherapenak eta Hegoaldean, berriz, bi hilabete. Epe horietan produktuen **salneurriak**⁽¹⁾ jaitsi hal izango dituzte dendariak, eta **ohikoa**⁽²⁾ denez, dendak jendez beteko dira. zan ere, garai honetan urteko beste batzuetan baino askoz gehiago saltzen da. Kontsumitzaile elkarteek zenbait **aholku**⁽³⁾ eman dituzte «egoki erosteko».

GUBERRIAK amaitzean, Erre- Egunaren **bihararamunean**⁽⁴⁾ egia, hasten da prezioen behe- penen Hego Euskal Herriko dendetan. Orain arte arautu ibe egon da merkealdia noiz in ahal izango den, baina aurr- n Espainiako Gobernuak urreneko aldiz merkealdiaren ita zehaztu du. Lege berriak oenez, merkealdia ezingo da oiz urtarrilaren 1a baino lehen isi. Hori kontuan izanda, auto- nia elkarte bakoitzak eraba- tzen du noiz hasiko den eta nbat denbora iraungo duen. Esate baterako, Hego Euskal

Herrian, gaur emango zaio hasiera merkealdiari. Beherapen garaiak gutxienez astebete iraungo du, baina ezingo du bi hilabetetik pasatu. Espainiako Gobernuak iaz jarri zuen indarrean komertzio lege berria. Araudi horren ara- bera, beherapenak urtean bitan bakarrik egin daitezke (neguan eta udan), eta epe mugatua izan dezakete. Horretaz gain, merke- aldia hasteko lehen eguna zein den ere zehazten du. Ordura arte merkealdiak hasiera «ofizia- la» edukitzen zuen, baina hala ere, denda askok lehenago mer-

katzen zituzten prezioak Egube- rriak aprobetxatzeko. Hau da, dendari bakoitzak aukeratzan zuen produktuak noiz merkatu, eta beherapen horrek zenbat denbora iraungo zuen. Dena den, lege hau bakarrik 2000 urtera arte egongo da indarrean, urte horretan autonomi elkar- tek arautuko baitute komertzioa. Merkealdia arautzen duen lege honek ez du erantzun **ber- bera**⁽⁵⁾ jaso alde batetik eta bes- tetik. Merkatarien iritziz, beha- rrezkoa zen merkealdiak arau- tzea. Kontsumitzaile elkarteek, **ordea**,⁽⁶⁾ **gaitzetsi**⁽⁷⁾ egin dute

legea, beren ustez «saltzaileek erabaki behar dutelako merkeal- dia noiz egin eta zenbat iraungo duen». Frantziako Gobernuak ere iaz onartu zuen merkealdia arau- tzen duen legea. 1995eko uztai- laren 5ean jarri zen indarrean. Lege horren arabera, Ipar Eus- kal Herrian bi alditan egin dai- tezke beherapenak, eta sei aste iraun behar dute. Bestalde, mer- kealdietan salgai jartzen diren produktuak hilabete lehenago ere salgai egon behar dute. Hegoaldean gertatzen den beza- la, Iparraldeko dendariak lehen izandako prezioa eta merketu ondoren duena erakutsi behar dute.

MERKEALDIETAN EROSTOKO AHOLKUAK

Merkealdietan gerta daitezkeen gehiegikeriei aurre egiteko hain- bat aholku eman dituzte kont- sumitzaileen elkarteek. Hona hemen horietako batzuk:

- Behar denaren edo erosi nahi denaren zerrenda egin aldezturik.
- Ezin da etiketa gabeko arroparik erosi. Etiketak tamai- na, konposizioa eta garbitzeko **erak**⁽⁸⁾ **argitu**⁽⁹⁾ behar ditu.
- Merkealdiko prezioarekin batera aurreko prezioa agertu behar da, eta erosten den pro- duktua beste garaietan erosten denaren kalitate bera izan behar du.
- Etxeko tresna elektrikoetan garrantia eskatu behar da. Sal- tzailea erositakoaren garrantia ematera behartuta dago.

- Faktura denbora batez gorde behar da. Erositakoa ego- era onean ez dagoenean **itzuli**⁽¹⁰⁾ ahal izateko erosketaren **agiri**⁽¹¹⁾ bakarra da faktura.
- Erosketak egiteko kreditu txartela onartzen duten denda- riek merkealdian ere onartu egin behar dute.
- Merkealdia, saldoak eta likidazioak bereizi. Merkealdiko produktuak aurretik salgai ego- ten dira. Saldoetan **akatsen**⁽¹²⁾ bat duten edo zaharkituak dau- den produktuak saltzen dira, eta likidazioak denda itxi edo lekuz aldatzen denean egiten dira.
- Salaketak egin kontsumi- tzaile **gisa**⁽¹³⁾ dituzun eskubideak betetzen ez badira.

- 1. Salneurri:** Prezio.
- 2. Ohiko:** Normal, eguneroko, arrunt.
- 3. Aholku:** Kontseilu, gomendio. *Ni- re esperientzia handia da, eta aholkua eman diot semeari.*
- 4. Bihararamun:** Ondorengo egun.
- 5. Berbera:** Bera, berdina.
- 6. Ordea:** Ostera, berriz, aldiz.
- 7. Gaitzetsi:** Salatu, kritikatu.
- 8. Era:** Modu.
- 9. Argitu:** Azaldu, zehaztu.
- 10. Itzuli:** Bueltatu.
- 11. Agiri:** Dokumentu, idazki, txar- tel.
- 12. Akats:** Huts, falta. *Azterketan akats ugari egin dituzu; beraz, ez duzu gaitnditu.*
- 13. Gisa:** Bezala.

Zenbat iraun dezake merkealdiak Ipar Euskal Herrian?

Izen-abizenak
 Helbidea
 Herria Posta kodea Herrialdea
 Euskaltegia Urratsa:

Astero ondo erantzuten duten guztien artean bi pertsonarentzako asteburu bat eskiatzen zozketa- tuko dugu negu amaieran. Ebaki txartel hau (fotokopiak ez du balio) eta bidali helbide honetara: «Ari naizela», EGUNKARIA, Gudarien etorbidea z/g, 20140 Andoain, Gipuzkoa.

Eguberri jaiak amaitu dira, baina oraingo honetan festa hauetako pertsonaia ezagunena ekarri nahi izan dugu orrialdeotara. Olentzero du izena eta Zangozatik datorkigu. Express da bere abizena, eta gainera AEK-ko irakaslea da. Bitxia, ezta?

Olentzero Expressek haurren ametsak betetzen ditu.

Badator Olentzero Express Zangozatik!

JAKINA da Gabonetan Euskal Herriko bazter guztietara Olentzero etortzen zaigula. Diotenez, Olentzero ikazkin bat zen, eta behin, mendian lanean ari zela argi arraro bat ikustean izugarri harrituta geratu zen. Izan ere, ez zuen inoiz horrelako argirik ikusi. Hori dela eta, jakintsu batengana joan zen zer ote zen galdetzer, eta aitona erantzun zion Jesusen jaiotza adierazten zuela. Horrexegatik aitona azaldu zion herri herri joan behar zuela berria ematen.

Dirudienez, ohituraren arabera, Olentzero buruhandia zen, bizarduna, tripaundia, ardozalea, zikina, eta baita pipaduna ere.

Zangozaldekoa, berriz, bestelakoa da. Ez da ikazkina, baizik eta AEK-ko irakaslea. Eta ez hori bakarrik. Ikusi behar duzue zer itxura daraman! Buruhandia, ezin esan ezetz. Bi aste lehenago bizarra uzten du eta ilehoria denez bizarra tindatu egin behar du, arropaz aldatzen da eta aurpegia beltzez zikintzen du. A! ez du sabelik behar, berez badu eta. Bestalde, pipa eta ar-

doa, Lucky eta garagardoarekin ordezkatzeko ditu. Horretaz gain, gure Olentzeroa oso eroso da, zeren eta ez baitaigu ez menditik ezta oinez ere etortzen, errepidean barna Corsa txurian baizik.

Gabonetako oporren aurretik, Olentzero ikastegietan agertzen da. Bederatzi eta erdietan, hain zuzen ere. Olentzero Express Oibarren agertzen da barrez eta muxuak ematen. Ekitaldi aretoan egiten diote harrera eta ongi etorria. Gero gutun irakurketa egiten dute. Ondoren, ziztu bizian Ilunberrira joaten da gauza bera egitera. Barkatu! Ahaztu egin dugu Olentzero Expressek hori egiteko suziri bat daukala esatea. Zorionez, orain arte guardia zibilek ez dute gelditu, bestela, pentsa ezazue piura horrekin harrapatuz gero zer etorriko litzaiekeen burura. Agian eroetxe batetik ihes egin duela!

Bitartean, Zangozako ikastolan jai txiki bat antolatzen da. Haurrek eta helduek, baserriarrek jantzirik, giroa bertzeko, hamarretakoa egiten dute.

Jarraian, gaitero eta trikitilarekin kalejira egiten dute. Azkenik, arratsaldea ailegatzeko da eta lauretan gutxi gora-behera Olentzero Express saltoka eta korrika agertzen da. Umeak alai abesten hasten dira, eta bitartean Olentzero Expressek lehenengo muxuak ematen dizkie. Behin harrera egin ondoren haurrak haien geletara eta tripaundia gelaz gela opariak, muxuak eta zoriontasuna banatzen doa. Nahiz eta umeak adurra dariela, aho zabalik, harriturik eta beldurturik egon, inoiz baino hobeki pasatzen dute.

Lana egin ondoren, agurraren ordua heltzean, jende guztia patiora irteten da eta handik agurtzen dute. Etxera iritsi bezain laster bizarra egiten du, gogoz gainera, larunbatean ligatzeko asmoz.

Aizue! Zangozaldetik zerbait oso azkar doala ikusten baduzue, ez zaitezte beldurtu, Olentzero Express baita.

Zangozako AEK Euskaltegiko 6. urratsekoak

Nik ere bai

Cristina Ardanza

Radio Euskadiko kazetaria

«Euskararekin maitemindu egin nintzen»

Cristina Ardanza Radio Euskadiko esataria da, eta elkartzeketa hasi baino lehen behin eta berriro errepikatu digu oso urduri dagoela «txarto» egiten duelako euskara. Gero kontrakoa erakutsi digu.

■ Non jaio zinen?

Madrilen jaio nintzen. Nire aita ingeniaria da, eta bolada hartan lanpostu bat lortu zuen Madrilen. Gero Sevillara joan ginen eta ondoren Euskal Herrira itzuli.

■ Noiz eta nola hasi zinen euskara ikasten?

Nire etxean guztiak erdaldunak dira, eta zoritxarrez nik euskara ez nuen ikusi inondik inora ez institutuan ez unibertsitatean. Radio Euskadin lan egiten hasi ondoren pentsatu nuen interesgarria izango litzatekeela gutxienez zerbait egiteko gai izatea. Egutero bi orduko ikastaroa egiten hasi nintzen, eta gero irratian eskatu nuen librazio bat ikasteko. Bost hilabete egon nintzen ikastaro trinko bat egiten Bilboko Gabriel Aresti euskaltegian.

■ Ikasten jarraitzeko asmoa al duzu?

Bai, aste honetan bertan hasiko naiz ikasten. Azken hiru hilabeteotan ez dut tutik egin euskaraz, eta oso tristea da. Horrelako ahalegina egin ondoren, tuntuna izango nintzateke, utziko banu.

■ Nola ikusten duzu orain arteko prozesua?

Bi urte inguru egon naiz ikasten, eta uste dut asko ikasi dudala. Euskara oso interesgarria dela ikusi dut, ez bakarrik hizkuntza arloan, baizik eta duen kulturen ere. Gainera oso irakasle onak izan nituen, eta ilusioz beteta hartu nuen, baina kontua zera da: inguruan ez badaukazu jenderik euskaraz egiteko, dena ahaztu egiten zaizu, eta hori tristea da.

■ Irratian badira euskaldunak. Beraiekin egiten al duzu euskaraz?

Bai, eta euskaltegian egindako lagunekin ere elkartzen naiz noizean behin. Irratian jende asko dago euskaraz egiten duena, baina askorekin ohituta zaude gaztelaraz egitera, eta oso zaila da laneko kontuez hitz egiteko hizkuntzaz aldatzea. Lasaitzerakoan, saiatzen naiz zerbait egiten euskaraz.

■ Erraza ala zaila egin zaizu ikastea?

Euskara printzipioz zaila da, baina ni maitemindu egin nintzen hizkuntzarekin, eta hartu nuen gara nire ilusio guztiarekin. Hasieran zaila egiten da, egitura oso ezberdina delako, baina ez dut uste hain zaila denik. Nik ikusi nuen euskaltegian bazegoela jende asko titulu bat lortzeko soilik joaten zena ikastera, eta ez zeukaten ilusiorik. Niri, berriz, kontrakoa gertatzen zitzaidan. Ilusio guztiarekin hasi nintzen hasieratik.

■ Irratigintzan lan egiten duzu. Euskaraz lan egingo zenuke?

Ez dut neure burua ikusten. Batzuek txikitatik egiten dute euskaraz, eta erraztasun handiagoa dute. Beno, agian bai (barrez). Etorkizunak esango du.

■ Euskaldunberri batzuk lan egiten dute euskaraz irratian.

Bai, horrek itxaropena ematen dit (barrez).

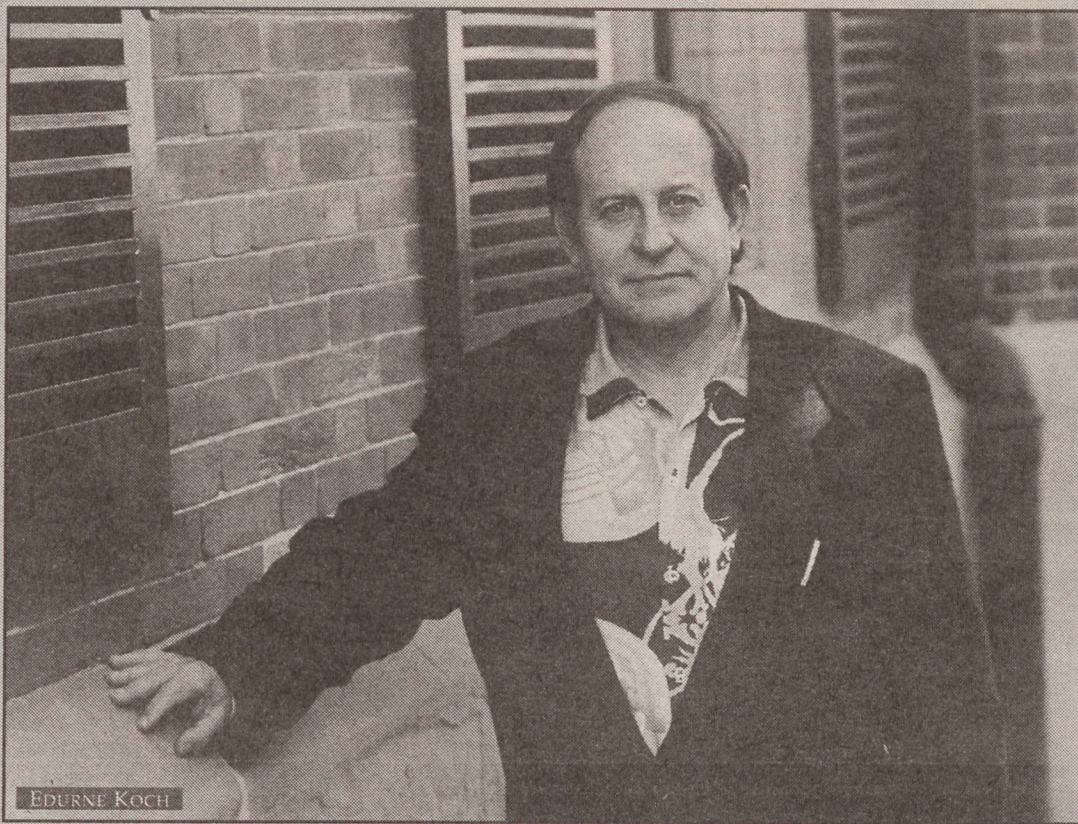
Ari naizela

ASTEARTEA,
1997-I-7

Egunkaria

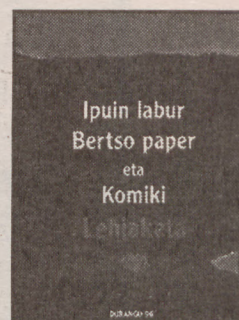
Itzulidatz ikastaroa ostegunetik aurrera Donostiako Monpasen

Datorren ostegunean hasiko da Donostiako Monpas euskaltegian *Itzulidatz* izeneko ikastaroa. Euskararen gaurkotzea, idazkuntza eta itzulpengintza sakonduko dute ikastaro horretan, eta horretaz gain euskal testu tipoak ere aztertuko dituzte. Ikastaroa astearte eta ostegunetan egingo dute euskaltegian arratsaldeko 16:30etatik 19:45etara. Lorea Arrieta, Mila Garmendia eta Xabier Mendiguren (argazkian) izango dira irakasleak ikastaro honetan.

EDURNE KOCH

Ikusi eta ikasi

Izena: Ipuin labur, bertso paper eta komiki lehiaketa.
Durango 96
Egilea: Askoren artean
Argitaratzailea: Berbaro elkarte
Orrialdeak: 122

1996an Durangoko Berbaro euskara elkarteak antolatutako ipuin labur, bertso paper eta komiki lehiaketaren emaitza duzue hau. Lehiaketa horietan sariak eskuratu zituzten eta aipamen bereziak jaso zituzten lanak bildu ditu Berbarok liburu batean eta kalean da jada. Guztira hiru bertso sorta, hamar ipuin eta beste horrenbeste komiki aurki ditzakegu bilduma honetan. Era guztietako lanak aurkitu ere. Izan ere, badira 14 urtetik beherako gaztetxoek eginiko lanak, eta baita egile helduen emaitzak ere. Aurten ere antolatu ditu Berbarok ipuin labur, bertso paper eta komiki lehiaketak, eta hurrengo urtean irabazleekin antzeko liburu bat ateratzea espero dute antolatzaileek.

Izena: Aizul 183. zenbakia
Argitaratzailea: AEK
Prezioa: 325 pezeta / 13 libera

URTE berriarekin batera iritsi zaigu *Aizul* berria. Aldaketa txiki batzuk dituen arren (orrialde batzuen diseinuan), funtsean betiko aldizkaria duzue. Oraingo honetan lau erreportaia nagusik osatzen dute: Bilboko Alde Zaharrean Euskal Txokoak eta Lizardi euskaltegiak bultzatutako ekimenak, Laku Handietako gatazka, lan munduan sortu diren Aldi Baterako Lan Enpresak (ABLE), eta Abiadura Handiko Trena. Elkarriketatu, berri, Luis Fernandez, EGUNKARIAKO KZren ardura duna da. Ipuina eta denborapasak ere topatuko ditugu aldizkarian.

Zer berri

Euskararen Unibertsoa mugimenduak martxoaren 7an eta 8an egingo ditu bere jardunaldiak. Azken urteotako euskalgintzaren balantzea egin eta etorkizuneko erronkei heldu ahal izateko bideak artikulatzea izango dira jardunaldion helburu nagusiak. Horretarako hiru txosten aurkeztuko dituzte Euskararen Unibertsoa mugimenduko lan taldeek: *Euskararen Unibertsoaz gogoeta*, *Eragin soziala antolatzeako proposamena* eta *Euskararen normalkuntzarako ikuspuntu sozialeko plangintza orokor baten proposamena*.

Donostiako Udalak 25 udaltzain liberatu ditu euskara ikasteko. Urte honetako ekainetik otsailera arte udaltzainak liberatuta egongo dira egunero bost orduz euskara klaseetara joateko. Guztira Donostiako Udaleko 180 langile daude gaur egun euskalduntze plangintzetan sartuta.

Behar beharrezkoak

Euskal Herriko AEK:

(94)4241710/4231552

BERTAN: (94)4221388

HABE: (943)412600

Arabako IKA: (945)288922

Nafarroako IKA: (948)222246

BERGARA

Amodiozko gutunen lehiaketa antolatu du Jardun Euskara Elkartek. Lehiaketan 1982a baino lehenago jaiotako edozeinek har dezake parte. Lan guztiek argitaragabeak eta euskaraz idatziak izan behar dute. Gutun forma izango dute, eta DINA 4 orrietan makinaz edo eskuz idatz daitezke biko tarte. Lanen luzera bi orrikoa izango da gehienez. Lanean ez da egilearen daturik jarriko, lema bat soilik. Datuak, telefono zenbakia, izen-abizenak, helbidea, adina eta lanaren lema gutunazal itxi batean joango dira. Lanak eta egilearen datuak dituen gutunazala beste handiago batean joango da. Lanak Jardun Elkartera, Masterreka 13 behe 20570 helbidera bidali behar dira urtarilaren 17a baino lehen.

BILBO

Hauek dira Kafe Antzokian datozen zazpi egunetan egingo diren ekitaldiak: hurrengo ostegunean, gaueko 22:00etan *rhythm and blues* musika entzun ahal izango dugu bi euskal talderen eskutik: Allnighters eta Lau Behi. Ondoren 3:00ak arte gau-musika egongo da. Igandea jazz-bluesaren eguna izango da Kafe Antzokian, eta iluntzeko 20:00etan Jean Jacques Milteau armonika joleak eta Manu Galvin gitarra joleak joko dute.

◆ Zenbat Gara kultur elkarteak yoga, euskal dantza eta euskal soinu ikastaroak antolatu ditu. Arrate Gurrutxagak zuzenduko du ikastaro hau, eta yogaren hainbat teknika emango dira ikasurte osoan. Euskal musika tresnen gorakada indartzeko asmotan eta Infernuko Auspoa taldearekin elkarlanean, alboka, trikitixa, pandero eta txalaparta ikastaroak ere antolatu ditu Zenbat Gara taldeak. Astearte eta ostegunetan egingo dira. Dantza ikastaroa ere astearte eta ostegunetan egingo da, eta Santutxuko Gaztedi dantza taldeko partaideek zuzenduko dute. Ikastaro hauet buruzko informazio gehiago nahi izanez gero deitu 423 75 91 telefono zenbakira.

DONOSTIA

Itzulidatz ikastaroa antolatu da urtarilaren 9tik martxoaren 20ra bitartean Monpas euskaltegian, astearte eta ostegunetan 16:30etatik 19:45etara. Euskararen gaurkotzea, araua, idazkuntza eta itzulpengintza sakontzeaz gain, testu tipoak eta erretorikako figurak aztertuko dira. Informazio gehiago 29 29 31 telefono zenbakian eskura daiteke, eta izena emateko ere telefono berera deitu behar da. Epea bihar amaituko da.

Zernahi non-nahi

DURANGO

Ipuin labur, bertso paper eta komiki lehiaketak antolatu ditu Berbaro Euskara Elkartek. Edonork har dezake parte eta lanek euskaraz idatziak izan beharko dute. Inoiz argitaratu gabeak, lanak hiru kopiatan, makinaz, tarte bikoitzaz eta orrialde bakar batetik idatzita aurkeztu behar dira. Komikiak zuri beltzez nahiz koloretan izan daitezke. Lan guztiek lelo bat edukiko dute sinadura bakartzat eta eurokin batera kartazal itxi bat aurkeztu behar da. Azalean idazlanaren lelo berbera idatzi behar da eta barruan egilearen datuak eta telefonoa. Lanak lau sailetan banatuta egongo dira: 11 urtetik beherakoena, 11 urtetik 13ra bitartekoena, 13 eta 16 urte artekoena eta 17 urtetik gorakoena. Ipuinak, bertsoak eta komikiak martxoaren 17a orduko bidali behar dira helbide honetara: Berbaro elkarte. *Ipuin labur, bertso paper eta komiki lehiaketa* 267 Postakutxa. 48200 Durango.

GASTEIZ

Euskara ahoan mintzamenerako ikastaroa egingo da Gasteizen. Urtarrilaren 14an hasiko da eta hiru hilabete iraungo du. Asteartero egingo da 19:30etatik 21:00etara Ariznabarran.

IRUÑEA

Sex Haizegoa kontakizun laburren lehiaketa martxan da dagoeneko. 18 urtetik gorako edozeinek har dezake parte, beti ere obra erotiko batekin. Guztiek 20 foliotik gorakoak izan beharko dute, eta kartazal itxi baten barruan entregatu beharko dituzte. Azalean lehiaketan parte hartzeko lehiakide bakoitzak izango duen zenbaki bat agertuko da. Irabazleak 100.000 pezeta irabaziko ditu, eta bigarren geratzen denak 20.000. Lanak Sex Haizegoa 31008 Iruñea helbidera iritsi behar dira urtarilaren 31ko 22:00ak baino lehen.

PASAI

Pasaiaiko Udal Euskaltegi III. Ipuin Lehiaketarako lanak aurkezteko epea zabalik dago dagoeneko. Lehiaketan edonork har dezake parte, eta ipuinen gaia librea da. Lanek argitaratu gabeak izan beharko dute, eta gutxienez bost folio izango dute. Lan bakoitzeko hiru kopia bidali behar dira Pasaiaiko Udal Euskaltegi. Lanak aurkezteko epea 1997ko urtarilaren 10ean amaituko da. Sari bakar 40.000 pezetakoa izango da eta otsailaren 7an emango da. Informazio gehiago jasotzeko nahi baduzue jo Udal Euskaltegi edo deiezaguzue telefono zenbaki honetara: 943-393318